

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร
ซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ
ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสม
ในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบัญชี ๑ บัญชี ๒ และบัญชี ๓ ท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วย ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับ
ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไข
ของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง เพื่อให้
การจดแจ้งมีความสะดวกและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และแก้ไขข้อบกพร่องการควบคุมคุณภาพและข้อกำหนด
คุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของรายการผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งผลิต หรือนำเข้าเพื่อขาย จะต้องได้รับ
ใบรับจดแจ้ง ให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ออกตามความในมาตรา ๑๕ (๙)
และ (๑๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ (๒) (๓) และ (๗)
แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่
๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ ออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิด
หรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ
ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสม
ในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ข้อ ๘ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ
ประเภท ชนิด หรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับใบสำคัญ
การขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุ
ที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๖๔

“ข้อ ๘ ข้อกำหนดคุณภาพโดยทั่วไปสำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย
ต้องได้รับใบรับจดแจ้ง ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ออกตามความใน
มาตรา ๑๕ (๙) และ (๑๒)”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ข้อ ๙ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับใบสำคัญ การขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุ ที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๖๔

“ข้อ ๙ การแสดงชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งการผลิตหรือนำเข้า เพื่อขาย ต้องได้รับใบรับจดแจ้ง ให้เป็นชื่อตำรับ หรือชื่อผลิตภัณฑ์ ตามที่ระบุในบัญชี ๑ บัญชี ๒ หรือบัญชี ๓ ท้ายประกาศนี้ และต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่ออกตามความในมาตรา ๑๕ (๗)

ทั้งนี้ การแสดงชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามวรรคหนึ่ง อาจแสดงชื่อด้วยภาษาต่างประเทศ หรืออาจแสดงควบคู่กับรูปแบบผลิตภัณฑ์ และอาจต่อท้ายด้วยความแรงของสารสำคัญ เครื่องหมาย ทางการค้า ชื่อ หรือสถานที่ของผู้ยื่นคำขอได้”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกบัญชี ๑ บัญชี ๒ และบัญชี ๓ ท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไข ของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะ ของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสม ในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕ และให้ใช้บัญชี ๑ บัญชี ๒ และบัญชี ๓ ท้ายประกาศนี้แทน

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้รับใบรับจดแจ้งผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ออกให้ก่อนวันที่ประกาศนี้ มีผลใช้บังคับประสงค์จะแก้ไขชื่อหรือขนาดบรรจุให้เป็นไปตามประกาศนี้ ให้สามารถดำเนินการแก้ไขก่อนได้ โดยให้แจ้งต่อผู้อนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการแก้ไข โดยดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเกี่ยวกับการแก้ไขรายการในใบรับจดแจ้งผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่สามารถดำเนินการแก้ไขก่อนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

สาธิต ปิตุเตชะ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

บัญชี ๑ ทำยประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของ วัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

ยาจากสมุนไพร ประเภทตำรับยาแผนไทย

๑. ยาประสะไพล

๑. ชื่อยา ยาประสะไพล ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๒ กรัม
๑	ไพล	เหง้า	๘๑ กรัม
๒	กระเทียม	หัว	๘ กรัม
๓	เกลือสินเธาว์*	-	๘ กรัม
๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๘ กรัม
๕	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๖	ดีปลี	ข้อผล	๘ กรัม
๗	เทียนดำ	เมล็ด	๘ กรัม
๘	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๘ กรัม
๙	มะกรูด	ผิว**	๘ กรัม
๑๐	ว่านน้ำ	เหง้า	๘ กรัม
๑๑	หอม	หัว	๘ กรัม
๑๒	การบูร	-	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๓.๒ ตำราอายุรเวทศึกษา ชุมนิทเทศสุขกิจ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมานำตัวยาสมุนไพร (ยกเว้นเกลือสินเธาว์และการบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ออบสมุนไพรร (ยกเว้นเกลือสินเธาว์และการบูร) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และการบูร ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดประจำเดือน

แก้ประจำเดือนมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ

ขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

แก้จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ กรณีปวดประจำเดือน

กินครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

ในกรณีที่มมีอาการปวดประจำเดือนเป็นประจำ ให้กินยา ก่อนมีประจำเดือน ๒-๓ วัน ไปจนถึงวันแรกและวันที่สองที่มีประจำเดือน

๗.๒ กรณีประจำเดือนมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ

กินครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น เป็นเวลา ๓-๕ วัน เมื่อประจำเดือนมาให้หยุดกิน

๗.๓ กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

กินครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น ให้กินจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน

๗.๔ กรณีแก้จุกเสียด กินครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๘.๒ ห้ามใช้ในหญิงที่มีประจำเดือนมากกว่าปกติ เพราะจะทำให้มีการขับประจำเดือนออกมามากขึ้น

๙. คำเตือน

๙.๑ กรณีประจำเดือนมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑ เดือน

๙.๒ กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไตเนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒. ยาจันทลีลา

๑. ชื่อยา ยาจันทลีลา ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๙ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๑๒ กรัม
๒	โกฐเขมา	เหง้า	๑๒ กรัม
๓	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๑๒ กรัม
๔	โกฐสอ	ราก	๑๒ กรัม
๕	จันทน์ขาว	แก่น	๑๒ กรัม
๖	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑๒ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๑๒ กรัม
๘	ปลาไหลเผือก	ราก	๑๒ กรัม
๙	พิมเสน	-	๓ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพร่ทุกชนิด (ยกเว้นพิมเสน) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งพิมเสน ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน ไข้เปลี่ยนฤดู

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ขนาดบรรจุซองละ ๑ กรัม

ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๑-๒ ซอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) ทุก ๓-๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๗.๒ ขนาดบรรจุซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑-๒ ซอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) ทุก ๓-๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

แนะนำให้ใช้ยาจันทลีลาได้ในหญิงที่มีไข้หวัดหรือไข้ระหว่างมีประจำเดือน (สำหรับขายในสถานที่ที่มีใบอนุญาต)

๓. ยาจันทลีลา

๑. ชื่อยา ยาจันทลีลา ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๙ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๑๒ กรัม
๒	โกฐเขมา	เหง้า	๑๒ กรัม
๓	โกฐจุฬาฬัมพา	ส่วนเหนือดิน	๑๒ กรัม
๔	โกฐสอ	ราก	๑๒ กรัม
๕	จันทน์ขาว	แก่น	๑๒ กรัม
๖	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑๒ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๑๒ กรัม
๘	ปลาไหลเผือก	ราก	๑๒ กรัม
๙	พิมเสน	-	๓ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร (ยกเว้นพิมเสน) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งพิมเสน ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน ไข้เปลี่ยนฤดู

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๒ - ๔ แคปซูล ทุก ๓-๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑ - ๒ แคปซูล ทุก ๓-๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

แนะนำให้ใช้ยาจนทลีลาได้ในหญิงที่มีไข้ต่ำระดู หรือใช้ระหว่างมีประจำเดือน (สำหรับชายในสถานที่ที่มีใบอนุญาต)

๔. ยาประสะเปราะใหญ่

๑. ชื่อยา ยาประสะเปราะใหญ่ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๐ กรัม
๑	เปราะหอม	เหง้า	๔๐ กรัม
๒	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๔	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๕	โกฐจุฬาฬัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๖	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๗	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๘	โกฐหัวบัว	เหง้า	๒ กรัม
๙	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๒ กรัม
๑๐	จันทน์เทศ	แก่น	๒ กรัม
๑๑	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๑๒	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม
๑๓	เทียนขาวเปลือก	ผล	๒ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม
๑๖	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๒ กรัม
๑๗	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๒ กรัม
๑๘	บุนนาค	ดอก	๒ กรัม
๑๙	พิภูล	ดอก	๒ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๒๑	สารภี	ดอก	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๐๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงในซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ถอนพิษตานซางสำหรับเด็ก ซึ่งมีอาการปวดท้อง ท้องอืดท้องเฟ้อ ถ่ายเหลวกะปริบกะปรอย เบื่ออาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็ก อายุ ๑-๕ ขวบ กินครั้งละ ๑ - ๒ ซอง ละลายน้ำกระสายยา ๓ เวลา ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น
กระสายยาที่ใช้ น้ำดอกไม้มเทศ (rose water) หรือน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่)

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็กที่มีไข้สูง ที่มีไข้ ๓๘.๐ องศาเซลเซียส ขึ้นไป

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๐.๓ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕. ยาประสะเปราะใหญ่

๑. ชื่อยา ยาประสะเปราะใหญ่ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๐ กรัม
๑	เปราะหอม	เหง้า	๔๐ กรัม
๒	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๔	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๕	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๖	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๐ กรัม
๗	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๘	โกฐหัวบัว	เหง้า	๒ กรัม
๙	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๒ กรัม
๑๐	จันทน์เทศ	แก่น	๒ กรัม
๑๑	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๑๒	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม
๑๓	เทียนขาวเปลือก	ผล	๒ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม
๑๖	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๒ กรัม
๑๗	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๒ กรัม
๑๘	บุณฑาค	ดอก	๒ กรัม
๑๙	พิกุล	ดอก	๒ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๒๑	สารภี	ดอก	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๐๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมไพร่ทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ถอนพิษตานซางสำหรับเด็ก ซึ่งมีอาการ ปวดท้อง ท้องอืดท้องเฟ้อ ถ่ายเหลวกะปริดกะปรอย เบื่ออาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๒ แคปซูล ๓ เวลา ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็กที่มีไข้สูง ที่มีไข้ ๓๘.๐ องศาเซลเซียส ขึ้นไป

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๐.๓ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖. ยาหอมอินทจักร์

๑. ชื่อยา ยาหอมอินทจักร์ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๘ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๒ กรัม
๒	กระดังงา	ดอก	๒ กรัม
๓	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๔	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๕	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๖	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๗	กำยาน	ยางจากต้น	๒ กรัม
๘	โกฐกระดุก	ราก	๒ กรัม
๙	โกฐกั๊กกรา	ปุ่มหูด	๒ กรัม
๑๐	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๒ กรัม
๑๑	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๑๒	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๑๓	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๑๔	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๒ กรัม
๑๕	โกฐพงปลา	ปุ่มหูด	๒ กรัม
๑๖	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๘ กรัม
๑๗	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๑๘	ขิง	เหง้า	๒ กรัม
๑๙	คำไทย	ดอก	๒ กรัม
๒๐	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๒ กรัม
๒๑	จันทน์เทศ	แก่น	๒ กรัม
๒๒	จำปา	ดอก	๒ กรัม
๒๓	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒ กรัม
๒๔	ข้าพลุ	ราก	๒ กรัม
๒๕	ชะลูด	เปลือกเถา	๒ กรัม
๒๖	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๒๗	ดีปลี	ช่อผล	๒ กรัม
๒๘	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม
๒๙	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๒ กรัม
๓๐	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๓๑	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม
๓๒	เทียนยาวพาดิ	ผล	๒ กรัม
๓๓	บอระเพ็ด	เถา	๒ กรัม
๓๔	บุณฑาค	ดอก	๒ กรัม
๓๕	ฝางเสน	แก่น	๒ กรัม
๓๖	พิกุล	ดอก	๒ กรัม
๓๗	พิมเสน	-	๒ กรัม
๓๘	มวกขาว	เถา	๒ กรัม
๓๙	มวกแดง	เถา	๒ กรัม
๔๐	มะลิ	ดอก	๒ กรัม
๔๑	ย่านาง	ราก	๒ กรัม
๔๒	ลำพันแดง	เหง้า	๒ กรัม
๔๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๔๔	ลูกผักชีลา	ผล	๒ กรัม
๔๕	ดีวัว	ถุงน้ำดีของวัว	๒ กรัม
๔๖	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๒ กรัม
๔๗	สะค้าน	เถา	๒ กรัม
๔๘	สารภี	ดอก	๒ กรัม
๔๙	อบเชย	เปลือกต้น	๒ กรัม

* ผลกระท่อมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด (ยกเว้น กายานและพิมเสน) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมันที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรมันที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งกายานและพิมเสน ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกันจากนั้น บดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมบาดทะจิต แก้กลิ้นเหียนอาเจียน แก้ลมจุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๑ - ๒ ซอง ละลายน้ำกระสายยา ทุก ๓-๔ ชั่วโมง ไม่ควรเกินวันละ ๓ ครั้ง

กระสายยาที่ใช้

- แก้ลมบาดทะจิต ใช้ น้ำดอกมะลิ

- แก้กลิ้นเหียนอาเจียน ใช้ น้ำลูกผักชีลา เทียนดำต้ม ถ้าไม่มีใช้น้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่)

- แก้ลมจุกเสียด ใช้ น้ำขิงต้ม

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗. ยาไฟโพลีอะลัม

๑. ชื่อยา ยาไฟโพลีอะลัม ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรับยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๑ กรัม
๑	การบูร	-	๖ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๖ กรัม
๓	มะกรูด	ผิว*	๖ กรัม
๔	สารส้มสะตุ	-	๖ กรัม**
๕	แสมทะเล	แก่น	๖ กรัม
๖	กะทือ	เหง้า	๕ กรัม
๗	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๘	ข่า	เหง้า	๕ กรัม
๙	ไพล	เหง้า	๕ กรัม
๑๐	มะรุม	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	กระเทียม	หัว	๔ กรัม
๑๒	ขิง	เหง้า	๔ กรัม
๑๓	ดีปลี	ข้อผล	๔ กรัม
๑๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๔ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ขุนนิเทศสุขกิจ) เล่ม ๒ (ใกล้เคียงกับตำรับในตำราอายุรเวทศึกษา)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกออกจากไฟ ทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร (ยกเว้น สารส้มสะตุและการบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรร (ยกเว้น สารส้มสะตุและการบูร) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุและการบูร ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐
 ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
 ๖) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

ช่วยแก้ปวดในเรือนไฟ ช่วยให้มีตลูกเข้าอู่

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และ เย็น ให้กินจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

- ๘.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด
 ๘.๒ ห้ามใช้ในหญิงที่ผ่าคลอด เนื่องจากทำให้แผลหายช้า

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘. ยาไฟประลัยกัลป์

๑. ชื่อยา ยาไฟประลัยกัลป์ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๑ กรัม
๑	การบูร	-	๖ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๖ กรัม
๓	มะกรูด	ผิว*	๖ กรัม
๔	สารส้มสะตุ	-	๖ กรัม**
๕	แสมทะเล	แก่น	๖ กรัม
๖	กะทือ	เหง้า	๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๑ กรัม
๗	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๘	ข่า	เหง้า	๕ กรัม
๙	ไพล	เหง้า	๕ กรัม
๑๐	มะรุม	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	กระเทียม	หัว	๔ กรัม
๑๒	ขิง	เหง้า	๔ กรัม
๑๓	ดีปลี	ข้อผล	๔ กรัม
๑๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๔ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ตัดมาบ้าง

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ขุนนิทเทศสุขกิจ) เล่ม ๒ (ใกล้เคียงกับตำรับในตำราอายุรเวทศึกษา)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะอาดสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกออกจากไฟทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร (ยกเว้น สารส้มสะอาดและการบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะอาดและการบูร ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ชั่งน้ำคาวปลาในเรือไฟ ช่วยให้มีตลูกเข้าอุ

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น ให้กินจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงผ้าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๘.๒ ห้ามใช้ในหญิงที่ผ้าคลอด เนื่องจากทำให้แผลหายช้า

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๙. ยาเหลืองปิดสมุทร

๑. ชื่อยา ยาเหลืองปิดสมุทร ชนิดผง**๒. สูตรตำรับยา****๒.๑ ตำยาสำคัญ**

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	ขมิ้นชัน	เหง้า	๓๐ กรัม
๒	กระเทียม	หัว	๕ กรัม
๓	กล้วยดิบ	ราก	๕ กรัม
๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๕	ครั่ง	สารคัดหลั่งจากครั่งตัวผู้	๕ กรัม
๖	ชันย้อย	ยางไม้	๕ กรัม
๗	ดีปลี	ข้อผล	๕ กรัม
๘	ทับทิม	ใบ	๕ กรัม
๙	เทียนกิ่ง	ใบ	๕ กรัม
๑๐	เพกา	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	สีเสียดเทศ	สิ่งสกัดด้วยน้ำ	๕ กรัม
๑๒	สีเสียดไทย	สิ่งสกัดด้วยน้ำ	๕ กรัม
๑๓	แห้วหมู	เหง้า	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรทุกชนิด (ยกเว้นสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั่ง) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั่ง ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๑๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

- บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ
- บรรเทาอาการท้องเสียที่อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน
- ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่

๑) ขนาดบรรจุซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

กินครั้งละ ๕ ซอง กระจายน้ำกระสายยา ทุก ๓-๕ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก

๑) ขนาดบรรจุซองละ ๑๐๐ มิลลิกรัม

อายุ ๓-๕ เดือน กินครั้งละ ๒ ซอง

อายุ ๖-๑๒ เดือน กินครั้งละ ๓-๔ ซอง

อายุ ๑-๕ ปี กินครั้งละ ๕-๗ ซอง

๒) ขนาดบรรจุซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๔-๕ ซอง

กระจายน้ำกระสายยา กินทุก ๓-๕ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

กระสายยาที่ใช้

ใช้น้ำเปลือกผลทับทิมหรือเปลือกแคตมัม หรือกับน้ำปูนใสเป็นน้ำกระสายยา

สำหรับเด็กเล็กให้บดผสมกับน้ำกระสายยา ใช้กินหรือกวาดก็ได้ ถ้าหาน้ำกระสายยาไม่ได้ ให้ใช้น้ำต้มสุกแทน (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่)

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ใช้ได้ไม่เกิน ๑ วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กั้นความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐. ยาเหลืองปิดสมุทร

๑. ชื่อยา ยาเหลืองปิดสมุทร ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรับยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	ขมิ้นชัน	เหง้า	๓๐ กรัม
๒	กระเทียม	หัว	๕ กรัม
๓	กล้วยดิบ	ราก	๕ กรัม
๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๕	ครั่ง	สารคัดหลั่งจากครั่งตัวผู้	๕ กรัม
๖	ชันย้อย	ยางไม้	๕ กรัม
๗	ดีปลี	ช่อผล	๕ กรัม
๘	ทับทิม	ใบ	๕ กรัม
๙	เทียนกิ่ง	ใบ	๕ กรัม
๑๐	เพกา	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	สีเสียดเทศ	สิ่งสกัดด้วยน้ำ	๕ กรัม
๑๒	สีเสียดไทย	สิ่งสกัดด้วยน้ำ	๕ กรัม
๑๓	แห้วหมู	เหง้า	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรร (ยกเว้นสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั่ง) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั่ง ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมา รวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

- บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ
- บรรเทาอาการท้องเสียที่อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน
- ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่

- ๑) ขนาดบรรจุแคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม
กินครั้งละ ๒ แคปซูล ทุก ๓-๕ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ขวบ

- ๑) ขนาดบรรจุแคปซูลละ ๔๐๐ มิลลิกรัม
กินครั้งละ ๒ แคปซูล ทุก ๓-๕ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

- ๒) ขนาดบรรจุแคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม
กินครั้งละ ๒ แคปซูล ทุก ๓-๕ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ใช้ได้ไม่เกิน ๑ วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑. ยาปราบชมพูทวีป

๑. ชื่อยา ยาปราบชมพูทวีป ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๖๕ กรัม
๑	กัญชาเทศ	ใบ	๑๒๐ กรัม
๒	พริกไทยดำ	ผลแก่	๑๒๐ กรัม
๓	เหงือกปลาหมอ	ทั้งต้น	๑๒๐ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๐ กรัม
๕	หัสศุณเทศ	ราก	๑๐ กรัม*
๖	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๗	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๘ กรัม
๘	บุงกรอ	หัว	๘ กรัม
๙	สมอเทศ	เนื้อผล	๘ กรัม
๑๐	สมอไทย	เนื้อผล	๘ กรัม
๑๑	เทียนแกลบ	ผล	๖ กรัม
๑๒	เทียนแดง	เมล็ด	๖ กรัม
๑๓	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๖ กรัม
๑๔	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม
๑๕	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๖	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๗	พิลังกาสา	ผลแก่	๔ กรัม
๑๘	ลำพันทางหมู	เหง้า	๔ กรัม
๑๙	การบูร	-	๒ กรัม
๒๐	ดีปสี	ข้อผล	๒ กรัม
๒๑	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๒๒	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๒๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาล โรงพยาบาลสูงเนิน การศึกษาวิจัยในโครงการศึกษาประสิทธิภาพยาไทยในโรงพยาบาล พ.ศ. ๒๕๓๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การคั่วหัสศุณเทศ: เอารากหัสศุณเทศไปคั่ว จึงนำไปใช้ปรุงยาได้ หรือหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ คลุกเคล้าด้วยสุราให้ชุ่ม แล้วตั้งไฟคั่วให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร (ยกเว้นการบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการหวัดในระยะแรก และอาการที่เกิดจากการแพ้อากาศ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ขนาดบรรจุแคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม

กินครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๔ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๗.๒ ขนาดบรรจุแคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

กินครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๔ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามใช้เมื่อพบภาวะแทรกซ้อนจากการแพ้อากาศ เช่น ไซนัสอักเสบ การติดเชื้อแบคทีเรียที่มีอาการเจ็บบริเวณไซนัส ไข้สูง น้ำมูก เสมหะเขียว

๘.๒ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ เด็ก และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการบริโภคกับผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก และโรคกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยารสร้อน

๑๐.๒ ควรระวังการใช้เกินขนาดในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไตหรือทางเดินปัสสาวะ เนื่องจากอาจเกิดพิษจากการบูร

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนยอดอก

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒. ยาประสะจันทน์แดง

๑. ชื่อยา ยาประสะจันทน์แดง ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๔ กรัม
๑	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๓๒ กรัม
๒	โกฐหัวบัว	เหง้า	๔ กรัม
๓	จันทน์เทศ	แก่น	๔ กรัม
๔	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๕	ฝางเสน	แก่น	๔ กรัม
๖	มะนาว	ราก	๔ กรัม
๗	มะปร่างหวาน	ราก	๔ กรัม
๘	เหมือดคน	ราก	๔ กรัม
๙	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑ กรัม
๑๐	บุณฑาค	ดอก	๑ กรัม
๑๑	มะลิ	ดอก	๑ กรัม
๑๒	สารภี	ดอก	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุขนิค มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุขนิค ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุขนิคที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน (ไข้พิษ) แก้อ่อนในกระหายน้ำ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ขนาดบรรจุซองละ ๑ กรัม

ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำกระสายยา ทุก ๓-๔ ชั่วโมง

๗.๒ ขนาดบรรจุซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำกระสายยา ทุก ๓-๔ ชั่วโมง

กระสายยาที่ใช้ ใช้น้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) หรือน้ำดอกมะลิ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๐.๒ กรณีบรรเทาอาการไข้ ร้อนในกระหายน้ำ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กั้นความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓. ยาประสะจันทน์แดง

๑. ชื่อยา ยาประสะจันทน์แดง ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๔ กรัม
๑	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๓๒ กรัม
๒	โกฐหัวบัว	เหง้า	๔ กรัม
๓	จันทน์เทศ	แก่น	๔ กรัม
๔	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๕	ฝางเสน	แก่น	๔ กรัม
๖	มะนาว	ราก	๔ กรัม
๗	มะปร่างหวาน	ราก	๔ กรัม
๘	เหมือดคน	ราก	๔ กรัม
๙	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑ กรัม
๑๐	บุณฑาค	ดอก	๑ กรัม
๑๑	มะลิ	ดอก	๑ กรัม
๑๒	สารภี	ดอก	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมไพโร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสุมไพโรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสุมไพโรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน (ไข้พิษ) แก้อ่อนในกระหายน้ำ

๗. ขนาดและวิธีใช้

- ๗.๑ ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๒ แคปซูล ทุก ๓-๔ ชั่วโมง
- ๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑ แคปซูล ทุก ๓-๔ ชั่วโมง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้
- ๑๐.๒ กรณีบรรเทาอาการไข้ ร้อนในกระหายน้ำ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๔. ยาประสะมะแว้ง

๑. ชื่อยา ยาประสะมะแว้ง ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสาคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๖ กรัม
๑	มะแว้งเครือ	ผล	๒๔ กรัม
๒	มะแว้งต้น	ผล	๒๔ กรัม
๓	กะเพรา	ใบ	๑๒ กรัม
๔	ตานหม่อน	ใบ	๑๒ กรัม
๕	สวาด	ใบ	๑๒ กรัม
๖	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๙ กรัม
๗	สารส้มสะตุ	-	๓ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราประมวลหลักเภสัช โรงเรียนแพทย์แผนโบราณ วัดเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร ๒๕๒๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกออกจากไฟ ทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมไฟทุกชนิด (ยกเว้นสารส้มสะตุ) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไอ มีเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ ช่วยขับเสมหะ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๕ - ๗ ซอง วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑ - ๒ ซอง วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

ละลายน้ำมะนาวแทรกเกลือเล็กน้อย กินเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน หากอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์

๑๐.๒ ไม่ควรใช้น้ำมะนาวแทรกเกลือ กับผู้ป่วยที่ต้องจำกัดการใช้เกลือ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กั้นความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๕. ยาปลูกไฟธาตุ

๑. ชื่อยา ยาปลูกไฟธาตุ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕๐ กรัม
๒	ขิงแห้ง	เหง้า	๕ กรัม
๓	ข้าพลุ	ราก	๕ กรัม
๔	ดีปลี	ช่อผล	๕ กรัม
๕	ผักแพวแดง	ทั้งต้น	๕ กรัม
๖	พิลังกาสา	ผลแก่	๕ กรัม
๗	มะกรูด	ผิว*	๕ กรัม
๘	ลูกผักชีล้อม	ผล	๕ กรัม
๙	ว่านน้ำ	เหง้า	๕ กรัม
๑๐	สะค้าน	เถา	๕ กรัม
๑๑	แห้วหมู	เหง้า	๕ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดตามข้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
 ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
 ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
 ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
 ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ปลูกไฟธาตุให้โลหิตงาม ถ้าไม่มีประจำเดือนให้มีประจำเดือนมา ถ้าแม่ลูกอ่อนกินมีน้ำนมมาก

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๑ - ๓ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ หญิงที่ผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนยอดอก

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

๑๔.๑ หากต้องการให้ยาออกฤทธิ์เร็ว ให้กินยาผง ละลายน้ำผึ้ง หรือน้ำส้มซ่า หรือน้ำร้อน หรือสุรา

๑๔.๒ ปลูกไฟธาตุให้โลหิตงาม ถ้าไม่มีประจำเดือนให้มีประจำเดือนมา ถ้าแม่ลูกอ่อนกินมีน้ำนมมาก เป็นสรรพคุณดั้งเดิมของตำรับยาปลูกไฟธาตุจากคัมภีร์มหาโชตรัต

๑๖. ยาหอมเทพจิตร

๑. ชื่อยา ยาหอมเทพจิตร ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๖๖ กรัม
๑	มะลิ	ดอก	๑๘๓ กรัม
๒	ส้มซ่า	ผิว*	๒๘ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๖๖ กรัม
๓	โกฐกระดุก	ราก	๔ กรัม
๔	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม
๕	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๔ กรัม
๖	โกฐจุฬาฬัมพา	ส่วนเหนือดิน	๔ กรัม
๗	โกฐขุมนังสี	รากและเหง้า	๔ กรัม
๘	โกฐเชียง	รากแขนง	๔ กรัม
๙	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๔ กรัม
๑๐	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๑	โกฐหัวบัว	เหง้า	๔ กรัม
๑๒	เทียนเกล็ดหอย	เม็ล็ด	๔ กรัม
๑๓	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม
๑๔	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๔ กรัม
๑๕	เทียนดำ	เม็ล็ด	๔ กรัม
๑๖	เทียนแดง	เม็ล็ด	๔ กรัม
๑๗	เทียนตากบ	ผล	๔ กรัม
๑๘	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๔ กรัม
๑๙	เทียนยาวพาดณี	ผล	๔ กรัม
๒๐	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๔ กรัม
๒๑	บัวขม	ดอก	๔ กรัม
๒๒	บัวเผื่อน	ดอก	๔ กรัม
๒๓	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๔ กรัม
๒๔	บุณฑาค	ดอก	๔ กรัม
๒๕	พิกุล	ดอก	๔ กรัม
๒๖	พิมเสน	-	๔ กรัม
๒๗	มะกรูด	ผิว*	๔ กรัม
๒๘	มะงั่ว	ผิว*	๔ กรัม
๒๙	มะนาว	ผิว*	๔ กรัม
๓๐	ส้มเขียวหวาน	ผิว*	๔ กรัม
๓๑	ส้มจีน	ผิว*	๔ กรัม
๓๒	ส้มตรังگانู	ผิว*	๔ กรัม
๓๓	ส้มโอ	ผิว*	๔ กรัม
๓๔	สารภี	ดอก	๔ กรัม
๓๕	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๓๖	กระวาน	ผล	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๖๖ กรัม
๓๗	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๓๘	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๓๙	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๔๐	จันทน์ขาว	แก่น	๒ กรัม
๔๑	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๒ กรัม
๔๒	ชะลูด	เปลือกเถา	๒ กรัม
๔๓	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๔๔	เปราะหอม	เหง้า	๒ กรัม
๔๕	แฝกหอม	ราก	๒ กรัม
๔๖	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๔๗	อบเชย	เปลือกต้น	๒ กรัม
๔๘	การบูร	-	๑ กรัม

* อาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรมุขชนิด (ยกเว้นพิมเสน และการบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งพิมเสนและการบูร ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมกองละเอียด ที่ทำให้มีอาการวิงเวียน สวิงสวาย ใจสั่น หน้ามืด ตาลาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๕ - ๗ ของ ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) เมื่อมีอาการทุก ๓-๔ ชั่วโมงไม่เกินวันละ ๓ ครั้ง เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) ยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๗. ยาเขียวหอม

๑. ชื่อยา ยาเขียวหอม ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	จันทน์ขาว	แก่น	๕ กรัม
๒	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีรากลง (ลักจัน)	๕ กรัม
๓	เนระพูสี	เหง้า	๕ กรัม
๔	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๕ กรัม
๕	บุนนาค	ดอก	๕ กรัม
๖	เปราะหอม	เหง้า	๕ กรัม
๗	ผักกระฉอม	ใบ	๕ กรัม
๘	แฝกหอม	ราก	๕ กรัม
๙	พิกุล	ดอก	๕ กรัม
๑๐	พิมเสนต้น	ใบ	๕ กรัม
๑๑	พิชนาศน์	ราก	๕ กรัม
๑๒	มหาสดำ	เหง้า	๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑๓	ว่านกีบแรด	เหง้าและโคนก้านใบ	๕ กรัม
๑๔	ว่านร้อนทอง	เหง้า	๕ กรัม
๑๕	สันพร้าวหอม	ใบ	๕ กรัม
๑๖	สารภี	ดอก	๕ กรัม
๑๗	หมากผู้	ใบ	๕ กรัม
๑๘	หมากเมีย	ใบ	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรับยาสภาอุณาโลมแดง ร.ศ. ๑๑๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ตัวร้อน ร้อนใน กระจายน้ำ แก้ไข้หัด แก้ไข้ฮุกกีไฮ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ขนาดบรรจุซองละ ๑ กรัม

ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำกระสายยา ทุก ๔-๖ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๗.๒ ขนาดบรรจุซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำกระสายยา ทุก ๔-๖ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ
กระสายยาที่ใช้

- แก้ตัวร้อน ร้อนในกระจายน้ำ ใช้น้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) หรือน้ำดอกมะลิ
  - แก้ไข้หัด ไข้ฮุกกีไฮ ละลายน้ำรากผักชีต้ม ทั้งกิน และ/หรือ ชโลม (กรณีไข้สูง)*
- * การชโลมใช้ยาผงละลายน้ำ ๑ ต่อ ๓ แล้วชโลม (ประพรม) ท่วมตามตัวบริเวณที่ตุ่มใสยังไม่แตก

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๐.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กั้นความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ทางการแพทย์แผนไทย แนะนำให้ผู้ป่วยหัด อีสุกอี่เส ห้ามกินอาหารทะเล ไข่ และน้ำเย็น เนื่องจากผิดสำแดง

๑๘. ยาประสะกะเพรา

๑. ชื่อยา ยาประสะกะเพรา ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐กรัม
๑	กะเพราแดง	ใบ	๔๕ กรัม
๒	มะกรูด	ผิว**	๒๐ กรัม
๓	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๘ กรัม
๔	มหาหิงคุ์	ยางจากราก	๘ กรัม***
๕	กระเทียม	หัว	๒ กรัม
๖	ขิงแห้ง	เหง้า	๒ กรัม
๗	ดีปลี	ข้อผล	๒ กรัม
๘	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๙	เกลือสินเธาว์*	-	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

*** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ขุนนิทเทศสุขกิจ) เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุมหาหิงคุ์: เอามหาหิงคุ์ใส่ในภาชนะ ละลายด้วยน้ำต้มใบกะเพราแดง แล้วกรองให้สะอาด จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรทุกชนิด (ยกเว้นเกลือสินเธาว์ และมหาหิงค์) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์ และมหาหิงค์ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๑๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ เด็ก

๑) ขนาดบรรจุซองละ ๑๐๐ มิลลิกรัม

อายุ ๑-๓ เดือน กินครั้งละ ๑ - ๒ ซอง

อายุ ๔-๖ เดือน กินครั้งละ ๒ - ๓ ซอง

๒) ขนาดบรรจุซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

อายุ ๗-๑๒ เดือน กินครั้งละ ๒-๓ ซอง

ละลายน้ำกระสายยา กินวันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้าและเย็น เมื่อมีอาการกระสายยาที่ใช้

- แก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ ใช้น้ำต้มสุกหรือน้ำใบกะเพราต้ม (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่)

- แก้จุกเสียด ใช้ไฟลเผาไฟให้พอสุก ผนกับน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่)

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

สูตรตำรับยาประสะกะเพราตามประกาศยาสามัญประจำบ้าน พ.ศ. ๒๕๓๗ มีตัวยา “น้ำประสานทอง สะตุ” เป็นส่วนประกอบ แต่ได้ตัดออกจากสูตรตำรับตามประกาศยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว

๑๙. ยาประสะกะเพรา

๑. ชื่อยา ยาประสะกะเพรา ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	กะเพราแดง	ใบ	๔๕ กรัม
๒	มะกรูด	ผิว**	๒๐ กรัม
๓	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๘ กรัม
๔	มหาหิงค์	ยางจากราก	๘ กรัม***
๕	กระเทียม	หัว	๒ กรัม
๖	ขิงแห้ง	เหง้า	๒ กรัม
๗	ดีปลี	ข้อผล	๒ กรัม
๘	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๙	เกลือสินเธาว์*	-	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

*** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ขุนนิเทศสุขกิจ) เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุมหาหิงค์: เอามหาหิงค์ใส่ในภาชนะ ละลายด้วยน้ำต้มใบกะเพราแดง แล้วกรองให้สะอาด จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร (ยกเว้น เกลือสินเธาว์และมหาหิงค์) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และมหาหิงค์ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

สูตรตำรับยาประสะกะเพราตามประกาศยาสามัญประจำบ้าน พ.ศ. ๒๕๓๗ มีตัวยา “น้ำประสานทอง สะตุ” เป็นส่วนประกอบ แต่ได้ตัดออกจากสูตรตำรับตามประกาศยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว

๒๐. ยาหอมแก้ลมวิงเวียน

๑. ชื่อยา ยาหอมแก้ลมวิงเวียน ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๒๕ กรัม
๑	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๓๒ กรัม
๒	จันทน์เทศ	แก่น	๒๔ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๒ กรัม
๔	โกฐเชียง	รากแขนง	๑๒ กรัม
๕	โกฐหัวบัว	เหง้า	๑๒ กรัม
๖	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๒ กรัม
๗	แฝกหอม	ราก	๑๒ กรัม
๘	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๑๐ กรัม
๙	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๘ กรัม
๑๐	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๘ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๒๕ กรัม
๑๑	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๘ กรัม
๑๒	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๘ กรัม
๑๓	ชะลูด	เปลือกเถา	๘ กรัม
๑๔	อบเชยญวน	เปลือกต้น	๘ กรัม
๑๕	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๘ กรัม
๑๖	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๖ กรัม
๑๗	บุนนาค	ดอก	๖ กรัม
๑๘	พิภูล	ดอก	๖ กรัม
๑๙	พิมเสน	-	๖ กรัม
๒๐	สารภี	ดอก	๖ กรัม
๒๑	มวกแดง	เถา	๕ กรัม
๒๒	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๔ กรัม
๒๓	น้ำประสานทองสะอาด	-	๔ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาลวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมน้ำประสานทอง: นำน้ำประสานทองมาบดให้ละเอียด แล้วโรยลงในกระทะตั้งไฟจนน้ำประสานทองฟูเป็นแผ่นขาว ลักษณะคล้ายแผ่นข้าวเกรียบ จึงยกออกจากไฟ ทิ้งให้แห้ง

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุขนิค (ยกเว้นน้ำประสานทองและพิมเสน) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งน้ำประสานทองและพิมเสน ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมา
รวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองที่กั้นความชื้นได้ ซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมวิงเวียน อ่อนเพลีย นอนไม่หลับ

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๓ - ๕ ซอง ละลายน้ำดื่มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) เมื่อมีอาการทุก ๓-๔ ชั่วโมง ไม่ควรเกินวันละ ๓ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และ ยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้เกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๑. ยาแก้อุพไฟไม่ได้

๑. ชื่อยา ยาแก้อุพไฟไม่ได้ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๐ กรัม
๑	กระเทียม	หัว	๑๐ กรัม
๒	เกลือ	-	๑๐ กรัม*
๓	พริกไทย	ผลแก่	๑๐ กรัม
๔	ไพล	เหง้า	๑๐ กรัม
๕	เมล็ดพรรณผักกาด	เมล็ด	๑๐ กรัม
๖	ว่านน้ำ	เหง้า	๑๐ กรัม
๗	หอมแดง	หัว	๑๐ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาเกร็ด ที่ประกาศเป็นตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมเกลือ : นำเกลือมาบดให้ละเอียด แล้วเทใส่หม้อดิน ปิดฝาไว้ เมื่อเกลือสุกและแห้งดีแล้ว ยกออกจากเตา ตั้งทิ้งไว้ให้เย็น

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด (ยกเว้น เกลือ) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงขวด

๖. สรรพคุณ

ขับน้ำคาวปลา ช่วยให้มีดลูกเข้าอู่

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๑ ช้อนชา ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๒. ยานนทเสน

๑. ชื่อยา ยานนทเสน ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๕ กรัม
๑	ฝาง	แก่น	๕๒.๕ กรัม
๒	จันทน์ขาว	แก่น	๗.๕ กรัม
๓	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ	๗.๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๕ กรัม
		แก่นที่มีราลง (ล็กจั่น)	
๔	จันทนา	แก่น	๗.๕ กรัม
๕	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๗.๕ กรัม
๖	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๓.๗๕ กรัม
๗	คำไทย	ดอก	๓.๗๕ กรัม
๘	ชะลูด	เปลือกเถา	๓.๗๕ กรัม
๙	แฝกหอม	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๐	มะกรูด	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๑	มะตูม	ราก	๓.๗๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาเกร็ด ที่ประกาศเป็นตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานึ่งทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมานึ่งอุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมานึ่งแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บำรุงโลหิต

๗. ขนาดและวิธีใช้

ละลายน้ำดื่มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) กิน ครั้งละ ๑ ซอง วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงหลังคลอดบุตร เนื่องจากยามีฤทธิ์เย็น

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๓. ยากำลังราชสีห์ สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยากำลังราชสีห์ สูตร ๒ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสาคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๒๕ กรัม
๑	คำไทย	ดอก	๓๐๐ กรัม
๒	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๑๕ กรัม
๓	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๑๕ กรัม
๔	กระดังงา	ดอก	๑๕ กรัม
๕	กำลังวัวเถลิง	แก่น	๑๕ กรัม
๖	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๑๕ กรัม
๗	โกฐเชียง	รากแขนง	๑๕ กรัม
๘	โกฐหัวบัว	เหง้า	๑๕ กรัม
๙	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๑๕ กรัม
๑๐	โกฐสอเทศ	ราก	๑๕ กรัม
๑๑	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๑๕ กรัม
๑๒	ชิง	เหง้า	๑๕ กรัม
๑๓	จำปา	ดอก	๑๕ กรัม
๑๔	ดีปลี	ข้อผล	๑๕ กรัม
๑๕	เถาวัลย์เปรียง	เถา	๑๕ กรัม
๑๖	เทียนขาว	ผล	๑๕ กรัม
๑๗	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๑๕ กรัม
๑๘	เทียนดำ	เมล็ด	๑๕ กรัม
๑๙	เทียนแดง	เมล็ด	๑๕ กรัม
๒๐	เทียนยาวพาดิ	ผล	๑๕ กรัม
๒๑	บัวขม	ดอก	๑๕ กรัม
๒๒	บัวขาว	ดอก	๑๕ กรัม
๒๓	บัวแดง	ดอก	๑๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๒๕ กรัม
๒๔	บัวเผื่อน	ดอก	๑๕ กรัม
๒๕	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๕ กรัม
๒๖	บุณฑาค	ดอก	๑๕ กรัม
๒๗	ฝางเสน	แก่น	๑๕ กรัม
๒๘	พริกไทย	ผลแก่	๑๕ กรัม
๒๙	มวกขาว	เถา	๑๕ กรัม
๓๐	มวกแดง	เถา	๑๕ กรัม
๓๑	ย่านาง	ราก	๑๕ กรัม
๓๒	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๓๓	บัวสัตตบงกช	ดอก	๑๕ กรัม
๓๔	อบเชย	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๓๕	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๗.๕ กรัม
๓๖	การบูร	-	๗.๕ กรัม
๓๗	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๗.๕ กรัม
๓๘	ลูกจันทน์	เมล็ด	๗.๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรมุทุกชนิด (ยกเว้นการบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมุที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยาแล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บำรุงโลหิต บำรุงร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๓ - ๔ ซอง วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

กระสายยาที่ใช้

- ถ้าจะใช้เพื่อบำรุงร่างกาย น้ำตาลกรวด ผสมพิมเสน เล็กน้อย

- ถ้าจะใช้บำรุงโลหิต ละลายน้ำผึ้งผสมพิมเสน เล็กน้อย

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

สูตรตำรับนี้เดิมมีตัวยา “เลือดแรด” ซึ่งเป็นสัตว์วัตถุ แต่ได้ตัดออกจากสูตรตำรับ เนื่องจากแรดเป็นสัตว์ป่าสงวนใกล้สูญพันธุ์ และเป็นสัตว์ที่อยู่ใน “อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์ (CITES)

๒๔. ยาแก้ตานซาง

๑. ชื่อยา ยาแก้ตานซาง ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๔๐ กรัม
๑	กระเทียม	หัว	๑๐ กรัม
๒	กะทือ	เหง้า	๑๐ กรัม
๓	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๐ กรัม
๔	ขอบชะนางขาว	ใบ	๑๐ กรัม
๕	ขอบชะนางแดง	ใบ	๑๐ กรัม
๖	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๐ กรัม
๗	ขี้กาแดง	ใบ	๑๐ กรัม
๘	ชุมเห็ด	ใบ	๑๐ กรัม
๙	ตานหม่อน	ใบ	๑๐ กรัม
๑๐	น้ำเต้า	ใบ	๑๐ กรัม
๑๑	พริกไทย	ผลแก่	๑๐ กรัม
๑๒	ไพล	เหง้า	๑๐ กรัม
๑๓	ระงับ	ใบ	๑๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๔๐ กรัม
๑๔	หอมแดง	หัว	๑๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวง รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๑๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้อาการท้องเสีย ถ่ายเป็นมูกเลือด อันเนื่องจากซางฝ้าย และตานซาง

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ เด็ก

- ๑) ขนาดบรรจุซองละ ๑๐๐ มิลลิกรัม
แรกเกิด-๖ เดือน กินครั้งละ ๑ ซอง
อายุ ๑-๓ ปี กินครั้งละ ๓ ซอง
- ๒) ขนาดบรรจุซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม
อายุ ๖ เดือน-๑ ปี กินครั้งละ ๑ ซอง
อายุ ๓-๖ ปี กินครั้งละ ๒ ซอง
วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ห้ามใช้ในเด็กที่มีไข้
- ๑๐.๒ หากใช้ยาเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๕. ยาสตรีหลังคลอด

๑. ชื่อยา ยาสตรีหลังคลอด ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๓๐ กรัม
๑	กำแพงเจ็ดชั้น	ลำต้น	๑๐ กรัม
๒	แกแล	แก่น	๑๐ กรัม
๓	โกฐเชียง	รากแขนง	๑๐ กรัม
๔	ขนุน	แก่น	๑๐ กรัม
๕	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๐ กรัม
๖	ดีปลี	ข้อผล	๑๐ กรัม
๗	ฝางเสน	แก่น	๑๐ กรัม
๘	ว่านชักมดลูก	เหง้า	๑๐ กรัม
๙	สะค้าน	เถา	๑๐ กรัม
๑๐	คำฝอย	ดอก	๕ กรัม
๑๑	ข้าพลุ	ราก	๕ กรัม
๑๒	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๕ กรัม
๑๓	บุนนาค	ดอก	๕ กรัม
๑๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕ กรัม
๑๕	พิทูร	ดอก	๕ กรัม
๑๖	มะลิ	ดอก	๕ กรัม
๑๗	สารภี	ดอก	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาลกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลง
- ๓) อบสมุนไพรทุกชนิดที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรทุกชนิดตามสูตรยา
- ๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๖) บรรจุสมุนไพรทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

ชั่งน้ำคาวปลา ช่วยให้มีตลูกเข้าอู่เร็วในหญิงหลังคลอด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยาจมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตาต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกลงจากเตา

๗.๒ วิธีกิน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๒๕๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น กินติดต่อกัน ๑ สัปดาห์ หรือจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน โดยควรดื่มขณะยังอ่อนอยู่
 ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๕-๗ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาต้มกินทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยากับผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในซองพลาสติก หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

๑๔.๑ แพทย์แผนไทยดั้งเดิมใช้เป็นยาแทนการอยู่ไฟของหญิงหลังคลอด

๒๖. ยาบำรุงเลือด สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาบำรุงเลือด สูตร ๒ ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๗๐ กรัม
๑	ขมิ้น	แก่น	๓๐ กรัม
๒	คำไทย	ดอก	๓๐ กรัม
๓	เทียนต้น	ทั้งต้น	๓๐ กรัม
๔	บัวหลวง	ดอก	๓๐ กรัม
๕	บุณฑริก	ดอก	๓๐ กรัม
๖	ประดู่	แก่น	๓๐ กรัม
๗	ฝาง	แก่น	๓๐ กรัม
๘	พิทูร	ดอก	๓๐ กรัม
๙	มะลิ	ดอก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาเกร็ด ที่ประกาศเป็นตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานึ่งสุก มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรมานึ่งให้เล็กลง
- ๓) อบสมุนไพรมานึ่งที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรมานึ่งตามสูตรยา
- ๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๖) บรรจุสมุนไพรมานึ่งทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

บำรุงโลหิต

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรมานึ่งใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้น้ำกวดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยาจมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตาต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกลงจากเตา

๗.๒ วิธีกิน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๑๐๐-๒๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า และเย็น โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่
ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๕-๗ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาต้มทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในซองพลาสติก หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๗. ยากำล้างราชสีห์ สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยากำล้างราชสีห์ สูตร ๑ ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๖๘ กรัม
๑	ฝางเสน	แก่น	๓๖ กรัม
๒	กระดังงา	ดอก	๑๖ กรัม
๓	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๑๖ กรัม
๔	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๑๖ กรัม
๕	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๑๖ กรัม
๖	ชิงแห้ง	เหง้า	๑๖ กรัม
๗	คำไทย	ดอก	๑๖ กรัม
๘	จันทน์ขาว	แก่น	๑๖ กรัม
๙	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑๖ กรัม
๑๐	จำปา	ดอก	๑๖ กรัม
๑๑	เจตมูลเพลิง	ราก	๑๖ กรัม
๑๒	ข้าพลุ	ราก	๑๖ กรัม
๑๓	ชะลูด	เปลือกเถา	๑๖ กรัม
๑๔	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๑๖ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๖๘ กรัม
๑๕	ดีป्ली	ช่อผล	๑๖ กรัม
๑๖	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๖ กรัม
๑๗	บุณฑาค	ดอก	๑๖ กรัม
๑๘	พิกุล	ดอก	๑๖ กรัม
๑๙	มะลิ	ดอก	๑๖ กรัม
๒๐	สะค้าน	เถา	๑๖ กรัม
๒๑	สารภี	ดอก	๑๖ กรัม
๒๒	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๑๖ กรัม
๒๓	โกฐเขมา	เหง้า	๘ กรัม
๒๔	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๘ กรัม
๒๕	โกฐเชียง	รากแขนง	๘ กรัม
๒๖	โกฐสอ	ราก	๘ กรัม
๒๗	โกฐหัวบัว	เหง้า	๘ กรัม
๒๘	เทียนขาว	ผล	๘ กรัม
๒๙	เทียนขาวเปลือก	ผล	๘ กรัม
๓๐	เทียนดำ	เมล็ด	๘ กรัม
๓๑	เทียนแดง	เมล็ด	๘ กรัม
๓๒	เทียนตาคู้กแตน	ผล	๘ กรัม
๓๓	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๓๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๓๕	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๓๖	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุขนิค มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรมุขนิคให้เล็กลง
- ๓) อบสมุนไพรมุขนิคที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรมุขนิคตามสูตรยา
- ๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมุขนิคมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๖) บรรจุสมุนไพรมุขนิคทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

บำรุงโลหิต

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพโรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยางมออยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตาต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกลงจากเตา

๗.๒ วิธีกิน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๑๐๐-๒๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้าและเย็น โดยควรดื่มขณะยาเย็นอยู่ อยู่ยา ๑ ท่อ ใช้ติดต่อกันได้ประมาณ ๗ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาต้มทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้เกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในซองพลาสติก หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ในสูตรตำรับนี้เดิมมีตัวยา “เลือดแรด” ซึ่งเป็นสัตว์วัตถุ แต่ได้ตัดออกจากสูตรตำรับ เนื่องจากแรดเป็นสัตว์ป่าสงวนใกล้สูญพันธุ์ และเป็นสัตว์ที่อยู่ใน “อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์ (CITES)”

๒๘. ยาธาตุบรรจบ

๑. ชื่อยา ยาธาตุบรรจบ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๔ กรัม
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๑๖ กรัม
๒	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๘ กรัม
๓	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๔ กรัม
๕	การบูร	-	๔ กรัม
๖	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม
๗	โกฐเชียง	รากแขนง	๔ กรัม
๘	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๔ กรัม
๙	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๐	ขิง	เหง้า	๔ กรัม
๑๑	ดอกจันทร์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๑๒	ดีปลี	ข้อผล	๔ กรัม
๑๓	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๔ กรัม
๑๖	เทียนยาวพาดิ	ผล	๔ กรัม
๑๗	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๔ กรัม
๑๘	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๑๙	พิมเสนต้น	ใบ	๔ กรัม
๒๐	ลูกจันทร์	เมล็ด	๔ กรัม
๒๑	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๒๒	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพร ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้นได้ ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ บรรเทาอาการอุจจาระธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน และท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ขนาดบรรจุของละ ๑ กรัม

ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๑ ของ ละลายน้ำกระสายยาหรือน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น เมื่อมีอาการ

๗.๒ ขนาดบรรจุของละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑ ของ ละลายน้ำกระสายยาหรือน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น เมื่อมีอาการ

กระสายยาที่ใช้

- กรณีแก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ ใช้กระเทียม ๓ กลีบ ทูบซงน้ำร้อนหรือใช้ใบกะเพรา ต้มเป็นน้ำกระสายยา
- กรณีบรรเทาอาการอุจจาระธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูก หรือมีเลือดปน และท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ ใช้เปลือกแคหรือเปลือกสะเดา หรือเปลือกลูกทับทิมต้ม แทรกกับน้ำปูนใสเป็นน้ำกระสายยา

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

- ในกรณีท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ ใช้ไม่เกิน ๑ วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กั้นความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตำรับยาที่มีชื่อว่า “ยาธาตุบรรจบ” พบปรากฏในหลายตำราแผนโบราณ แต่มีสูตรยาและสรรพคุณที่ใช้แตกต่างกัน เช่น ตำราอายุรเวทศึกษาของขุนนิเทศสุขกิจ ตำราของหมอทัฬหี ต้นสุภาพ ตำราแพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ ตำราเวชศึกษาของพระยาพิศณุประสาทเวช

๒๙. ยาธาตุบรรจบ

๑. ชื่อยา ยาธาตุบรรจบ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาลำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๔ กรัม
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๑๖ กรัม
๒	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๘ กรัม
๓	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๕	การบูร	-	๔ กรัม
๖	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม
๗	โกฐเชียง	รากแขนง	๔ กรัม
๘	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๔ กรัม
๙	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๐	ขิง	เหง้า	๔ กรัม
๑๑	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๑๒	ดีปลี	ข้อผล	๔ กรัม
๑๓	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๔ กรัม
๑๖	เทียนยาวพาดณี	ผล	๔ กรัม
๑๗	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๔ กรัม
๑๘	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๑๙	พิมเสนต้น	ใบ	๔ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม
๒๑	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๒๒	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรักษาความชื้นที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรอบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ บรรเทาอาการอุจจาระธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน และท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้**๗.๑ ขนาดบรรจุแคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม**

ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น เมื่อมีอาการ

๗.๒ ขนาดบรรจุแคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

- ในกรณีท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ ใช้ไม่เกิน ๑ วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตำรับยาที่มีชื่อยาว่า “ยาธาตุบรรจบ” พบปรากฏในหลายตำราแผนโบราณ แต่มีสูตรยาและสรรพคุณที่ใช้แตกต่างกัน เช่น ตำรายาบูรเวชศึกษาของขุนนิเทศสุขกิจ ตำราของหมอทัฬหี ต้นสุภาพ ตำราแพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ ตำราเวชศึกษาของพระยาพิศณุประสาทเวช

๓๐. ยาหอมนวโกฐ**๑. ชื่อยา ยาหอมนวโกฐ ชนิดผง****๒. สูตรตำรับยา****๒.๑ ตำยาสําคัญ**

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๑๒ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๔ กรัม
๒	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๔ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๑๒ กรัม
๓	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๔	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๔ กรัม
๕	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๖	โกฐกระดุก	ราก	๔ กรัม
๗	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๔ กรัม
๘	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม
๙	โกฐจุฬาล้มพา	ส่วนเหนือดิน	๔ กรัม
๑๐	โกฐขุขามังสี	รากและเหง้า	๔ กรัม
๑๑	โกฐเชียง	รากแขนง	๔ กรัม
๑๒	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๔ กรัม
๑๓	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๔	โกฐหัวบัว	เหง้า	๔ กรัม
๑๕	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๔ กรัม
๑๖	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น(จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๔ กรัม
๑๗	จันทน์เทศ	แก่น	๔ กรัม
๑๘	ชะลูด	เปลือกเถา	๔ กรัม
๑๙	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๔ กรัม
๒๐	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๒๑	เทียนเกล็ดหอย	เมล็ด	๔ กรัม
๒๒	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม
๒๓	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๔ กรัม
๒๔	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๒๕	เทียนแดง	เมล็ด	๔ กรัม
๒๖	เทียนตากบ	ผล	๔ กรัม
๒๗	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๔ กรัม
๒๘	เทียนยาวพาดณี	ผล	๔ กรัม
๒๙	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๔ กรัม
๓๐	บอระเพ็ด	เถา	๔ กรัม
๓๑	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๔ กรัม
๓๒	บุณฑาค	ดอก	๔ กรัม
๓๓	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๓๔	แฝกหอม	ราก	๔ กรัม
๓๕	พิทูล	ดอก	๔ กรัม
๓๖	มะขามป้อม	เนื้อผล	๔ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๑๒ กรัม
๓๗	มะลิ	ดอก	๔ กรัม
๓๘	ราชดัด	ผล	๔ กรัม
๓๙	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม
๔๐	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๔๑	สน	แก่น	๔ กรัม
๔๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๔ กรัม
๔๓	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม
๔๔	สักขี	แก่น	๔ กรัม
๔๕	สารพัดพิษ	ผล	๔ กรัม
๔๖	สารภี	ดอก	๔ กรัม
๔๗	หญ้าตีนนก	ทั้งต้น	๔ กรัม
๔๘	แห้วหมู	เหง้า	๔ กรัม
๔๙	อบเชยญวน	เปลือกต้น	๔ กรัม
๕๐	ขิง	เหง้า	๓ กรัม
๕๑	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๓ กรัม
๕๒	ข้าพลุ	ราก	๓ กรัม
๕๓	ดีปลี	ข้อผล	๓ กรัม
๕๔	สะค้าน	เถา	๓ กรัม
๕๕	พิมเสน	-	๑ กรัม

* ผลกระทวมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสุมไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพร ยกเว้นพิมเสน ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งพิมเสน ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้

ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงชองกันความชื้นได้ ชองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมวิงเวียน คลื่นเหียน อาเจียน (ลมจุกแน่นในอก) ในผู้สูงอายุ แก้ลมปลายไข้ (หลังจากฟื้นไข้แล้วยังมี
อาการ เช่น คลื่นเหียน วิงเวียน เบื่ออาหาร ท้องอืด และอ่อนเพลีย)

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๑-๒ ซอง ละลายน้ำกระสายยาหรือน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) เมื่อมีอาการ ทุก ๓-๔
ชั่วโมง ไม่ควรเกินวันละ ๓ ครั้ง

กระสายยาที่ใช้

- แก้ลมวิงเวียน คลื่นเหียน อาเจียน (ลมจุกแน่นในอก) ในผู้สูงอายุ ใช้น้ำลูกผักชี (๑๕ กรัม) หรือเทียน
ดำ (๑๕ กรัม) ต้มเป็นน้ำกระสายยา

- แก้ลมปลายไข้ ใช้ก้านสะเดา (๓๓ ก้าน หรือ ๑๕ กรัม) ลูกกระตอม (๗ ลูก หรือ ๑๕ กรัม) และเถา
บอระเพ็ด (๗ อนุชูลี หรือ ๑๕ กรัม) ต้มเป็นน้ำกระสายยา

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของ
เกล็ดเลือด (antiplatelet)

- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน
๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๑. ยาริสมพยาใหญ่

๑. ชื่อยา ยาริสมพยาใหญ่ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๘ กรัม
๑	ดีปาลี	ข้อผล	๕๔ กรัม
๒	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๘ กรัม
๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๘ กรัม
๔	ลูกผักชีลา	ผล	๘ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๘ กรัม
๕	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๖	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๗	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๘	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๙	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๑๐	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๑๑	โกฐหัวบัว	เหง้า	๒ กรัม
๑๒	ชิงแห้ง	เหง้า	๒ กรัม
๑๓	บอระเพ็ด	เถา	๒ กรัม
๑๔	พญารากขาว	ราก	๒ กรัม
๑๕	ว่านน้ำ	เหง้า	๒ กรัม
๑๖	สมอเทศ	เนื้อผล	๒ กรัม
๑๗	สมอไทย	เนื้อผล	๒ กรัม
๑๘	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๒ กรัม
๑๙	อบเชย	เปลือกต้น	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมารักษาความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้นได้ ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำดื่มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) หรือผสมน้ำผึ้ง ทุก ๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้หญิงตั้งครรภ์ และผู้มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

- ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีชื่อผลดีปัส (ดอกดีปัส) ในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กั้นความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๒. ยาวีสัมพยาใหญ่

๑. ชื่อยา ยาวีสัมพยาใหญ่ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๘ กรัม
๑	ดีปัส	ชื่อผล	๕๔ กรัม
๒	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๘ กรัม
๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๘ กรัม
๔	ลูกผักชีลา	ผล	๘ กรัม
๕	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๖	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๗	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๘	โกฐจุฬาฬัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๙	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๑๐	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๑๑	โกฐหัวบัว	เหง้า	๒ กรัม
๑๒	ชิงแห้ง	เหง้า	๒ กรัม
๑๓	บอระเพ็ด	เถา	๒ กรัม
๑๔	พญารากขาว	ราก	๒ กรัม
๑๕	ว่านน้ำ	เหง้า	๒ กรัม
๑๖	สมอเทศ	เนื้อผล	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๘ กรัม
๑๗	สมอไทย	เนื้อผล	๒ กรัม
๑๘	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๒ กรัม
๑๙	อบเชย	เปลือกต้น	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมารักษาความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๔ แคปซูล ทุก ๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)
- ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีข้อผลดีปัส (ดอกดีปัส) ในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูลต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง
 ๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม
 ไม่มี

๓๓. ยามันทธาตุ

๑. ชื่อยา ยามันทธาตุ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๓ กรัม
๑.	ชิงแห้ง	เหง้า	๙ กรัม
๒.	เบญจกานี	ปุ่มหูด	๙ กรัม
๓.	กระเทียม	หัว	๓ กรัม
๔.	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓ กรัม
๕.	การบูร	-	๓ กรัม
๖.	โกฐเขมา	เหง้า	๓ กรัม
๗.	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๓ กรัม
๘.	โกฐเชียง	รากแขนง	๓ กรัม
๙.	โกฐสอ	ราก	๓ กรัม
๑๐.	โกฐหัวบัว	เหง้า	๓ กรัม
๑๑.	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๓ กรัม
๑๒.	จันทน์เทศ	แก่น	๓ กรัม
๑๓.	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๓ กรัม
๑๔.	ข้าพลุ	ราก	๓ กรัม
๑๕.	ดีปลี	ข้อผล	๓ กรัม
๑๖.	เทียนขาว	ผล	๓ กรัม
๑๗.	เทียนขาวเปลือก	ผล	๓ กรัม
๑๘.	เทียนดำ	เมล็ด	๓ กรัม
๑๙.	เทียนแดง	เมล็ด	๓ กรัม
๒๐.	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๓ กรัม
๒๑.	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๓ กรัม
๒๒.	โมกมัน	เปลือกต้น	๓ กรัม
๒๓.	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓ กรัม
๒๔.	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓ กรัม
๒๕.	ลูกผักชีลา	ผล	๓ กรัม
๒๖.	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๓ กรัม
๒๗.	สะค้าน	เถา	๓ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาท เวช ร.ศ. ๑๒๗

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพร ยกเว้นการบูร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพร ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้นได้ ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ แก้อาตไม่ปกติ

๗. ขนาดและวิธีใช้

ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๒ ซอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

เด็ก ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า ๑ ปี เนื่องจากเป็นยารสร้อน ทำให้ลิ้น ปากแสบร้อนได้

- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน

๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๔. ยามันทธาตุ

๑. ชื่อยา ยามันทธาตุ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๓ กรัม
๑.	ขิงแห้ง	เหง้า	๙ กรัม
๒.	เบญจกานี	ปุ่มหูด	๙ กรัม
๓.	กระเทียม	หัว	๓ กรัม
๔.	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓ กรัม
๕.	การบูร	-	๓ กรัม
๖.	โกฐเขมา	เหง้า	๓ กรัม
๗.	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๓ กรัม
๘.	โกฐเชียง	รากแขนง	๓ กรัม
๙.	โกฐสอ	ราก	๓ กรัม
๑๐.	โกฐหัวบัว	เหง้า	๓ กรัม
๑๑.	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๓ กรัม
๑๒.	จันทน์เทศ	แก่น	๓ กรัม
๑๓.	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๓ กรัม
๑๔.	ข้าพลุ	ราก	๓ กรัม
๑๕.	ติปลี	ข้อผล	๓ กรัม
๑๖.	เทียนขาว	ผล	๓ กรัม
๑๗.	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๓ กรัม
๑๘.	เทียนดำ	เมล็ด	๓ กรัม
๑๙.	เทียนแดง	เมล็ด	๓ กรัม
๒๐.	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๓ กรัม
๒๑.	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๓ กรัม
๒๒.	โมกมัน	เปลือกต้น	๓ กรัม
๒๓.	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓ กรัม
๒๔.	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓ กรัม
๒๕.	ลูกผักชีลา	ผล	๓ กรัม
๒๖.	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๓ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๓ กรัม
๒๗.	สะค้าน	เถา	๓ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาท เวช ร.ศ. ๑๒๗

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพร ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ แก้อาตุไม่ปกติ

๗. ขนาดและวิธีใช้

ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๔ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

เด็ก ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า ๑ ปี เนื่องจากเป็นยารสร้อน ทำให้ลิ้น ปากแสบร้อนได้

- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๕. ยาประสะเจตพังคี่

๑. ชื่อยา ยาประสะเจตพังคี่ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๖ กรัม
๑.	เจตพังคี่	ราก	๓๓ กรัม
๒.	ข่า	เหง้า	๑๖ กรัม
๓.	บอระเพ็ด	เถา	๒ กรัม
๔.	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๕.	ระย่อม	ราก	๒ กรัม
๖.	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๗.	กรูงเขมา	ราก	๑ กรัม
๘.	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑ กรัม
๙.	การบูร	-	๑ กรัม
๑๐.	เกลือสินเธาว์*	-	๑ กรัม
๑๑.	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๑๒.	ใบกระวาน	ใบ	๑ กรัม
๑๓.	พญารากขาว	ราก	๑ กรัม
๑๔.	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑ กรัม
๑๕.	สมอทะเล	ผล	๑ กรัม
๑๖.	หว่า	เปลือกต้น	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาท เวช ร.ศ. ๑๒๗

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมุนไพรร ยกเว้นการบูรและเกลือสินเธาว์ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสุมุนไพรร ยกเว้นการบูรและเกลือสินเธาว์ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง
- ๓) นำสุมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและเกลือสินเธาว์ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้นได้ ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้กษัยจุกเสียด ขับผายลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำดื่มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๖. ยาประสะเจตพังคิ**๑. ชื่อยา** ยาประสะเจตพังคิ ชนิดแคปซูล**๒. สูตรตำรับ****๒.๑** ตัวยาสาคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๖ กรัม
๑.	เจตพังคี	ราก	๓๓ กรัม
๒.	ชำ	เหง้า	๑๖ กรัม
๓.	บอระเพ็ด	เถา	๒ กรัม
๔.	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๕.	ระย่อม	ราก	๒ กรัม
๖.	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๗.	กรูงเขมา	ราก	๑ กรัม
๘.	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑ กรัม
๙.	การบูร	-	๑ กรัม
๑๐.	เกลือสินเธาว์*	-	๑ กรัม
๑๑.	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๑๒.	ใบกระวาน	ใบ	๑ กรัม
๑๓.	พญารากขาว	ราก	๑ กรัม
๑๔.	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑ กรัม
๑๕.	สมอทะเล	ผล	๑ กรัม
๑๖.	หว่า	เปลือกต้น	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาท เวช ร.ศ. ๑๒๗
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสამัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรร ยกเว้นการบูรและเกลือสินเธาว์ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรร ยกเว้นการบูรและเกลือสินเธาว์ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและเกลือสินเธาว์ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้กษัยจุกเสียด ขับผายลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๒-๔ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๗. ยามหาจักรใหญ่

๑. ชื่อยา ยามหาจักรใหญ่ ชนิดผง**๒. สูตรตำรับ****๒.๑ ตัวยาสำคัญ**

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑๔ กรัม
๑	กระพังโหม	ใบ	๖๐ กรัม
๒	ยาดำ	ยางจากใบ	๘ กรัม*
๓	กระเทียม	หัว	๒ กรัม
๔	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๕	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๖	โกฐกระดุก	ราก	๒ กรัม
๗	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๒ กรัม
๘	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๙	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๒ กรัม
๑๐	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๑๑	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑๔ กรัม
๑๒	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๒ กรัม
๑๓	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๑๔	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม
๑๕	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๒ กรัม
๑๖	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๑๗	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม
๑๘	เทียนยาวพาดณี	ผล	๒ กรัม
๑๙	มะขามป้อม	เนื้อผล	๒ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๒๑	ลูกผักชีลา	ผล	๒ กรัม
๒๒	สมอไทย	เนื้อผล	๒ กรัม
๒๓	สมอพิเภก	เนื้อผล	๒ กรัม
๒๔	สารส้ม	-	๒ กรัม*
๒๕	โหระพา	ใบ	๒ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาท เวช ร.ศ.๑๒๗

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุยาคำ: นำยาคำใส่กระทะที่สะอาด คั่วจนกรอบ หรือ นำยาคำใส่หม้อดินที่สะอาด เติมน้ำเล็กน้อย ยกขึ้นตั้งไฟ จนยาคำกรอบดีแล้ว

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมี สีขาว แล้วจึงยกลงจากไฟทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรร ยกเว้นยาคำสะตุและสารส้มสะตุ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรร ยกเว้นยาคำสะตุและสารส้มสะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งยาคำสะตุและสารส้มสะตุ ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้นได้ ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมทราง แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

กรณีแก้ลมชาง

เด็กอายุ ๑-๖ ปี กินครั้งละ ๑-๒ ชอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอ่อนอยู่) วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร
เช้า เย็น

กรณีแก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ

เด็กอายุ ๑-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑-๓ ชอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอ่อนอยู่) วันละ ๒ ครั้ง ก่อน
อาหาร เช้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของ
เกล็ดเลือด (antiplatelet)

- หากรับประทานแล้วมีอาการท้องเสีย ควรหยุดรับประทานยา

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน
๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๘. ยามหาจักรใหญ่

๑. ชื่อยา ยามหาจักรใหญ่ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑๔ กรัม
๑	กระพังโหม	ใบ	๖๐ กรัม
๒	ยาดำ	ยางจากใบ	๘ กรัม*
๓	กระเทียม	หัว	๒ กรัม
๔	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๕	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑๔ กรัม
๖	โกฐกระดุก	ราก	๒ กรัม
๗	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๒ กรัม
๘	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๙	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๒ กรัม
๑๐	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๑๑	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๒ กรัม
๑๒	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๒ กรัม
๑๓	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๑๔	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม
๑๕	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๒ กรัม
๑๖	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๑๗	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม
๑๘	เทียนยาวพาลี	ผล	๒ กรัม
๑๙	มะขามป้อม	เนื้อผล	๒ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๒๑	ลูกผักชีลา	ผล	๒ กรัม
๒๒	สมอไทย	เนื้อผล	๒ กรัม
๒๓	สมอพิเภก	เนื้อผล	๒ กรัม
๒๔	สารส้ม	-	๒ กรัม*
๒๕	โหระพา	ใบ	๒ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาท เวช ร.ศ. ๑๒๗
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะอาด: นำยาคำใส่กระทะที่สะอาด คั่วจนกรอบ หรือ นำยาคำใส่หม้อดินที่สะอาด เติมน้ำเล็กน้อย ยกขึ้นตั้งไฟ จนยาคำกรอบดีแล้ว

การสะอาดสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกลงจากไฟทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมุนไพร ยกเว้นยาคำสะอาดและสารส้มสะอาด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ออบสมุนไพรร ยกเว้นยาดำสะเกตุและสารส้มสะเกตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งยาดำสะเกตุและสารส้มสะเกตุ ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมทราง แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็กอายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๒-๖ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาดำเนินการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

- หากรับประทานแล้วมีอาการท้องเสีย ควรหยุดรับประทานยา

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๙. ยาธรรณีสันตะฆาต

๑. ชื่อยา ยาธรรณีสันตะฆาต ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาลำคัฎฐ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๐ กรัม
๑	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๙๖ กรัม
๒	ยาดำ	ยางจากใบ	๒๐ กรัม*
๓	การบูร	-	๖ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๐ กรัม
๔	มหาหิงค์	ยางจากราก	๖ กรัม*
๕	สมอไทย	เนื้อผล	๖ กรัม
๖	รงทอง	ยางจากต้น	๔ กรัม*
๗	ผักแพวแดง	ทั้งต้น	๒ กรัม
๘	มะขามป้อม	เนื้อผล	๒ กรัม
๙	กระดาดขาว	หัว	๑ กรัม
๑๐	กระดาดแดง	หัว	๑ กรัม
๑๑	กลอย	หัว	๑ กรัม
๑๒	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑ กรัม
๑๓	โกฐกระดูก	ราก	๑ กรัม
๑๔	โกฐเขมา	เหง้า	๑ กรัม
๑๕	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๑ กรัม
๑๖	ชิงแห้ง	เหง้า	๑ กรัม
๑๗	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑ กรัม
๑๘	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๑ กรัม
๑๙	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๒๐	ดองดึง	ราก	๑ กรัม
๒๑	เทียนขาว	ผล	๑ กรัม
๒๒	เทียนดำ	เมล็ด	๑ กรัม
๒๓	บุก	หัว	๑ กรัม
๒๔	เร่ว	ผล	๑ กรัม
๒๕	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๒๖	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุยาค่า: นำยาค่าใส่กระทะที่สะอาด คั่วจนกรอบ หรือนำยาค่าใส่หม้อดินที่สะอาด เติมน้ำเล็กน้อย ยกขึ้นตั้งไฟ จนยาค่ากรอบดีแล้ว

การสะตุมหาหิงค์: นำมหาหิงค์ใส่หม้อดิน เอาใบกะเพราแดง ใส่น้ำต้มจนเดือด เทน้ำใบกะเพราแดง ขณะร้อนๆ ลงในหม้อดินละลายมหาหิงค์ แล้วกรองให้สะอาด แล้วผึ่งหรืออบจนมหาหิงค์แห้ง

การประสะรงทอง: นำรงทองมาบดเป็นผง ห่อใบบัวหลวงหรือใบชา ๗ ชั้น อากบิบน้ำมะกรูดใส่ลงจนป็นได้ แล้วห่อให้มีดซิด นำไปปิ้งไฟอ่อน ๆ จนรงทองละลาย ใบบัวหลวงหรือใบชาสุกเกรียม

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรรยวกเว้น การบูร ยาดำสะตุ มหาหิงค์ และรงทอง มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรยวกเว้น การบูร ยาดำสะตุ มหาหิงค์ และรงทอง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรยวกแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ยาดำสะตุ มหาหิงค์ และรงทอง ชั่งน้ำหนักตามสูตรยาแล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้นได้ ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้กษัยเส้น เถาดาน ท้องผูก

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๑-๒ ซอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหารเช้าหรือก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ควรระวังการใช้ในผู้สูงอายุ

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

- ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

- โดยปกติกลายและบุกตามท้องตลาดจำหน่ายผ่านกระบวนการคั่วด้วยไฟอ่อน ๆ พอสุกแล้ว

- โดยปกติต้องดองและโสรจน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๔๐. ยาธรณีสันตะฆาต

๑. ชื่อยา ยาธรณีสันตะฆาต ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๐ กรัม
๑	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๙๖ กรัม
๒	ยาดำ	ยางจากใบ	๒๐ กรัม*
๓	การบูร	-	๖ กรัม
๔	มหาหิงคุ์	ยางจากราก	๖ กรัม*
๕	สมอไทย	เนื้อผล	๖ กรัม
๖	รงทอง	ยางจากต้น	๔ กรัม*
๗	ผักแพวแดง	ทั้งต้น	๒ กรัม
๘	มะขามป้อม	เนื้อผล	๒ กรัม
๙	กระตาดขาว	หัว	๑ กรัม
๑๐	กระตาดแดง	หัว	๑ กรัม
๑๑	กลอย	หัว	๑ กรัม
๑๒	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑ กรัม
๑๓	โกฐกระดูก	ราก	๑ กรัม
๑๔	โกฐเขมา	เหง้า	๑ กรัม
๑๕	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๑ กรัม
๑๖	ขิง	เหง้า	๑ กรัม
๑๗	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑ กรัม
๑๘	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๑ กรัม
๑๙	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๒๐	ดองดึง	ราก	๑ กรัม
๒๑	เทียนขาว	ผล	๑ กรัม
๒๒	เทียนดำ	เมล็ด	๑ กรัม
๒๓	บุก	หัว	๑ กรัม
๒๔	เร่ว	ผล	๑ กรัม
๒๕	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๒๖	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุยาดำ: นำยาดำใส่กระทะที่สะอาด คั่วจนกรอบ หรือนำยาดำใส่หม้อดินที่สะอาด เติมน้ำเล็กน้อย ยกขึ้นตั้งไฟ จนยาดำกรอบดีแล้ว

การระดมมหาหิงค์: นำมหาหิงค์ใส่หม้อดิน เอาใบกะเพราแดง ใส่น้ำต้มจนเดือด เทน้ำใบกะเพราแดง ขณะร้อนๆ ลงในหม้อดินละลายมหาหิงค์ แล้วกรองให้สะอาด แล้วผึ่งหรืออบจนมหาหิงค์แห้ง

การประสมรทอง: นำรทองมาบดเป็นผง ห่อใบบัวหลวงหรือใบชา ๗ ชั้น อาจบีบน้ำมะกรูดใส่ลงจนปั้น ได้ แล้วห่อให้มิดชิด นำไปปิ้งไฟอ่อน ๆ จนรทองละลาย ใบบัวหลวงหรือใบชาสุกเกรียม

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสุนไพรร ยกเว้นการบูร ยาตำสะตุ มหาหิงค์ และรทอง มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพร ยกเว้นการบูร ยาตำสะตุ มหาหิงค์ และรทอง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ยาตำสะตุ มหาหิงค์ และรทอง ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้กษัยเส้น เถาดาน ท้องผูก

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๒-๔ แคปซูล วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหารเช้าหรือก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ควรระวังการใช้ในผู้สูงอายุ

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

- ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

- โดยปกติกลายและบุกตามท้องตลาดจำหน่ายผ่านกระบวนการคว่ำด้วยไฟอ่อน ๆ พอสุกเรียบร้อยแล้ว

- โดยปกติต้องดองและโกลนน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนี้เรียบร้อยแล้ว

๔๑. ยามหานิลแห่งทอง

๑. ชื่อยา ยามหานิลแห่งทอง ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๓ กรัม
๑	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑๐ กรัม
๒	จันทน์เทศ	แก่น	๑๐ กรัม
๓	พิมเสนต้น	ใบ	๑๐ กรัม
๔	มะกอก	เมล็ด	๑๐ กรัม*
๕	มะค่าตีควาย	ผล	๑๐ กรัม*
๖	ย่านาง	ใบ	๑๐ กรัม
๗	สะบ้ามอญ	เนื้อในเมล็ด	๑๐ กรัม*
๘	สั๊ก	แก่น	๑๐ กรัม*
๙	หมึกหอม	-	๑๐ กรัม
๑๐	หวายตะค้า	เถา	๑๐ กรัม*
๑๑	เบี้ยจั่น	-	๓ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเผาเบี้ยจั่น: นำตัวยาไปเผาจนสุก แล้วนำไปบดจนกลายเป็นผงสีขาว

การสุ่มมะกอก มะค่าตีควาย สะบ้ามอญ สั๊ก หวายตะค้า: เอาตัวยาไปสุ่มไฟก่อนนำมาใช้เป็นยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพร ยกเว้น เบี้ยจั่น มะกอก มะค่าตีควาย สะบ้ามอญ สั๊ก และหวายตะค้า ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕

องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักตัวยาทั้งหมด รวมทั้งเบี้ยจั่น มะกอก มะค่าตีควาย สะบ้ามอญ สั๊ก และหวายตะค้า ตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้นได้ ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไอจากไข้กาฬ หัด และอีสุกอีใส แก่ร้อนในกระหายน้ำ

๗. ขนาดและวิธีใช้

ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๓-๔ ซอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า เย็น

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑-๒ ซอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า เย็น

*กรณีแก้หัด และอีสุกอีใส ให้ละลายน้ำรากผักชีต้ม เป็นกระสาย

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๒. ยามหานิลแห่งทอง

๑. ชื่อยา ยามหานิลแห่งทอง ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๓ กรัม
๑	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑๐ กรัม
๒	จันทน์เทศ	แก่น	๑๐ กรัม
๓	พิมเสนต้น	ใบ	๑๐ กรัม
๔	มะกอก	เมล็ด	๑๐ กรัม*
๕	มะค้ำดีควาย	ผล	๑๐ กรัม*
๖	ย่านาง	ใบ	๑๐ กรัม
๗	สะบ้ามอญ	เนื้อในเมล็ด	๑๐ กรัม*
๘	สีก	แก่น	๑๐ กรัม*

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๓ กรัม
๙	หมึกหอม	-	๑๐ กรัม
๑๐	หวายตะค้า	เถา	๑๐ กรัม*
๑๑	เบี้ยจั่น	-	๓ กรัม*

* น้ำหนักยาที่ผ่านการสุ่มหรือเตรียมตัวยาก่อนนำมาใช้เรียบร้อยแล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

เบี้ยจั่น: นำตัวยาไปเผาจนสุก แล้วนำไปบดจนกลายเป็นผงสีขาว

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรยกเว้นมะกอก มะคำดีควาย สะบ้ามอญ สัก และหวายตะค้า ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำมะกอก มะคำดีควาย สะบ้ามอญ สัก และหวายตะค้า ไปสุ่มกับไฟจนเป็นถ่าน

๔) นำสมุนไพรรที่อบแห้งและสุ่มไฟแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๕) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๖) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๗) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้จากไข้กาฬ หัด และอีสุกอีใส แก้อ่อนในกระหายน้ำ

๗. ขนาดและวิธีใช้

ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๖-๘ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า เย็น

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๒-๔ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูลต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง
๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม
 ไม่มี

๔๓. ยาอำมฤควาที

๑. ชื่อยา ยาอำมฤควาที ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๐ กรัม
๑	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๓๕ กรัม
๒	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๗ กรัม
๓	เทียนขาว	ผล	๗ กรัม
๔	มะขามป้อม	เนื้อผล	๗ กรัม
๕	ลูกผักชีลา	ผล	๗ กรัม
๖	สมอพิเภก	เนื้อผล	๗ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมั้ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมั้ที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่แ่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้นได้ ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ไอ ขับเสมหะ

๗. ขนาดและวิธีใช้

ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๒ ซอง ละลายน้ำกระสายยา (ควรดื่มขณะที่ยังอุ่นอยู่) เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำกระสายยา (ควรดื่มขณะที่ยังอุ่นอยู่) เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่ควรใช้น้ำมะนาวแทรกเกลือกับผู้ป่วยที่ต้องจำกัดการใช้เกลือ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กั้นความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๔. ยาถ่ายดีเกลือฝรั่ง**๑. ชื่อยา** ยาถ่ายดีเกลือฝรั่ง ชนิดแคปซูล**๒. สูตรตำรับ****๒.๑** ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑๗ กรัม
๑	ดีเกลือฝรั่ง	-	๖๐ กรัม
๒	ยาดำ	ยางจากใบ	๑๒ กรัม *
๓	ขี้เหล็ก	ทั้ง ๕	๓ กรัม
๔	มะกา	ใบ	๓ กรัม
๕	มะขาม	ใบ	๓ กรัม
๖	ส้มป่อย	ใบ	๓ กรัม
๗	หญ้าไทร	ทั้งต้น	๓ กรัม
๘	ไผ่ป่า	ใบ	๓ กรัม
๙	คูน	เนื้อในฝัก	๓ กรัม
๑๐	ขี้กาแดง	ราก	๓ กรัม
๑๑	ขี้กาขาว	ราก	๓ กรัม
๑๒	ตองแตก	ราก	๓ กรัม
๑๓	เถาวัลย์เปรียง	เถา	๓ กรัม
๑๔	หอม	หัว	๓ กรัม
๑๕	ส้มป่อย	ฝัก	๓ กรัม
๑๖	สมอไทย	เนื้อผล	๓ กรัม
๑๗	สมอติงู	เนื้อผล	๓ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะอาดยา: นำยาตำใส่กระทะที่สะอาด คั่วจนกรอบ หรือ นำยาตำใส่หม้อดินที่สะอาด เติมน้ำเล็กน้อย ยกขึ้นตั้งไฟ จนยาตำกรอบดีแล้ว

การคั่วทองแตก: นำตัวยาไปคั่ว จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพร ยกเว้นยาตำสะอาดและตีเกลียวฝรั่ง มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพร ยกเว้นยาตำสะอาดและตีเกลียวฝรั่ง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งยาตำสะอาดและตีเกลียวฝรั่ง ชั่งน้ำหนักตามสูตรยาแล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ท้องผูก

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งแรก กิน ๒ แคปซูล วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

ถ้าไม่ถ่าย วันต่อไป กินเพิ่มเป็น ๓ แคปซูล แต่ไม่เกิน ๕ แคปซูล ต่อวัน (ตามกำลังธาตุหนักเบา)

๘. ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์และเด็ก
  - ห้ามใช้ในภาวะทางเดินอาหารอุดตัน (gastrointestinal obstruction/ileus)
  - ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีภาวะผิดปกติเฉียบพลันที่ทางเดินอาหาร (acute gastro-intestinal conditions)
- เช่น คลื่นไส้ อาเจียน

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- เนื่องจากเป็นยาถ่ายอย่างแรง ไม่ควรใช้ยานี้ในผู้ป่วยอ่อนเพลียมากหรือมีภาวะขาดน้ำ
- เมื่อถ่ายแล้วให้วันอย่างน้อย ๒ วันแล้วจึงใช้ยานี้อีกครั้ง
- ควรระวังการใช้ยาในผู้สูงอายุ และผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของไตหรือตับ (renal/hepatic impairment) เนื่องจากยามีส่วนประกอบของแมกนีเซียม

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ปวดเสียดท้อง

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล
ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๕. ยาหอมทิพโอสถ

๑. ชื่อยา ยาหอมทิพโอสถ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๔๒ กรัม
๑	กระเจ็บ	เมล็ด	๔ กรัม
๒	กระชาย	เหง้า	๔ กรัม
๓	กระดังงา	ดอก	๔ กรัม
๔	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๔ กรัม
๕	ข้าตั้น	แก่น	๔ กรัม
๖	คำไทย	ดอก	๔ กรัม
๗	จันทน์ขาว	แก่น	๔ กรัม
๘	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๔ กรัม
๙	จันทน์เทศ	แก่น	๔ กรัม
๑๐	จำปา	ดอก	๔ กรัม
๑๑	ชะลูด	เปลือกเถา	๔ กรัม
๑๒	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๔ กรัม
๑๓	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๑๔	บัวจงกลนี้	ดอก	๔ กรัม
๑๕	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๔ กรัม
๑๖	บุนนาค	ดอก	๔ กรัม
๑๗	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๑๘	ฝาง	แก่น	๔ กรัม
๑๙	พิกุล	ดอก	๔ กรัม
๒๐	มะลิ	ดอก	๔ กรัม
๒๑	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม
๒๒	ว่านน้ำ	เหง้า	๔ กรัม
๒๓	สนเทศ	แก่น	๔ กรัม
๒๔	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๔๒ กรัม
๒๕	สารภี	ดอก	๔ กรัม
๒๖	สุรามฤต	เถา	๔ กรัม
๒๗	แห้วไทย	ราก	๔ กรัม
๒๘	อบเชย	เปลือกต้น	๔ กรัม
๒๙	โกฐกระดูก	ราก	๒ กรัม
๓๐	โกฐก้านพร้าว	เหง้าและราก	๒ กรัม
๓๑	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๓๒	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๓๓	โกฐขุขามังสี	รากและเหง้า	๒ กรัม
๓๔	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๓๕	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๒ กรัม
๓๖	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๓๗	โกฐหัวบัว	เหง้า	๒ กรัม
๓๘	การบูร	-	๑ กรัม
๓๙	เทียนเกล็ดหอย	เมล็ด	๑ กรัม
๔๐	เทียนขาว	ผล	๑ กรัม
๔๑	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๑ กรัม
๔๒	เทียนดำ	เมล็ด	๑ กรัม
๔๓	เทียนแดง	เมล็ด	๑ กรัม
๔๔	เทียนตากบ	ผล	๑ กรัม
๔๕	เทียนตาคูกแตน	ผล	๑ กรัม
๔๖	เทียนเยาวพาลี	ผล	๑ กรัม
๔๗	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๑ กรัม
๔๘	พิมเสน	-	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้นได้ ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมวิงเวียน

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๒-๓ ซอง ละลายน้ำกระสายยา เมื่อมีอาการ ทุก ๓-๔ ชั่วโมง ไม่เกินวันละ ๓ ครั้ง
กระสายยาที่ใช้ น้ำดอกไม้หรือน้ำต้มสุก

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๖. ยาประสะกานพลู

๑. ชื่อยา ยาประสะกานพลู ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑. ตำยาลำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๕๐ กรัม
๑.	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๒๕ กรัม
๒.	ซึก	เปลือกต้น	๑๐ กรัม
๓.	ขมิ้นชัน	แห้ง	๘ กรัม
๔.	ข้าวสาร	ราก	๘ กรัม
๕.	กฤษณาเนื้อไม้	แก่นที่มีราลง	๘ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๕๐ กรัม
๖.	ลูกจันทน์	เมล็ด	๘ กรัม
๗.	กระชาย	เหง้า	๔ กรัม
๘.	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๙.	กรงเข็ม	ราก	๔ กรัม
๑๐.	การบูร	-	๔ กรัม
๑๑.	กำมะถันเหลือง	-	๔ กรัม
๑๒.	โกฐกระดูก	ราก	๔ กรัม
๑๓.	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๔.	ขี้เถ้า	เปลือกต้น	๔ กรัม
๑๕.	แฉะ	ราก	๔ กรัม
๑๖.	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม
๑๗.	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๘.	ใบกระวาน	ใบ	๔ กรัม
๑๙.	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๒๐.	แฝกหอม	ราก	๔ กรัม
๒๑.	เพกา	เปลือกต้น	๔ กรัม
๒๒.	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๒๓.	ว่านน้ำ	เหง้า	๔ กรัม
๒๔.	ขิง	เหง้า	๓ กรัม
๒๕.	ตีปี่	ข้อผล	๓ กรัม
๒๖.	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒ กรัม
๒๗.	ข้าพลุ	ราก	๒ กรัม
๒๘.	ไพล	เหง้า	๒ กรัม
๒๙.	สะค้าน	เถา	๒ กรัม
๓๐.	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาท เวช ร.ศ. ๑๒๗
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรร (ยกเว้นการบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพร (ยกเว้นการบูร) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง
 ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้นได้ ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดท้อง จุกเสียด แน่นเพื่อจากอาหารไม่ย่อย เนื่องจากธาตุไม่ปกติ

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๑ ซอง วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหาร เมื่อมีอาการ

กระสายยาที่ใช้

- ใช้เปลเผาไฟให้พอสุก ผนกับน้ำปูนใสเป็นน้ำกระสาย

- หากหาน้ำกระสายไม่ได้ให้ใช้น้ำต้มสุกแทน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๗. ยาประสะกานพลู

๑. ชื่อยา ยาประสะกานพลู ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑. ตัวยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๕๐ กรัม
๑.	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๒๕ กรัม
๒.	ซีก	เปลือกต้น	๑๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๕๐ กรัม
๓.	ขมิ้นชัน	เหง้า	๘ กรัม
๔.	ข้าวสาร	ราก	๘ กรัม
๕.	กฤษณา เนื้อไม้	แก่น ที่มีราลง	๘ กรัม
๖.	ลูกจันทน์	เมล็ด	๘ กรัม
๗.	กระชาย	เหง้า	๔ กรัม
๘.	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๙.	กรูงเขมา	ราก	๔ กรัม
๑๐.	การบูร	-	๔ กรัม
๑๑.	กำมะถันเหลือง	-	๔ กรัม
๑๒.	โกฐกระดุก	ราก	๔ กรัม
๑๓.	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๔.	ขี้ไต้	เปลือกต้น	๔ กรัม
๑๕.	แจง	ราก	๔ กรัม
๑๖.	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม
๑๗.	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๘.	ใบกระวาน	ใบ	๔ กรัม
๑๙.	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๒๐.	แฝกหอม	ราก	๔ กรัม
๒๑.	เพกา	เปลือกต้น	๔ กรัม
๒๒.	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๒๓.	ว่านน้ำ	เหง้า	๔ กรัม
๒๔.	ขิง	เหง้า	๓ กรัม
๒๕.	ดีปลี	ข้อผล	๓ กรัม
๒๖.	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒ กรัม
๒๗.	ข้าพลุ	ราก	๒ กรัม
๒๘.	ไพล	เหง้า	๒ กรัม
๒๙.	สะค้าน	เถา	๒ กรัม
๓๐.	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาท
เวช ร.ศ. ๑๒๗

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร (ยกเว้นการบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพร (ยกเว้นการบูร) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดท้อง จุกเสียด แน่นเฟ้อจากอาหารไม่ย่อย เนื่องจากธาตุไม่ปกติ

๗. ขนาดและวิธีใช้

- กินครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหาร เมื่อมีอาการ
กระส่ายยาที่ใช้
- ใช้พลเผาไฟให้พอสุก ผนกับน้ำปูนใสเป็นน้ำกระส่าย
  - หากหาน้ำกระส่ายไม่ได้ให้ใช้น้ำต้มสุกแทน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๘. ยาตรีหอม

๑. ชื่อยา ยาตรีหอม ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสาคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๓ กรัม
๑	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๒๒ กรัม
๒	สมอไทย	เนื้อผล	๒๒ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๔ กรัม
๔	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๕	สมอเทศ	เนื้อผล	๔ กรัม
๖	สมอพิเภก	เนื้อผล	๔ กรัม
๗	โกฐสอ	ราก	๑ กรัม
๘	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๑ กรัม
๙	ลูกช้ด	เมล็ด	๑ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

สูตรตำรับนี้ใกล้เคียงกับ ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗
ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การคั่วลูกช้ด: นำตัวยาไปคั่ว จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่ร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้นได้ ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้เด็กท้องผูก ระบายพิษไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็กอายุ ๖-๑๒ เดือน กินครั้งละ ๑-๒ ซอง ละลายน้ำสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) ก่อนอาหารเช้า

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกลฐน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๔๙. ยาแสงหมึก

๑. ชื่อยา ยาแสงหมึก ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๕ กรัม
๑	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๒	กะเพรา	ใบ	๔ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๔	จันทน์ชะมด	แก่น	๔ กรัม
๕	จันทน์เทศ	แก่น	๔ กรัม
๖	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๗	พิมเสนต้น	ใบ	๔ กรัม
๘	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม
๙	สันพร้าวหอม	ใบ	๔ กรัม
๑๐	หมึกหอม	-	๔ กรัม*
๑๑	หอม	หัว	๔ กรัม
๑๒	พิมเสน	-	๑ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับนี้ใกล้เคียงกับที่พบในคัมภีร์แพทย์แผนโบราณ ชุนไสกิตบรรณลักษณะ เล่ม ๒
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพร ยกเว้นหมึกหอม ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งหมึกหอม ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้นได้ ซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ตัวร้อน แก้ท้องขึ้น ปวดท้อง แก้ไอ ขับเสมหะ แก้แผลในปาก แก้ละออง

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ กรณีแก้ตัวร้อน

ใช้กวาดคอ วันละ ๑ ครั้ง หลังจากนั้นรับประทานทุก ๓ ชั่วโมง
เด็กอายุ ๑-๖ เดือน กินครั้งละ ๒ ซอง ละลายน้ำดอกไม้เทศ
เด็กอายุ ๗-๑๒ เดือน กินครั้งละ ๓ ซอง ละลายน้ำดอกไม้เทศ

๗.๒ กรณีแก้ท้องขึ้น ปวดท้อง

ใช้กวาดคอ วันละ ๑ ครั้ง หลังจากนั้นรับประทานทุก ๓ ชั่วโมง
เด็กอายุ ๑-๖ เดือน กินครั้งละ ๒ ซอง ละลายน้ำใบกะเพราต้ม
เด็กอายุ ๗-๑๒ เดือน กินครั้งละ ๓ ซอง ละลายน้ำใบกะเพราต้ม

๗.๓ กรณีแก้ไอ ขับเสมหะ

ใช้กวาดคอ วันละ ๑ ครั้ง หลังจากนั้นรับประทานทุก ๓ ชั่วโมง
เด็กอายุ ๑-๖ เดือน กินครั้งละ ๒ ซอง ละลายน้ำลูกมะแว้งเครือหรือลูกมะแว้งต้น
เด็กอายุ ๗-๑๒ เดือน กินครั้งละ ๓ ซอง ละลายน้ำลูกมะแว้งเครือหรือลูกมะแว้งต้น

๗.๔ กรณีแก้แผลในปาก แก้ละออง

ละลายน้ำลูกเบญจกานีฝนทาในปาก วันละ ๑ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ในกระบวนการปรุงยา จะมีขั้นตอนการเตรียมเครื่องยาหมึกหอมให้นิ่มก่อนที่จะนำไปใช้ เช่น ปีบน้ำมะนาวใส่หมึกหอม ทิ้งไว้จนหมึกหอมนิ่ม หรือ นำหมึกหอมไปแช่น้ำพอเปียก แล้วนำไปย่างไฟพอแห้งแล้วจึงค่อยนำด้วยหมึกหอมดังกล่าวไปปรุงยาต่อไป

๕๐. ยาราทูปอบเชย

๑. ชื่อยา ยาราทูปอบเชย ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรายาลำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔,๑๐๐ มิลลิกรัม
๑	กระวาน	ผล	๘๐๐ มิลลิกรัม
๒	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๘๐๐ มิลลิกรัม
๓	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๘๐๐ มิลลิกรัม
๔	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๘๐๐ มิลลิกรัม
๕	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๘๐๐ มิลลิกรัม
๖	การบูร	-	๕๐ มิลลิกรัม
๗	เกล็ดสะระแห่น	-	๕๐ มิลลิกรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาลอุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยปรับสูตรตำรับจากยาราทูน้ำเปลือกอบเชย ของ หมอจันดี เข้มเฉลิม แพทย์ประจำตำบลเกาะขนุน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานึ่งทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรมีให้มีขนาดเล็กลง
- ๓) อบสมุนไพรรอบๆ การบูรและเกล็ดสะระแห่น ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) นำสมุนไพรรอบๆจนแห้งแล้ว มาบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๕) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรรอบๆตามสูตรยา และบรรจุสมุนไพรรอบๆทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง
- ๖) ชั่งน้ำหนักตัวยากรบูรและเกล็ดสะระแห่นตามสูตร แล้วแยกบรรจุใส่ในถุงพลาสติกปิดให้สนิท
- ๗) จากนั้นนำถุงผ้าขาวบางและถุงพลาสติกไปบรรจุลงบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

ขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำสมุนไพรรอบๆในถุงผ้าขาวบาง ใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยางจมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตาต้มจนเดือดด้วยไฟแรงแล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ ใช้เวลาในการต้มประมาณ ๑๐-๑๕ นาที ยกออกจากเตา

๓) นำถุงผ้าขาวบางออก แล้วเติมการบูรและเกล็ดสะระแหน่ คนให้เข้ากัน ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุกจนได้ ๑๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีกิน

กินครั้งละ ๑-๒ ช้อนโต๊ะ (๑๕-๓๐ มิลลิลิตร) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในซองพลาสติก หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓๐ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๑. ยาพวยโลหิต

๑. ชื่อยา ยาพวยโลหิต ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๒๐ กรัม
๑	ขี้กาแดง	ราก	๑๕ กรัม
๒	ขี้เหล็ก	ทั้ง ๕	๑๕ กรัม
๓	คัตเค้า	ผล	๑๕ กรัม
๔	มะกา	ใบ	๑๕ กรัม
๕	มะขาม	ใบ	๑๕ กรัม
๖	ส้มป่อย	ใบ	๑๕ กรัม
๗	หญ้าไทร	ทั้งต้น	๑๕ กรัม
๘	ดีเกลือ	-	๗.๕ กรัม
๙	ยาดำ	ยางจากใบ	๗.๕ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะอาดำ: นำยาตำใส่กระโถที่สะอาด คั่วจนกรอบ หรือ นำยาตำใส่หม้อดินที่สะอาด เติมน้ำเล็กน้อย ยกขึ้นตั้งไฟ จนยาตำกรอบดีแล้ว

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสุมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสุมุนไพรรให้เล็กลง

๓) อบสุมุนไพรร ยกเว้น ดีเกลือและยาคำสะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง

๔) นำสุมุนไพรรที่อบจนแห้งแล้ว ยกเว้น ดีเกลือและยาคำสะตุ มาบดหยาบให้ชิ้นส่วนสุมุนไพรรมีขนาดสม่ำเสมอ

๕) ชั่งน้ำหนักสุมุนไพรรตามสูตรยา และบรรจุสุมุนไพรรทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง

๖) ชั่งน้ำหนักตัวยาคำเกลือและยาคำสะตุตามสูตร แล้วแยกบรรจุใส่ในถุงพลาสติกปิดให้สนิท

๗) จากนั้นนำถุงผ้าขาวบางและถุงพลาสติกไปบรรจุลงบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

ประจุโลหิต แก้ประจำเดือนมาไม่ปรกติ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสุมุนไพรรและตัวยาคำในถุงยาพลาสติกใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำประมาณ ๓ ลิตร นำไปต้มเคี่ยวไฟกลาง ต้มให้เหลือน้ำประมาณ ๑ ลิตร ยกออกจากเตา

๗.๒ วิธีกิน

กินครั้งละ ๒-๔ ช้อนโต๊ะ (๓๐-๖๐ มิลลิลิตร) ตามกำลังธาตุหนักเบา วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า เย็น โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่

ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๕-๗ วัน โดยเติมน้ำแล้วนำมาอุ่นกินทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์

๘.๒ ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของหัวใจ และผู้ป่วยโรคความดันโลหิตต่ำ

๘.๓ ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีภาวะทางเดินอาหารอุดตัน (gastrointestinal obstruction/ileus)

๘.๔ ห้ามใช้ในผู้ป่วยโรคไตตีวงทวารหนัก ที่มีอาการถ่ายเป็นเลือด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรกินยานี้ติดต่อกันเกิน ๗ วัน

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของไตหรือตับ (renal/hepatic impairment)

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในซองพลาสติก หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๒. ยาไฟฟ้ากอง

๑. ชื่อยา ยาไฟฟ้ากอง ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรับยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	ขิง	เหง้า	๒๐ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒๐ กรัม
๓	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒๐ กรัม
๔	ส้มป่อย	ฝัก	๒๐ กรัม
๕	สารส้มสะตุ	-	๒๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกออกจากไฟ ทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรยกเว้นสารส้มสะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรยอกแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ขับน้ำคาวปลาในเรือนไฟ ช่วยให้มีดลูกเข้าอู่

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๒-๓ ซอง ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น ให้กินจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๓. ยาฟ้าห่ากอง

๑. ชื่อยา ยาฟ้าห่ากอง ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	ขิง	เหง้า	๒๐ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒๐ กรัม
๓	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒๐ กรัม
๔	ส้มป่อย	ฝัก	๒๐ กรัม
๕	สารส้มสะตุ	-	๒๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกออกจากไฟ ทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ออบสมุนไพร ยกเว้นสารสัมผัส ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
 ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารสัมผัส ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ช่วยแก้ปวดกล้ามเนื้อ ช่วยให้อุณหภูมิร่างกายต่ำลง

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๒-๓ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น ให้กินจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๔. ยาฟ้าห่ากอง

๑. ชื่อยา ยาฟ้าห่ากอง ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	ขิง	เหง้า	๒๐ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒๐ กรัม
๓	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒๐ กรัม
๔	ส้มป่อย	ฝัก	๒๐ กรัม
๕	สารสัมผัส	-	๒๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยานี้ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Microcrystalline cellulose
- Talcum
- Magnesium stearate
- Croscarmellose sodium หรือ Crospovidone หรือ Sodium starch glycolate
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกออกจากไฟ ทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บทยาไฟห่ากอง ชนิดเม็ด ความแรง ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาไฟห่ากอง	๒๕๐ มิลลิกรัม
Microcrystalline cellulose	๒๐๐ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๑-๓ %w/w
Croscarmellose sodium หรือ Crospovidone หรือ Sodium starch glycolate	๐-๕ %w/w
Talcum	๑ %w/w
Magnesium stearate	๑ %w/w

๕.๑ การเตรียมสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และ น้ำ ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาเม็ด

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาคำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรร (ยกเว้นสารส้มสะตุ) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุ และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บทยา

๔) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุ มารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Croscarmellose sodium (ถ้ามี) หรือ Crospovidone (ถ้ามี) หรือ Sodium starch glycolate (ถ้ามี) และ Microcrystalline cellulose ,Talcum และ Magnesium stearate ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐

- ๖) ซังผงยา และ Microcrystalline cellulose ผสมกันจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) ปริมาณ ร้อยละ ๑-๓ โดยน้ำหนัก (น้ำหนักของผงแห้ง) ผสมกับผงยาในข้อ ๖ ที่ละน้อยจนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)
- ๘) นำส่วนผสมข้อ ๗ มาผ่านแรงเบอร์ ๑๖ จนได้แกรนูล นำไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส จนแห้ง
- ๙) นำแกรนูลที่ได้อบแล้ว มาผสมกับ Croscarmellose sodium (ถ้ามี) หรือ Crospovidone (ถ้ามี) หรือ Sodium starch glycolate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๕ โดยน้ำหนัก ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ เป็นเวลานานประมาณ ๒ นาที
- ๑๐) เติม Talcum ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ
- ๑๑) นำตัวยามาตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

ขี้บ่น้ำคาวปลาในเรือไฟฟ้า ช่วยให้มีตลูกเข้าอู่

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๔-๖ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น ให้กินจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๕. ยาขี้บ่น้ำคาวปลาหลังคลอด

๑. ชื่อยา ยาขี้บ่น้ำคาวปลาหลังคลอด ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตัวยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๐ กรัม

๑	ขิง	เหง้า	๑๕ กรัม
๒	ดีปลี	ข้อผล	๑๕ กรัม
๓	พริกไทย	ผลแก่	๑๕ กรัม
๔	คนที่σό	ใบ	๓.๗๕ กรัม
๕	จำปา	ใบ	๓.๗๕ กรัม
๖	ทองกลางใบมน	ใบ	๓.๗๕ กรัม
๗	ไผ่ป่า	ใบ	๓.๗๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาเกร็ด ตำรับยากินเมื่อคลอดลูก

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมารักษาความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมั้ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมั้ที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

ช่วยน้ำคาวปลาช่วยให้มดลูกเข้าอู่

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๑-๒ ซอง ละลายน้ำผึ้ง หรือน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น กินติดต่อกันไม่เกิน ๑ เดือน หลังคลอด

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๖. ยาริดสีดวงมหากาฬ

๑. ชื่อยา ยาริดสีดวงมหากาฬ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑๐ กรัม
๑	โกฐกั๊กกรา	ปุ่มหุด	๕ กรัม
๒	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๕ กรัม
๓	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๕ กรัม
๔	โกฐพุงปลา	ปุ่มหุด	๕ กรัม
๕	โกฐสอ	ราก	๕ กรัม
๖	ขอบชะนางขาว	ทั้งต้น	๕ กรัม
๗	ขอบชะนางแดง	ทั้งต้น	๕ กรัม
๘	ขิง	เหง้า	๕ กรัม
๙	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๕ กรัม
๑๐	ดีปลี	ช่อผล	๕ กรัม
๑๑	เทียนขาว	ผล	๕ กรัม
๑๒	เทียนขาวเปลือก	ผล	๕ กรัม
๑๓	เทียนดำ	เมล็ด	๕ กรัม
๑๔	เทียนแดง	เมล็ด	๕ กรัม
๑๕	เทียนตาดักแตน	ผล	๕ กรัม
๑๖	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕ กรัม
๑๗	มดยอบคั่ว	ยางไม้	๕ กรัม
๑๘	ลูกจันทน์	เมล็ด	๕ กรัม
๑๙	สนเทศ	แก่น	๕ กรัม
๒๐	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๕ กรัม
๒๑	สะค้าน	เถา	๕ กรัม
๒๒	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพร ยกเว้นมดยอบคั่ว ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งมดยอบคั่ว ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการริดสีดวงทวารหนัก

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๒-๓ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และ เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และ ยาต้านการจับตัวกันของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยทั่วไปมดยอบตามท้องตลาดจำหน่ายแบบคั่วแล้ว

๕๗. ยาเลือดงาม

๑. ชื่อยา ยาเลือดงาม ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๒ กรัม
๑	กระชาย	เหง้า	๕ กรัม
๒	กระเทียม	เหง้า	๕ กรัม
๓	กระเทียม	หัว	๕ กรัม
๔	กะเพรา	ใบ	๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๒ กรัม
๕	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๕ กรัม
๖	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๕ กรัม
๗	ขิง	เหง้า	๕ กรัม
๘	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๕ กรัม
๙	ข้าพลุ	ทั้งต้น	๕ กรัม
๑๐	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๕ กรัม
๑๑	ดีปลี	ข้อผล	๕ กรัม
๑๒	ตะไคร้	ลำต้น	๕ กรัม
๑๓	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕ กรัม
๑๔	เพกา	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๕	ไพล	เหง้า	๕ กรัม
๑๖	มะกรูด	ผิว*	๕ กรัม
๑๗	มะนาว	ใบ	๕ กรัม
๑๘	เร่วหอม	เมล็ด	๕ กรัม
๑๙	ลูกจันทน์	เมล็ด	๕ กรัม
๒๐	สระระแห่น	ทั้งต้น	๕ กรัม
๒๑	การบูร	-	๑ กรัม
๒๒	พิมเสน	-	๑ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ เกสซ์ตำรับโรงพยาบาล โรงพยาบาลกุดชุม จังหวัดยโสธร

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนายาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ.

๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพร ยกเว้นการบูรและพิมเสน ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและพิมเสน มาชั่งน้ำหนักตามสูตรตำรับ และบดละเอียดรวมกัน

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดประจำเดือน ช่วยให้ประจำเดือนมาปกติ แก้มุตกิด

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๑-๒ ซอง ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๘. ยาเลือดงาม

๑. ชื่อยา ยาเลือดงาม ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๒ กรัม
๑	กระชาย	เหง้า	๕ กรัม
๒	กระเทียม	เหง้า	๕ กรัม
๓	กระเทียม	หัว	๕ กรัม
๔	กะเพรา	ใบ	๕ กรัม
๕	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๕ กรัม
๖	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๕ กรัม
๗	ขิง	เหง้า	๕ กรัม
๘	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๕ กรัม
๙	ข้าพลุ	ทั้งต้น	๕ กรัม
๑๐	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๕ กรัม
๑๑	ดีปลี	ช่อผล	๕ กรัม
๑๒	ตะไคร้	ลำต้น	๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๒ กรัม
๑๓	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕ กรัม
๑๔	เพกา	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๕	ไพล	เหง้า	๕ กรัม
๑๖	มะกรูด	ผิว*	๕ กรัม
๑๗	มะนาว	ใบ	๕ กรัม
๑๘	เร่วหอม	เมล็ด	๕ กรัม
๑๙	ลูกจันทน์	เมล็ด	๕ กรัม
๒๐	สระระแห่น	ทั้งต้น	๕ กรัม
๒๑	การบูร	-	๑ กรัม
๒๒	พิมเสน	-	๑ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ เกสซ์ตำรับโรงพยาบาล โรงพยาบาลกุดชุม จังหวัดยโสธร

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ.

๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพร ยกเว้นการบูรและพิมเสนที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและพิมเสน ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดประจำเดือน ช่วยให้ประจำเดือนมาปกติ แก้มูกัด

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๒-๔ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๙. ยาห้าราก**๑. ชื่อยา ยาห้าราก ชนิดผง****๒. สูตรตำรับยา****๒.๑ ตัวยาสำคัญ**

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	คนทา	ราก	๒๐ กรัม
๒	ชิงชี	ราก	๒๐ กรัม
๓	มะเดื่ออุทุมพร	ราก	๒๐ กรัม
๔	ไม้เท้ายายม่อม	ราก	๒๐ กรัม
๕	ย่านาง	ราก	๒๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวง รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๑

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนายาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ.

๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ กระหุ้งพิษไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๒-๓ ชอง ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑-๒ ชอง ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐.๒ ไม่แนะนำให้ใช้ในหญิงที่มีไข้หวัดหรือไข้ระหว่างมีประจำเดือน

๑๐.๓ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๐. ยาหาราก

๑. ชื่อยา ยาหาราก ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสาคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	คนทา	ราก	๒๐ กรัม
๒	ชิงชี	ราก	๒๐ กรัม
๓	มะเดื่ออุทุมพร	ราก	๒๐ กรัม
๔	ไม้เท้ายายม่อม	ราก	๒๐ กรัม
๕	ย่านาง	ราก	๒๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวง รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๑

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนานาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ.

๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ กระทั่งพิษไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่

- ๑) ขนาดบรรจุแคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม
กินครั้งละ ๔-๖ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ
- ๒) ขนาดบรรจุแคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม
กินครั้งละ ๒-๓ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี

- ๑) ขนาดบรรจุแคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม
กินครั้งละ ๒-๔ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ไม่ควรใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก
- ๑๐.๒ ไม่แนะนำให้ใช้ในหญิงที่มีไข้ที่ประทุหรือไข้ระหว่างมีประจำเดือน
- ๑๐.๓ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๑. ยาสหัสธารา

๑. ชื่อยา ยาสหัสธารา ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐๐ กรัม
๑	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒๔๐ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒๒๔ กรัม
๓	สมอไทย	เนื้อผล	๑๐๔ กรัม
๔	ติปลี	ข้อผล	๙๖ กรัม
๕	ว่านน้ำ	เหง้า	๘๘ กรัม
๖	ทนต์	ราก	๘๐ กรัม
๗	หัสศคุณเทศ	เนื้อไม้	๔๘ กรัม*
๘	การบูร	-	๑๔ กรัม
๙	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑๓ กรัม
๑๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑๒ กรัม
๑๑	เทียนแดง	เมล็ด	๑๑ กรัม
๑๒	เทียนตาตุ๊กแตน	ผล	๑๐ กรัม
๑๓	มหาหิงคุ์	ยางจากราก	๑๐ กรัม*
๑๔	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๙ กรัม
๑๕	จิงจ้อ	ราก	๘ กรัม
๑๖	เทียนขาว	ผล	๘ กรัม
๑๗	เทียนดำ	เมล็ด	๗ กรัม
๑๘	โกฐกักรา	ปุ่มหูด	๖ กรัม
๑๙	โกฐเขมา	เหง้า	๕ กรัม
๒๐	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๔ กรัม
๒๑	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๓ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ เล่ม ๒ ชุนโสภิตบรรณลักษณะ

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนายาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ.

๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

๔.๑ การคั่วหัตสคุณเทศ: เอาเนื้อไม้หัตสคุณเทศไปคั่วหรือเผา จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๔.๒ การสะสมมหาหิงค์: นำมหาหิงค์ใส่หม้อดิน เอาใบกะเพราแดง ใส่น้ำต้มจนเดือด เทน้ำใบกะเพราแดง ขณะร้อน ๆ ลงในหม้อดินละลายมหาหิงค์ แล้วกรองให้สะอาด แล้วผึ่งหรืออบจนมหาหิงค์แห้ง

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสุมุนไพโร ยกเว้นการบูรและมหาหิงค์ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสุมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสุมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและมหาหิงค์ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ขับลมในเส้น แก้อาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๒-๓ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่องในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก และโรคกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นยารสร้อน

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูร และเกิดพิษได้

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ร้อนท้อง แสบท้อง คลื่นไส้ คอแห้ง ผื่นคัน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

สูตรตำรับยา สหัชชาตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ ด้านสุมุนไพรร พ.ศ. ๒๕๖๔ ใช้ตัวยา “ตองแตก” เป็นส่วนประกอบ

๖๒. ยาไฟประลัยกัลป์

๑. ชื่อยา ยาไฟประลัยกัลป์ ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๑ กรัม
๑	การบูร	-	๖ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๖ กรัม
๓	มะกรูด	ผิว*	๖ กรัม
๔	สารส้มสะตุ	-	๖ กรัม**
๕	แสมทะเล	แก่น	๖ กรัม
๖	กะทือ	เหง้า	๕ กรัม
๗	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๘	ข่า	เหง้า	๕ กรัม
๙	ไพล	เหง้า	๕ กรัม
๑๐	มะรุม	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	กระเทียม	หัว	๔ กรัม
๑๒	ขิง	เหง้า	๔ กรัม
๑๓	ดีปลี	ข้อผล	๔ กรัม
๑๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๔ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ตัดมาบ้าง

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Microcrystalline cellulose
- Magnesium stearate
- Silicon dioxide
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ชุมชนเทศบาลสุขกิจ) เล่ม ๒ (ใกล้เคียงกับตำรับในตำราอายุรเวทศึกษา)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกออกจากไฟ ทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาไฟประลัยกัลป์ ชนิดเม็ด ความแรง ๒๕๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาไฟประลัยกัลป์	๒๕๐ มิลลิกรัม
Microcrystalline cellulose	๓๑-๔๗ %w/w
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๐-๑๖ %w/w
Magnesium stearate	๐.๒๕-๒ %w/w
Silicon dioxide	๐.๒๕-๑ %w/w

- ๑) นำตัวยาสมนุไพร (ยกเว้น สารสัสมะตุและการบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ออบสมุนไพรรวม (ยกเว้น สารสัสมะตุและการบูร) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งสารสัสมะตุและการบูร และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนัก ตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๔) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งสารสัสมะตุและการบูร นำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) นำ Microcrystalline cellulose, Silicon dioxide, Magnesium stearate และ/หรือ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) (ถ้ามี) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐
- ๖) ชั่งผงยา ผสม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๑๖ โดยน้ำหนัก และ Microcrystalline cellulose ปริมาณร้อยละ ๓๑-๔๗ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๗) นำผงยาในข้อ ๖ ไปตอกอัด (slug) โดยกำหนดความแข็ง ๓๐-๔๐ นิวตัน (N) แล้วบดผ่านแร้งเบอร์ ๑๖ จะได้แกรนูล
- ๘) นำแกรนูลจากข้อ ๗ ผสมกับ Silicon dioxide ปริมาณร้อยละ ๐.๒๕-๑ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๐.๒๕-๒ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ
- ๙) นำตัวยยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

ชั่งน้ำคาวปลาในร้อนไฟ ช่วยให้มีดลูกเข้าอู่

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๔ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น ให้กินจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

- ๘.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่หญิงผ้าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด
- ๘.๒ ห้ามใช้ในหญิงที่ผ้าคลอด เนื่องจากทำให้แผลหายช้า

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๓. ยาประสะจันทน์แดง

๑. ชื่อยา ยาประสะจันทน์แดง ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๔ กรัม
๑	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๓๒ กรัม
๒	โกฐหัวบัว	เหง้า	๔ กรัม
๓	จันทน์เทศ	แก่น	๔ กรัม
๔	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๕	ฝางเสน	แก่น	๔ กรัม
๖	มะนาว	ราก	๔ กรัม
๗	มะปรางหวาน	ราก	๔ กรัม
๘	เหมือดคน	ราก	๔ กรัม
๙	บัวหลวง	เกสร เพศผู้	๑ กรัม
๑๐	บุณฑาค	ดอก	๑ กรัม
๑๑	มะลิ	ดอก	๑ กรัม
๑๒	สารภี	ดอก	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Microcrystalline cellulose
- Magnesium stearate
- Silicon dioxide
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะจันทน์แดง ชนิดเม็ด ความแรง ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะจันทน์แดง	๒๕๐ มิลลิกรัม
Microcrystalline cellulose	๓๑-๔๗ %w/w
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๐-๑๖ %w/w
Magnesium stearate	๐.๒๕-๒ %w/w

สูตรตำรับ	ปริมาณ
Silicon dioxide	๐.๒๕-๑ %w/w

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุขนิติ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุขนิติ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุขนิติอบแห้งแล้ว และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๔) นำสมุนไพรมุขนิติอบแห้งแล้ว มารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) นำ Microcrystalline cellulose, Magnesium stearate, Silicon dioxide, และ/หรือ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) (ถ้ามี) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐
- ๖) ชั่งผงยา ผสม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๑๖ โดยน้ำหนัก และ Microcrystalline cellulose ปริมาณร้อยละ ๓๑-๔๗ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๗) นำผงยาในข้อ ๖ ไปตอกอัด (slug) กำหนดความแข็ง ๓๐-๔๐ นิวตัน (N) แล้วผ่านร่อนเบอร์ ๑๖
- ๘) นำแกรนูลจากข้อ ๗ ผสมกับ Silicon dioxide ปริมาณร้อยละ ๐.๒๕-๑ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๐.๒๕-๒ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ
- ๙) นำตัวยยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน (ไข้พิษ) แก้อ่อนในกระหายน้ำ

๗. ขนาดและวิธีใช้

- ๗.๑ ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๔ เม็ด ทุก ๓-๔ ชั่วโมง
- ๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๒ เม็ด ทุก ๓-๔ ชั่วโมง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการช้ำในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้
- ๑๐.๒ กรณีบรรเทาอาการไข้ ร้อนในกระหายน้ำ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๔. ยาหอมอินทจักร์

๑. ชื่อยา ยาหอมอินทจักร์ ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๘ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๒ กรัม
๒	กระดังงา	ดอก	๒ กรัม
๓	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๔	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๕	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๖	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๗	กำยาน	ยางจากต้น	๒ กรัม
๘	โกฐกระดุก	ราก	๒ กรัม
๙	โกฐกั๊กกรา	ปุ่มหูด	๒ กรัม
๑๐	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๒ กรัม
๑๑	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๑๒	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๑๓	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๑๔	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๒ กรัม
๑๕	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๒ กรัม
๑๖	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๑๗	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๑๘	ขิง	เหง้า	๒ กรัม
๑๙	คำไทย	ดอก	๒ กรัม
๒๐	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๒ กรัม
๒๑	จันทน์เทศ	แก่น	๒ กรัม
๒๒	จำปา	ดอก	๒ กรัม
๒๓	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒ กรัม
๒๔	ข้าพลุ	ราก	๒ กรัม
๒๕	ชะลูด	เปลือกเถา	๒ กรัม
๒๖	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๒๗	ดีปลี	ข้อผล	๒ กรัม
๒๘	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม
๒๙	เทียนขาวเปลือก	ผล	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๘ กรัม
๓๐	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๓๑	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม
๓๒	เทียนยาวพาดณี	ผล	๒ กรัม
๓๓	บอระเพ็ด	เถา	๒ กรัม
๓๔	บุนนาค	ดอก	๒ กรัม
๓๕	ฝางเสน	แก่น	๒ กรัม
๓๖	พิกุล	ดอก	๒ กรัม
๓๗	พิมเสน	-	๒ กรัม
๓๘	มวกขาว	เถา	๒ กรัม
๓๙	มวกแดง	เถา	๒ กรัม
๔๐	มะลิ	ดอก	๒ กรัม
๔๑	ย่านาง	ราก	๒ กรัม
๔๒	ลำพันแดง	เหง้า	๒ กรัม
๔๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๔๔	ลูกผักชีลา	ผล	๒ กรัม
๔๕	ดีวัว	ถุงน้ำดี	๒ กรัม
๔๖	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๒ กรัม
๔๗	สะค้าน	เถา	๒ กรัม
๔๘	สารภี	ดอก	๒ กรัม
๔๙	อบเชย	เปลือกต้น	๒ กรัม

* ผลกระท่อมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Microcrystalline cellulose
- Dicalcium phosphate
- Silicon dioxide
- Talcum
- Magnesium stearate
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาหอมอินทจักร์ ชนิดเม็ด ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาหอมอินทจักร์	๒๐๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
Microcrystalline cellulose	๓๐๐ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๗-๑๕ %w/w
Silicon dioxide	๒ %w/w
Talcum	๓ %w/w
Magnesium stearate	๑ %w/w

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรรทุกชนิด (ยกเว้น กายานและพิมเสน) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งกายานและพิมเสน และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บทร
- ๔) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งกายานและพิมเสนนำมารวมนกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร้อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) นำ Microcrystalline cellulose, Silicon dioxide, Magnesium stearate, Talcum และ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ร้อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐
- ๖) ชั่งผงยา ผสม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ปริมาณร้อยละ ๓.๕-๗.๕ โดยน้ำหนัก และ Microcrystalline cellulose และ Silicon dioxide ปริมาณร้อยละ ๒ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๗) นำผงยาในข้อ ๖ นำผงยาไปตอกอัด (slug) โดยกำหนดความแข็ง ๓๐-๔๐ นิวตัน (N) แล้วบดผ่านแร้งเบอร์ ๒๐
- ๘) นำแกรนูลจากข้อ ๗ ผสมกับ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ปริมาณร้อยละ ๓.๕-๗.๕ โดยน้ำหนัก, Talcum ปริมาณร้อยละ ๓ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ
- ๙) นำตัวยยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

แก้ลมบาดทะจิต แก้คลื่นเหียนอาเจียน แก้ลมจุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๕-๑๐ เม็ด ทุก ๓-๔ ชั่วโมง ไม่ควรเกินวันละ ๓ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อ
ภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๕. ยาประสะเปราะใหญ่

๑. ชื่อยา ยาประสะเปราะใหญ่ ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๐ กรัม
๑	เปราะหอม	เหง้า	๔๐ กรัม
๒	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๔	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๕	โกฐจุฬาฬัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๖	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๗	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๘	โกฐหัวบัว	เหง้า	๒ กรัม
๙	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๒ กรัม
๑๐	จันทน์เทศ	แก่น	๒ กรัม
๑๑	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๑๒	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม
๑๓	เทียนขาวเปลือก	ผล	๒ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม
๑๖	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๒ กรัม
๑๗	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๒ กรัม
๑๘	บุณฑาค	ดอก	๒ กรัม
๑๙	พิบูล	ดอก	๒ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๒๑	สารภี	ดอก	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Lactose

- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)
- ๙๕% Ethanol
- Talcum
- Magnesium stearate

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๐๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะเปราะใหญ่ ชนิดเม็ด ความแรง ๒๕๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะเปราะใหญ่	๒๕๐ มิลลิกรัม
Lactose	๒๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) in 95% ethanol	๓-๕ %w/w
Talcum	๓ %w/w
Magnesium stearate	๑ %w/w

๕.๑ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ ในเอทานอล โดยน้ำหนัก

๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และ ๙๕% Ethanol ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก

๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) มาละลายใน ๙๕% Ethanol คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาเม็ด

๑) นำตัวยาสมุนไพรรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งน้ำประสานทองและพิมเสน และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งน้ำประสานทองและพิมเสนมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Lactose, Talcum และ Magnesium stearate ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ นำผงยาร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Lactose จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) ปริมาณร้อยละ ๓-๕ โดยน้ำหนัก มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ ที่ละน้อยจนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)

๘) นำส่วนผสมในข้อ ๗ มาผ่านร่งเบอร์ ๑๔ จนได้แกรนูล แล้วนำไปทำให้แห้งที่อุณหภูมิห้อง หรืออบที่อุณหภูมิ ๔๐-๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๑๒ ชั่วโมง จนแห้งแล้ว ผ่านร่งเบอร์ ๑๘

๙) นำแกรนูลในข้อ ๘ ผสมกับ Talcum ปริมาณร้อยละ ๓ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๑๐) นำตัวยามาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

ถอนพิษตานซางสำหรับเด็ก ซึ่งมีอาการ ปวดท้อง ท้องอืดท้องเฟ้อ ถ่ายเหลวกะปริบกะปรอย เบื่ออาหาร เป็นต้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๔ เม็ด ทุก ๓-๔ ชั่วโมง

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็กที่มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๐.๓ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๖. ยาเหลืองปิดสมุทร

๑. ชื่อยา ยาเหลืองปิดสมุทร ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาลำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	ขมิ้นชัน	แห้ง	๓๐ กรัม
๒	กระเทียม	หัว	๕ กรัม
๓	กล้วยดิบ	ราก	๕ กรัม
๔	ขมิ้นอ้อย	แห้ง	๕ กรัม
๕	ครึ่ง	สารคัดหลั่งจากครึ่งตัวผู้	๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๖	ชั้นย้อย	ยางไม้	๕ กรัม
๗	ดีป्ली	ช่อผล	๕ กรัม
๘	ทับทิม	ใบ	๕ กรัม
๙	เทียนกิ่ง	ใบ	๕ กรัม
๑๐	เพกา	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	สีเสียดเทศ	สิ่งสกัดจากใบและกิ่ง	๕ กรัม
๑๒	สีเสียดไทย	สิ่งสกัดจากแก่น	๕ กรัม
๑๓	แห้วหมู	เหง้า	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Dibasic calcium phosphate dihydrate
- Lactose monohydrate
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)
- Corn starch
- Magnesium stearate

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาเหลืองปิดสมุทร ชนิดเม็ด ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาเหลืองปิดสมุทร	๒๐๐ มิลลิกรัม
Dibasic calcium phosphate dihydrate	๔๔-๑๔๔ มิลลิกรัม
Lactose monohydrate	๔๐-๑๓๒ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๕-๖ %w/w
Corn starch	๒.๘-๔.๘ %w/w
Magnesium stearate	๐.๗ %w/w

๕.๑ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และน้ำ ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาเม็ด

๑) นำตัวยาสมุนไพรรทุกชนิด (ยกเว้นสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั้ง) มาทำความสะอาด ตามความเหมาะสม

- ๒) ออบสมุนไพรมี ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมีที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั่ง และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๔) นำสมุนไพรมีที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั่งมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) นำ Dibasic calcium phosphate dihydrate, Lactose monohydrate, Corn starch และ Magnesium stearate ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐
- ๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Dibasic calcium phosphate dihydrate, Lactose monohydrate, Corn starch ปริมาณร้อยละ ๒.๘-๔.๘ โดยน้ำหนัก เป็นเวลานานประมาณ ๕ นาที จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) ปริมาณร้อยละ ๕-๖ โดยน้ำหนัก (น้ำหนักของผงแห้ง) มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ จนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)
- ๘) นำส่วนผสมข้อ ๗ มาผ่านร่อนเบอร์ ๑๖ จนได้แกรนูล นำไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน ๓ ชั่วโมง จนแห้ง
- ๙) นำแกรนูลที่ได้อบแล้วผ่านร่อนเบอร์ ๑๘ ผสมกับ Corn starch ปริมาณร้อยละ ๒.๘-๔.๘ โดยน้ำหนัก จนเข้ากันเป็นเวลานานประมาณ ๕ นาที
- ๑๐) เติม Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๐.๗ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลา นาน ๑-๕ นาที
- ๑๑) นำตัวยามาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ เป็นต้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

- ๗.๑ ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๕ เม็ด ทุก ๓-๕ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ
- ๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๔-๕ เม็ด ทุก ๓-๕ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ใช้ได้ไม่เกิน ๑ วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๗. ยาธาตุน้ำประจวบ

๑. ชื่อยา ยาธาตุน้ำประจวบ ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรับยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๔ กรัม
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๑๖ กรัม
๒	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๘ กรัม
๓	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๕	การบูร	-	๔ กรัม
๖	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม
๗	โกฐเชียง	รากแขนง	๔ กรัม
๘	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๔ กรัม
๙	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๐	ชิง	เหง้า	๔ กรัม
๑๑	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๑๒	ดีปลี	ข้อผล	๔ กรัม
๑๓	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๔ กรัม
๑๖	เทียนยาวพาดณี	ผล	๔ กรัม
๑๗	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๔ กรัม
๑๘	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๑๙	พิมเสนต้น	ใบ	๔ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม
๒๑	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๒๒	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- น้ำผึ้ง
- Liquid glucose
- Croscarmellose sodium
- Microcrystalline cellulose
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)
- Sodium benzoate

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาธาตุบรรจบ ชนิดลูกกลอน ความแรง ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาธาตุบรรจบ	๒๕๐ มิลลิกรัม
Liquid glucose หรือน้ำผึ้ง	๕๐ %w/w
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๐-๔ %w/w
Microcrystalline cellulose	๐-๕ %w/w
Croscarmellose sodium	๐-๕ %w/w

๕.๑ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

- ๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และ น้ำ ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก
- ๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาลูกกลอน

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมารวมกัน ทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรอบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรอบที่อบแห้งแล้ว และสารประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๔) นำสมุนไพรรวมกัน บดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) นำ Croscarmellose sodium (ถ้ามี) และ/หรือ Microcrystalline cellulose (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐
- ๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Croscarmellose sodium (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๕ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Microcrystalline cellulose (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๕ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ร้อยละ ๐.๐๒-๐.๑ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๔ โดยน้ำหนัก (น้ำหนักของผงแห้ง) มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ ที่ละน้อยจนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)
- ๘) นำ Liquid glucose หรือน้ำผึ้ง ปริมาณร้อยละ ๕๐ โดยน้ำหนัก มาผสมกับส่วนผสมข้อ ๗ จนได้ตัวยาสีที่สม่ำเสมอ
- ๙) นำตัวยาสีที่ได้ปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน
- ๑๐) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนแห้ง

๖. บรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ บรรเทาอาการอุจจาระธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน และท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๔ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น เมื่อมีอาหาร

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๒ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น เมื่อมีอาหาร

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๐.๓ ในกรณีท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ ใช้ไม่เกิน ๑ วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตำรับยาที่มีชื่อว่า “ยาธาตubrจบ” พบปรากฏในหลายตำราแผนโบราณ แต่มีสูตรยาและสรรพคุณที่ใช้แตกต่างกัน เช่น ตำรายาบูรเวทศึกษาของขุนนิทเทศสุขกิจ ตำราของหมอทัฬหี ต้นสุภาพ ตำราแพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ ตำราเวชศึกษาของพระยาพิศณุประสาทเวช

๖๘. ยาประสะกะเพรา**๑. ชื่อยา ยาประสะกะเพรา ชนิดเม็ด****๒. สูตรตำรับยา****๒.๑ ตำยาลำคัญ**

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	กะเพราแดง	ใบ	๔๕ กรัม
๒	มะกรูด	ผิว**	๒๐ กรัม
๓	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๘ กรัม
๔	มหาหิงคุ์	ยางจากราก	๘ กรัม***
๕	กระเทียม	หัว	๒ กรัม
๖	ขิงแห้ง	เหง้า	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๗	ดีป्ली	ข้อผล	๒ กรัม
๘	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๙	เกลือสินเธาว์*	-	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

*** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Dibasic calcium phosphate dihydrate
- Lactose monohydrate
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)
- Corn starch
- Magnesium stearate

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ขุนนิเทศสุขกิจ) เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรงยา

การสะตุมหาหิงค์ : เอามหาหิงค์ใส่ในภาชนะ ละลายด้วยน้ำต้มใบกะเพราแดง แล้วกรองให้สะอาด จึงนำไปใช้ปรงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะกะเพรา ชนิดเม็ด ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะกะเพรา	๒๐๐ มิลลิกรัม
Dibasic calcium phosphate dihydrate	๔๔-๑๔๔ มิลลิกรัม
Lactose monohydrate	๔๔-๑๓๒ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๕-๖ %w/w
Corn starch	๒.๘-๔.๘ %w/w
Magnesium stearate	๐.๗ %w/w

๕.๑ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และ น้ำ ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาเม็ด

๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด (ยกเว้น เกลือสินเธาว์ และมหาหิงค์) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

- ๒) ออบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และมหาหิงค์ และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตาม ปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๔) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และมหาหิงค์มารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) นำ Dibasic calcium phosphate dihydrate, Lactose monohydrate, Corn starch และ Magnesium stearate ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐
- ๖) ชั่งผงยาผสมกับ Dibasic calcium phosphate dihydrate และ Lactose monohydrate และ Corn starch ปริมาณร้อยละ ๒.๘-๔.๘ โดยน้ำหนัก เป็นเวลานานประมาณ ๕ นาที จนได้ผงยาที่ สม่ำเสมอ
- ๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) ปริมาณร้อยละ ๕-๖ โดยน้ำหนัก (น้ำหนักของผงแห้ง) มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ จนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)
- ๘) นำส่วนผสมข้อ ๗ มาผ่านร่อนเบอร์ ๑๖ จนได้แกรนูล นำไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน ๓ ชั่วโมง จนแห้ง
- ๙) นำแกรนูลที่ได้อบแล้วผ่านร่อนเบอร์ ๑๘ ผสมกับ Corn starch ปริมาณร้อยละ ๒.๘-๔.๘ โดย น้ำหนัก จนเข้ากันเป็นเวลานานประมาณ ๕ นาที
- ๑๐) เติม Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ
- ๑๑) นำตัวยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็กอายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๕ เม็ด กินวันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อ ภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

สูตรตำรับยาประสะกะเพราตามประกาศยาสามัญประจำบ้าน พ.ศ. ๒๕๓๗ มีตัวยา “น้ำประสานทอง สะตุ” เป็นส่วนประกอบ แต่ได้ตัดออกจากสูตรตำรับตามประกาศยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว

๖๙. ยาหอมแก้ลมวิงเวียน

๑. ชื่อยา ยาหอมแก้ลมวิงเวียน ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๒๕ กรัม
๑	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๓๒ กรัม
๒	จันทน์เทศ	แก่น	๒๔ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๒ กรัม
๔	โกฐเชียง	รากแขนง	๑๒ กรัม
๕	โกฐหัวบัว	เหง้า	๑๒ กรัม
๖	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๒ กรัม
๗	แฝกหอม	ราก	๑๒ กรัม
๘	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๑๐ กรัม
๙	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๘ กรัม
๑๐	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๘ กรัม
๑๑	โกฐจุฬาล้มพา	ส่วนเหนือดิน	๘ กรัม
๑๒	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๘ กรัม
๑๓	ชะลูด	เปลือกเถา	๘ กรัม
๑๔	อบเชยญวน	เปลือกต้น	๘ กรัม
๑๕	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๘ กรัม
๑๖	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๖ กรัม
๑๗	บุนนาค	ดอก	๖ กรัม
๑๘	พิกุล	ดอก	๖ กรัม
๑๙	พิมเสน	-	๖ กรัม
๒๐	สารภี	ดอก	๖ กรัม
๒๑	มวกแดง	เถา	๕ กรัม
๒๒	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๔ กรัม
๒๓	น้ำประสานทอง	-	๔ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Microcrystalline cellulose
- Dicalcium phosphate

- Talcum
- Magnesium stearate
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)

๓. ที่มาของตำรับยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาลวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การระดมผงน้ำประสานทอง : นำน้ำประสานทองมาบดให้ละเอียด แล้วโรยลงในกระทะตั้งไฟจนน้ำประสานทองฟูเป็นแผ่นขาว ลักษณะคล้ายแผ่นข้าวเกรียบ จึงยกออกจากไฟ ทิ้งให้แห้ง

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บด ยาหอมแก้ลมวิงเวียน ชนิดเม็ด ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาหอมแก้ลมวิงเวียน	๒๐๐ มิลลิกรัม
Microcrystalline cellulose	๒๘๐-๓๐๐ มิลลิกรัม
Dicalcium phosphate	๐-๑๐ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๕-๑๐ %w/w
Talcum	๑ %w/w
Magnesium stearate	๒ %w/w

๑) นำตัวยาสมุนไพรรทุกชนิด (ยกเว้นน้ำประสานทองและพิมเสน) มาทำความสะอาด ตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งน้ำประสานทองและพิมเสน และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนัก ตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บด

๔) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งน้ำประสานทองและพิมเสนมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Microcrystalline cellulose, Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30), Talcum, Magnesium stearate, และ/หรือ Dicalcium phosphate (ถ้ามี) ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Microcrystalline cellulose และ/หรือ Dicalcium phosphate (ถ้ามี) และ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ปริมาณร้อยละ ๕-๑๐ โดยน้ำหนัก ในเครื่องผสมจนเข้ากัน

๗) นำผงยาในข้อ ๕ นำผงยาไปตอกอัด (slug) กำหนดความแข็ง ๓๐-๔๐ นิวตัน (N) แล้วผ่านร่งเบอร์ ๑๒-๑๖

๘) นำแกรนูลจากข้อ ๗ ผสมกับ Talcum ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๒ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๙) นำตัวยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

แก้ลมวิงเวียน อ่อนเพลีย นอนไม่หลับ

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๓ -๕ เม็ด เมื่อมีอาการทุก ๓-๔ ชั่วโมง ไม่ควรเกินวันละ ๓ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และ ยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้เกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๐. ยาประสมมะแว้ง

๑. ชื่อยา ยาประสมมะแว้ง ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๖ กรัม
๑	มะแว้งเครือ	ผล	๒๔ กรัม
๒	มะแว้งต้น	ผล	๒๔ กรัม
๓	กะเพรา	ใบ	๑๒ กรัม
๔	ตานหม่อน	ใบ	๑๒ กรัม
๕	สวาด	ใบ	๑๒ กรัม
๖	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๙ กรัม
๗	สารส้มสะตุ	-	๓ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Liquid glucose หรือ น้ำผึ้ง
- Citric acid
- Sodium chloride
- Sodium benzoate
- น้ำกลั่นหรือน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราประมวลหลักเภสัช โรงเรียนแพทย์แผนโบราณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวชิรวิหาร ๒๕๒๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเสตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกออกจากไฟ ทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะมะแว้ง ชนิดลูกกลอน ความแรง ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะมะแว้ง	๕๐๐ มิลลิกรัม
Liquid glucose หรือ น้ำผึ้ง	๒๕๐-๔๕๐ มิลลิกรัม
Citric acid	๐-๒ %w/w
Sodium chloride	๐-๒ %w/w
Sodium benzoate	๐.๐๒-๐.๑ %w/w*

* อาจใส่หรือไม่ใส่ Sodium benzoate ก็ได้ แต่ถ้าใส่ต้องใส่ปริมาณ ๐.๐๒-๐.๑% w/w

- ๑) นำตัวยาสมนุไพรทุกชนิด (ยกเว้นสารส้มเสตุ) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมันที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมันที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มเสตุ และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๔) นำสมุนไพรมันที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มเสตุมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) นำ Citric acid (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐
- ๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Citric acid (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๒ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๒ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๒-๐.๑ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๗) นำผงยาในข้อ ๖ มาผสมกับ Liquid glucose หรือน้ำผึ้ง ให้เข้ากันแล้ว เติมน้ำกลั่นหรือน้ำต้มสุกที่เย็นแล้วปริมาณตามความเหมาะสม นวดผสมจนได้ตัวยาสมนุไพรที่สม่ำเสมอ
- ๘) นำตัวยาสมนุไพรที่ได้ปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน
- ๙) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไอ มีเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ ช่วยขับเสมหะ

๗. วิธีใช้

ผู้ใหญ่ ๑-๓ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี ๑-๒ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน หากอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๑. ยาประสมมะแว้ง

๑. ชื่อยา ยาประสมมะแว้ง ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๖ กรัม
๑	มะแว้งเครือ	ผล	๒๔ กรัม
๒	มะแว้งต้น	ผล	๒๔ กรัม
๓	กะเพรา	ใบ	๑๒ กรัม
๔	ตานหม่อน	ใบ	๑๒ กรัม
๕	สวาด	ใบ	๑๒ กรัม
๖	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๙ กรัม
๗	สารส้มสะตุ	-	๓ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Lactose
- Sucrose
- Citric acid
- Sodium chloride
- Corn starch หรือ เจลาติน (Gelatin) หรือ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-๓๐)
- Silicon dioxide
- Magnesium stearate
- Sodium benzoate
- น้ำกลั่นหรือน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราประมวลหลักเภสัช โรงเรียนแพทย์แผนโบราณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร ๒๕๒๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเสตสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกออกจากไฟ ทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะมะแว้ง ชนิดเม็ด ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะมะแว้ง	๒๐๐ มิลลิกรัม
Lactose	๑๐๐-๒๐๐ มิลลิกรัม
Sucrose	๐-๒๐๐ มิลลิกรัม
Citric acid	๐-๒ %w/w
Sodium chloride	๐-๒ %w/w
Corn Starch หรือเจลาติน หรือ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๑-๓ %w/w
Silicon dioxide	๒ %w/w
Magnesium stearate	๐.๕ %w/w
Sodium benzoate	๐.๐๒-๐.๑ %w/w*

* อาจใส่หรือไม่ใส่ Sodium benzoate ก็ได้ แต่ถ้าใส่ต้องใส่ปริมาณ ๐.๐๒-๐.๑% w/w

๕.๑ การเตรียม Corn starch paste ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

- ๑) ชั่งน้ำหนักของ Corn starch ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก
- ๒) นำ Corn starch ไปกระจายตัวในน้ำต้มสุกที่เย็นแล้วปริมาณเล็กน้อยพอให้แบ่งกระจายตัวได้
- ๓) ปรับน้ำหนักให้ได้ตามต้องการด้วยน้ำร้อน คนจนกระทั่งแบ่งพองตัวเป็น Corn starch paste
- ๔) หากน้ำหนักของ Corn starch paste ที่เตรียมได้ลดลงเนื่องจากการระเหยของน้ำ ปรับน้ำหนักด้วยน้ำร้อนให้ได้ตามต้องการ

๕.๒ สารละลายเจลาติน (Gelatin) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก

- ๑) ชั่งน้ำหนักของเจลาตินและน้ำร้อนตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก
- ๒) นำเจลาตินไปโปรยลงในน้ำร้อน คนจนกระทั่งเจลาตินละลายหมด
- ๓) ปรับน้ำหนักให้ได้ตามต้องการด้วยน้ำร้อน

๕.๓ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก

- ๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก
- ๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก

๕.๔ การเตรียมยาเม็ด

- ๑) นำตัวยาสมนุไพรทุกชนิด (ยกเว้นสารส้มเสต) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมัธยมภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมัธยมภูมิที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มเสต และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งสารสัมผัสมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Lactose และ/หรือ Sucrose (ถ้ามี) และ/หรือ Citric acid (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) มาร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Lactose และ/หรือ Sucrose (ถ้ามี) และ/หรือ Citric acid (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๒ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๒ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๒-๐.๑ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำ Corn starch paste ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) หรือ สารละลายเจลาติน ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๒) หรือ สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๓) ปริมาณร้อยละ ๑-๓ โดยน้ำหนัก มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ ที่ละน้อยจนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)

๘) นำส่วนผสมในข้อ ๗ มาผ่านร่งเบอร์ ๑๔ จนได้แกรนูล แล้วนำไปอบที่อุณหภูมิ ๖๐ องศาเซลเซียส หรือจนแห้งแล้ว ผ่านร่งเบอร์ ๑๘

๙) นำแกรนูลในข้อ ๘ ผสมกับ Silicon dioxide ปริมาณร้อยละ ๒ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๐.๕ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๑๐) นำตัวยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไอ มีเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ ช่วยขับเสมหะ

๗. วิธีใช้

ผู้ใหญ่ รับประทาน ๕-๗ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทาน ๑-๒ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน หากอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๒. ยาประสะไพล

๑. ชื่อยา ยาประสะไพล ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำยาลำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๒ กรัม
๑	ไพล	เหง้า	๘๑ กรัม
๒	กระเทียม	หัว	๘ กรัม
๓	เกลือสินเธาว์*	-	๘ กรัม
๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๘ กรัม
๕	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๖	ดีปลี	ช่อผล	๘ กรัม
๗	เทียนดำ	เมล็ด	๘ กรัม
๘	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๘ กรัม
๙	มะกรูด	ผิว**	๘ กรัม
๑๐	ว่านน้ำ	เหง้า	๘ กรัม
๑๑	หอม	หัว	๘ กรัม
๑๒	การบูร	-	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Liquid glucose หรือน้ำผึ้ง
- Croscarmellose sodium
- Citric acid
- Sodium chloride
- Sodium benzoate
- น้ำกลั่นหรือน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว

๓. ที่มาของตำรับยา

- ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗
- ตำราอายุรเวชศึกษา ชุนนิตเทศสุขกิจ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะไพล ชนิดลูกกลอน ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะไพล	๒๐๐ มิลลิกรัม
Liquid glucose หรือ	๒๐-๔๐ %w/w

น้ำผึ้ง	๓๘-๔๓ %w/w
น้ำกลั่นหรือน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว	๔-๒๐ %w/w
Croscarmellose sodium	๐-๕ %w/w
Citric acid	๐-๐.๒ %w/w
Sodium chloride	๐-๐.๒ %w/w
Sodium benzoate	๐.๐๒-๐.๑ %w/w*

* อาจใส่หรือไม่ใส่ Sodium benzoate ก็ได้ แต่ถ้าใส่ต้องใส่ปริมาณ ๐.๐๒-๐.๑% w/w

- ๑) นำตัวยาสมนไพร (ยกเว้นเกลือสินเธาว์และการบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพร (ยกเว้นเกลือสินเธาว์และการบูร) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และการบูร และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๔) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และการบูร มารวมกันจากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) นำ Croscarmellose sodium (ถ้ามี) และ/หรือ Citric acid (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐
  - ๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Citric acid (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๐.๒ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๐.๒ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Croscarmellose sodium (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๕ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๒ - ๐.๑ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
  - ๗) นำผงยาในข้อ ๖ มาผสมกับ Liquid glucose ปริมาณร้อยละ ๒๐-๔๐ โดยน้ำหนัก หรือ น้ำผึ้ง ปริมาณร้อยละ ๓๘-๔๓ โดยน้ำหนัก ให้เข้ากันแล้ว เติมน้ำกลั่นหรือน้ำต้มสุกที่เย็นแล้วปริมาณร้อยละ ๔-๒๐ โดยน้ำหนัก นวดผสมจนได้ตัวยาสมนไพรที่สม่ำเสมอ
  - ๘) นำตัวยาสมนไพรที่ได้ปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน
  - ๙) นำยา ลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๖. สรรพคุณ

แก้ระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ บรรเทาอาการปวดประจำเดือน

ขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

๗. วิธีใช้

กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ

กินครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น เป็นเวลา ๓-๕ วัน เมื่อระดูมา ให้หยุดกิน

กรณีปวดประจำเดือน

กินครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

ในกรณีที่มีอาการปวดประจำเดือนเป็นประจำ ให้กินยา ก่อนมีประจำเดือน ๒-๓ วัน ไปจนถึงวันแรกและวันที่สองที่มีประจำเดือน

กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

กินครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น ให้กินจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

- ๘.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด
๘.๒ ห้ามใช้ในหญิงที่มีระดูมากกว่าปกติ เพราะจะทำให้มีการขับระดูออกมามากขึ้น

๙. คำเตือน

- ๙.๑ กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือน้อยกว่าปกติ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑ เดือน
๙.๒ กรณีใช้น้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไตเนื่องจาก อาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อ ภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๓. ยาประสะไพล

๑. ชื่อยา ยาประสะไพล ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๒๒ กรัม
๑	ไพล	เหง้า	๘๑ กรัม
๒	กระเทียม	หัว	๘ กรัม
๓	เกลือสินเธาว์*	-	๘ กรัม
๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๘ กรัม
๕	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๖	ดีปลี	ข้อผล	๘ กรัม
๗	เทียนดำ	เมล็ด	๘ กรัม
๘	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๘ กรัม
๙	มะกรูด	ผิว**	๘ กรัม
๑๐	ว่านน้ำ	เหง้า	๘ กรัม
๑๑	หอม	หัว	๘ กรัม
๑๒	การบูร	-	๑ กรัม

* เกลีสินเธอร์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอ็ด เช่น เกลีสินเธอร์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ตัดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-๓๐)
- Dicalcium phosphate
- Talcum
- Magnesium stearate
- Microcrystalline cellulose

๓. ที่มาของตำรับยา

- ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗
- ตำราอายุรเวชศึกษา ขุนนิทเทศสุขกิจ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะไพล ชนิดเม็ด ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะไพล	๒๐๐ มิลลิกรัม
Microcrystalline cellulose	๒๘๐-๓๐๐ มิลลิกรัม
Dicalcium phosphate	๐-๑๐ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๕-๕.๗ %w/w
Talcum	๑ %w/w
Magnesium stearate	๒ %w/w

๑) นำตัวยาสมนไพร (ยกเว้นเกลีสินเธอร์และการบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพร (ยกเว้นเกลีสินเธอร์และการบูร) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลีสินเธอร์และการบูร และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลีสินเธอร์และการบูรมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Microcrystalline cellulose, Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30), Talcum, Magnesium stearate, Dicalcium phosphate (ถ้ามี) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Microcrystalline cellulose และ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ปริมาณร้อยละ ๕-๕.๗ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Dicalcium phosphate (ถ้ามี) จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ เป็นเวลานานประมาณ ๕ นาที

๗) นำผงยาในข้อ ๖ นำผงยาไปตอกอัด (slug) กำหนดความแข็ง ๓๐-๔๐ นิวตัน (N) แล้วผ่านร่อนเบอร์ ๑๒-๑๖

๘) นำแกรนูลจากข้อ ๗ ผสมกับ Talcum ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๒ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๙) นำตัวยามาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

- แก้กษามะเร็งไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ บรรเทาอาการปวดประจำเดือน
- ชับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

๗. วิธีใช้

กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ

กินครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น เป็นเวลา ๓-๕ วัน เมื่อระดูมาให้หยุดกิน

กรณีปวดประจำเดือน

กินครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

ในกรณีที่มีอาการปวดประจำเดือนเป็นประจำให้กินยาก่อนมีประจำเดือน ๒-๓ วันไปจนถึงวันแรกและวันที่สองที่มีประจำเดือน

กรณีชับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

กินครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น ให้กินจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมดแต่ไม่เกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

- ๘.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่^๑ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด
- ๘.๒ ห้ามใช้ในหญิงที่มีระดูมากกว่าปกติ เพราะจะทำให้มีการขับระดูออกมามากขึ้น

๙. คำเตือน

- ๙.๑ กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑ เดือน
- ๙.๒ กรณีชับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไตเนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๔. ยาปราบชมพูทวีป

๑. ชื่อยา ยาปราบชมพูทวีป ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๖๕ กรัม
๑	กัญชาเทศ	ใบ	๑๒๐ กรัม
๒	พริกไทยดำ	ผลแก่	๑๒๐ กรัม
๓	เหงือกปลาหมอ	ทั้งต้น	๑๒๐ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๐ กรัม
๕	หัสศคุณเทศ	ราก	๑๐ กรัม*
๖	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๗	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๘ กรัม
๘	บุงรอก	หัว	๘ กรัม
๙	สมอเทศ	เนื้อผล	๘ กรัม
๑๐	สมอไทย	เนื้อผล	๘ กรัม
๑๑	เทียนแกลบ	ผล	๖ กรัม
๑๒	เทียนแดง	เมล็ด	๖ กรัม
๑๓	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๖ กรัม
๑๔	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม
๑๕	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๖	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๗	พิลังกาสา	ผลแก่	๔ กรัม
๑๘	ลำพันหางหมู	เหง้า	๔ กรัม
๑๙	การบูร	-	๒ กรัม
๒๐	ดีปาลี	ช่อผล	๒ กรัม
๒๑	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๒๒	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๒๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑ กรัม

*น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- น้ำผึ้ง
- Citric acid
- Sodium chloride
- Sodium benzoate
- Sodium starch glycolate

๓. ที่มาของตำรับยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาล โรงพยาบาลสูงเนิน การศึกษาวิจัยในโครงการศึกษาประสิทธิภาพยาไทยใน
โรงพยาบาล พ.ศ. ๒๕๓๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรงยา

การคั่วหัตถคุณเทศ: เอารากหัตถคุณเทศไปคั่ว จึงนำไปใช้ปรุงยาได้ หรือหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ คลุกเคล้าด้วยสุราให้ชุ่ม แล้วตั้งไฟคั่วให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาปราบชมพูทวีป ชนิดลูกกลอน ความแรง ๒๕๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาปราบชมพูทวีป	๒๕๐ มิลลิกรัม
น้ำผึ้ง	๒๕๐ มิลลิกรัม
Citric acid	๐-๐.๑ %w/w
Sodium chloride	๐-๐.๑ %w/w
Sodium benzoate	๐.๐๒-๐.๑ %w/w*
Sodium starch glycolate	๐-๑ %w/w

* อาจใส่หรือไม่ใส่ Sodium benzoate ก็ได้ แต่ถ้าใส่ต้องใส่ปริมาณ ๐.๐๒-๐.๑% w/w

- ๑) นำตัวยาสมนไพร (ยกเว้นการบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมันที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมันที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๔) นำสมุนไพรมันที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) นำ Sodium starch glycolate (ถ้ามี) และ/หรือ Citric acid (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐
- ๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Sodium starch glycolate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๑ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Citric acid (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๑-๐.๑ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๑-๐.๑ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๒ - ๐.๑ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๗) นำผงยาในข้อ ๖ มาผสมกับ น้ำผึ้ง นวดผสมจนได้ตัวยาน้ำผึ้งที่สม่ำเสมอ
- ๘) นำตัวยาน้ำผึ้งที่ได้ปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน
- ๙) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔๘ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการหวัดในระยะแรก และอาการที่เกิดจากการแพ้อากาศ

๗. วิธีใช้

กินครั้งละ ๓-๖ เม็ด วันละ ๔ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

- ๘.๑ ห้ามใช้เมื่อพบภาวะแทรกซ้อนจากการแพ้อากาศ เช่น ไซนัสอักเสบ การติดเชื้อแบคทีเรียที่มีอาการเจ็บบริเวณไซนัส ไข้สูง น้ำมูก เสมหะเขียว
- ๘.๒ ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ เด็ก และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการบริโภคกับผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก และโรคกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยารสร้อน

๑๐.๒ ควรระวังการใช้เกินขนาดในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไตหรือทางเดินปัสสาวะ เนื่องจากอาจเกิดพิษจากการบูร

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑.อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนยอดอก

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๕. ยาเขียวหอม

๑. ชื่อยา ยาเขียวหอม ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๕๐ กรัม
๑	จันทน์ขาว	แก่น	๕ กรัม
๒	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๕ กรัม
๓	เนระพูสี	เหง้า	๕ กรัม
๔	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๕ กรัม
๕	บุนนาค	ดอก	๕ กรัม
๖	เปราะหอม	เหง้า	๕ กรัม
๗	ผักกระเฉด	ใบ	๕ กรัม
๘	แฝกหอม	ราก	๕ กรัม
๙	พิทูล	ดอก	๕ กรัม
๑๐	พิมเสนต้น	ใบ	๕ กรัม
๑๑	พืชนาศน์	ราก	๕ กรัม
๑๒	มหาสด้า	เหง้า	๕ กรัม
๑๓	ว่านกีบแรด	เหง้าและโคนก้านใบ	๕ กรัม
๑๔	ว่านร้อนทอง	เหง้า	๕ กรัม
๑๕	สันพร้าวหอม	ใบ	๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑๖	สารสี	ดอก	๕ กรัม
๑๗	หมากผู้	ใบ	๕ กรัม
๑๘	หมากเมีย	ใบ	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Corn starch
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-๓๐)
- Croscarmellose sodium
- Magnesium stearate
- Silicon dioxide
- น้ำกลั่นหรือน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรับยาสภาอุณาโลมแดง ร.ศ. ๑๑๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาเขียวหอม ชนิดเม็ด ความแรง ๕๐๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาเขียวหอม	๕๐๐ มิลลิกรัม
Corn starch	๗.๒๙ %w/w
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๒.๕๐ %w/w
Croscarmellose sodium	๒.๕๐ %w/w
Magnesium stearate	๐.๕๐ %w/w
Silicon dioxide	๐.๒๕ %w/w

๕.๑ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาเม็ด

๑) นำตัวยาสมุนไพรมุขนิช มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมุขนิช ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรมุขนิชที่อบแห้งแล้ว และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรมุขนิชที่อบแห้งแล้วมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Croscarmellose sodium, Corn starch, Magnesium stearate และ Silicon dioxide ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยาผสมกับ Corn starch ผสมจนได้ตัวยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) ปริมาณร้อยละ ๒.๕ โดยน้ำหนัก (น้ำหนักของผงแห้ง) มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ ที่ละน้อย จนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)

๘) นำส่วนผสมข้อ ๗ มาผ่านแร้งเบอร์ ๑๐ จนได้แกรนูล นำไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส หรือจนแห้ง

๙) นำแกรนูลที่ได้อบแล้วผ่านแร้งเบอร์ ๑๔ ผสมกับ Croscarmellose sodium ปริมาณร้อยละ ๒.๕ โดยน้ำหนัก Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๐.๕๐ โดยน้ำหนัก และ Silicon dioxide ปริมาณร้อยละ ๐.๒๕ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๑๐) นำตัวยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๕. สรรพคุณ

แก้ตัวร้อน ร้อนใน ระบายน้ำ แก้พิษหัด พิษอีสุกอีใส

๖. วิธีใช้

ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๒ เม็ด ทุก ๔-๖ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑ เม็ด ทุก ๔-๖ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก

๙. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๐.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

๑๓.๑ ทางกรมแพทย์แผนไทย แนะนำให้ผู้ป่วยหัด อีสุกอีใส ห้ามกินอาหารทะเล ไข่ และน้ำเย็น เนื่องจากผิดสำแดง

๑๓.๒ ในสูตรตำรับได้ตัดไคร้เครื่องออก เนื่องจากมีข้อมูลงานวิจัยบ่งชี้ว่าไคร้เครื่องที่ใช้และจำหน่ายในท้องตลาด เป็นพืชในสกุล *Aristolochia* ซึ่งพืชในสกุล *Aristolochia* มีรายงานพบว่าก่อให้เกิดความเป็น

พิษต่อไต (Nephrotoxicity) และเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้ พืชสกุล *Aristolochia* เป็นสารก่อมะเร็งในมนุษย์

๗๖. ยาจันทลีลา

๑. ชื่อยา ยาจันทลีลา ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๘ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๑๒ กรัม
๒	โกฐเขมา	เหง้า	๑๒ กรัม
๓	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๑๒ กรัม
๔	โกฐสอ	ราก	๑๒ กรัม
๕	จันทน์ขาว	แก่น	๑๒ กรัม
๖	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑๒ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๑๒ กรัม
๘	ปลาไหลเผือก	ราก	๑๒ กรัม
๙	พิมเสน	-	๓ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Corn starch
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-๓๐)
- Croscarmellose sodium
- Magnesium stearate
- Silicon dioxide
- น้ำกลั่นหรือน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาจันทลีลา ชนิดเม็ด ความแรง ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาจันทลีลา	๕๐๐ มิลลิกรัม
Corn starch	๒๐-๖๕ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๒.๕๐ %w/w
Croscarmellose sodium	๒.๕๐ %w/w

สูตรตำรับ	ปริมาณ
Magnesium stearate	๐.๕๐ %w/w
Silicon dioxide	๐.๒๕ %w/w

๕.๑ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาเม็ด

๑) นำตัวยาสมุนไพรรทุกชนิด (ยกเว้นพิมเสน) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งพิมเสน และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งพิมเสนมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Croscarmellose sodium, Corn starch, Magnesium stearate และ Silicon dioxide ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Corn starch จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) ปริมาณร้อยละ ๒.๕ โดยน้ำหนัก มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ ที่ละน้อยจนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)

๘) นำส่วนผสมข้อ ๗ มาผ่านร่งเบอร์ ๑๐ จนได้แกรนูล นำไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส หรือจนแห้ง

๙) นำแกรนูลที่ได้อบแล้วผ่านร่งเบอร์ ๑๔ ผสมกับ Croscarmellose sodium ปริมาณร้อยละ ๒.๕ โดยน้ำหนัก Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๐.๕๐ โดยน้ำหนัก และ Silicon dioxide ปริมาณร้อยละ ๐.๒๕ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๑๐) นำตัวยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน ไข้เปลี่ยนฤดู

๗. วิธีใช้

ผู้ใหญ่ กินครั้งละ ๒-๔ เม็ด ทุก ๓-๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี กินครั้งละ ๑-๒ เม็ด ทุก ๓-๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก

๑๐.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

แนะนำให้ใช้ยาจนทลีลาได้ในหญิงที่มีไข้หวัด หรือไข้ระหว่างมีประจำเดือน

๓๗. ยาปลูกไฟธาตุ

๑. ชื่อยา ยาปลูกไฟธาตุ ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕๐ กรัม
๒	ขิงแห้ง	เหง้า	๕ กรัม
๓	ข้าพลุ	ราก	๕ กรัม
๔	ดีปลี	ข้อผล	๕ กรัม
๕	ผักแพวแดง	ทั้งต้น	๕ กรัม
๖	พืลังกาสา	ผลแก่	๕ กรัม
๗	มะกรูด	ผิว*	๕ กรัม
๘	ลูกผักชีล้อม	ผล	๕ กรัม
๙	ว่านน้ำ	เหง้า	๕ กรัม
๑๐	สะค้าน	เถา	๕ กรัม
๑๑	แห้วหมู	เหง้า	๕ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

- น้ำผึ้ง
- Sodium benzoate

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาปลูกไฟธาตุ ชนิดลูกกลอน ความแรง ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาปลุกไฟธาตุ	๕๐๐ มิลลิกรัม
น้ำผึ้ง	๔๐๐ มิลลิกรัม
Sodium benzoate	๐.๐๒-๐.๑ %w/w*

* อาจใส่หรือไม่ใส่ Sodium benzoate ก็ได้ แต่ถ้าใส่ต้องใส่ปริมาณ ๐.๐๒-๐.๑% w/w

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมัธยฐาน ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมัธยฐานที่อบแห้งแล้ว และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
  - ๔) นำสมุนไพรมัธยฐานที่อบแห้งแล้วมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
  - ๕) นำ Sodium benzoate (ถ้ามี) ร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐
  - ๖) ชั่งผงยา ผสมกับน้ำผึ้ง และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๒-๐.๑ โดยน้ำหนัก ผสมจนได้ตัวยาที่สม่ำเสมอ
  - ๗) นำตัวยาที่ได้ปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน
  - ๘) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๓ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๖. สรรพคุณ

ปลุกไฟธาตุให้โลหิตงาม ถ้าไม่มีระดูให้มีระดูมา ถ้าแม่ลูกอ่อนกินมีน้ำนมมาก

๗. วิธีใช้

กินครั้งละ ๑-๓ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ หญิงที่ผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีฟริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนยอดอก

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ปลุกไฟธาตุให้โลหิตงาม ถ้าไม่มีระดูให้มีระดูมา ถ้าแม่ลูกอ่อนกินมีน้ำนมมาก เป็นสรรพคุณดั้งเดิมของตำรับยาปลุกไฟธาตุจากคัมภีร์มหาโชตรัต

๗๘. ยาผสมเพชรสังฆาต

๑. ชื่อยา ยาผสมเพชรสังฆาต ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๕ กรัม
๑	เพชรสังฆาต	เถา	๕๐ กรัม
๒	กะเม็ง	ส่วนเหนือดิน	๑๕ กรัม
๓	กระชาย	รากและเหง้า	๑๐ กรัม
๔	โกศน้ำเต้า	รากและเหง้า	๑๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔
เภสัชตำรับโรงพยาบาลพล จังหวัดขอนแก่น

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการริดสีดวงทวารหนัก

๗. วิธีใช้

กินครั้งละ ๑-๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหารทันที เช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ยาในหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร

๑๐.๒ ควรระวังในผู้ป่วยที่มีภาวะไตบกพร่อง

๑๐.๓ ไม่ควรรับประทานติดต่อกันเป็นเวลานาน เนื่องจากอาจเกิดพิษต่อไตจาก oxalate ในยา
เพชรสังฆาต

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยานี้อาจทำให้เกิดอาการท้องเสีย มวนท้อง

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกลูโน้เต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๗๙. ยาแก้กษัยदान

๑. ชื่อยา ยาแก้กษัยदान ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๑๐ กรัม
๑	โกลูโน้เต้า	รากและเหง้า	๖๐ กรัม
๒	เทียนดำ	เมล็ด	๔๐ กรัม
๓	สมอเทศ	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๔	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๕	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๐ กรัม
๖	เจตพังคี	ราก	๑๐ กรัม
๗	ดีปลี	ข้อผล	๑๐ กรัม
๘	พริกไทย	ผลแก่	๑๐ กรัม
๙	มหาหิงค์สะเกตุ	ยางจากราก	๑๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะสมมหาหิงค์: นำมหาหิงค์ใส่หม้อดิน เอาใบกะเพราแดง ใส่น้ำต้มจนเดือด เทน้ำใบกะเพราแดง ขณะร้อน ๆ ลงในหม้อดินละลายมหาหิงค์ แล้วกรองให้สะอาด แล้วผึ่งหรืออบจนมหาหิงค์แห้ง

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรยกเว้นมหาหิงค์สะเกตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งมหาหิงค์สะเกตุ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องผูก ช่วยขับลม สำหรับผู้ป่วยที่มีอาการท้องผูกเรื้อรัง ท้องแข็งเป็นดาน จุกเสียด แน่น

๗. วิธีใช้

กินครั้งละ ๑-๒ ซอง ละลายน้ำมะขามเปียก หรือน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน อาจเพิ่มหรือลดขนาดยาตามธาตุหนักเบา

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร เด็กอายุต่ำกว่า ๑๐ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ในผู้ป่วยโรคลำไส้อุดตัน คอขัดตึบ ขาดความตึงตัว หรือลำไส้อักเสบ หรือผู้ป่วยที่มีอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน ที่ไม่ทราบสาเหตุ

๑๐.๒ ไม่ควรใช้ต่อเนื่องเป็นเวลานานเกิน ๑-๒ สัปดาห์ เพราะการใช้ต่อเนื่องเป็นเวลานานจะทำให้ลำไส้เกิดความเคยชินต่อยา ต้องใช้ขนาดมากขึ้นจึงจะได้ผล และทำให้ถ่ายลำบากเมื่อหยุดใช้ยา

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการปวดมวน ไม่สบายท้อง ท้องเสียในผู้ป่วยบางราย หากมีอาการควรลดขนาดยาลง

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกฐน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๘๐. ยาแก้กษัยदान

๑. ชื่อยา ยาแก้กษัยदान ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาลำดับ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๑๐ กรัม
๑	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๖๐ กรัม
๒	เทียนดำ	เมล็ด	๔๐ กรัม
๓	สมอเทศ	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๔	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๕	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๐ กรัม
๖	เจตพังคี	ราก	๑๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๑๐ กรัม
๗	ดีป्ली	ข้อผล	๑๐ กรัม
๘	พริกไทย	ผลแก่	๑๐ กรัม
๙	มหาหิงค์สะตุ	ยางจากราก	๑๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุมหาหิงค์: นำมหาหิงค์ใส่หม้อดิน เอาใบกะเพราแดง ใส่น้ำต้มจนเดือด เทน้ำใบกะเพราแดง ละคร้อน ๆ ลงในหม้อดินละลายมหาหิงค์ แล้วกรองให้สะอาด แล้วผึ่งหรืออบจนมหาหิงค์แห้ง

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรักษาความชื้นมหาหิงค์สะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรอบแห้งแล้ว รวมทั้งมหาหิงค์สะตุ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องผูก ช่วยขับลม สำหรับผู้ป่วยที่มีอาการท้องผูกเรื้อรัง ท้องแข็งเป็นดาน จุกเสียด แน่น

๗. วิธีใช้

กินครั้งละ ๒-๔ แคปซูล วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน อาจเพิ่มหรือลดขนาดยาตามธาตุหนักเบา

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร เด็กอายุต่ำกว่า ๑๐ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ในผู้ป่วยโรคลำไส้อุดตัน คอติบ ขาดความตึงตัว หรือลำไส้อักเสบ หรือผู้ป่วยที่มีอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน ที่ไม่ทราบสาเหตุ

๑๐.๒ ไม่ควรใช้ต่อเนื่องเป็นเวลานานเกิน ๑-๒ สัปดาห์ เพราะการใช้ต่อเนื่องเป็นเวลานานจะทำให้ลำไส้เกิดความเคยชินต่อยา ต้องใช้ขนาดมากขึ้นจึงจะได้ผล และทำให้ถ่ายลำบากเมื่อหยุดใช้ยา

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการปวดมวน ไม่สบายท้อง ท้องเสียในผู้ป่วยบางราย หากมีอาการควรลดขนาดยาลง

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกลูโนน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๘๑. ยาฝนแสนห่าสังคาคทิจร

๑. ชื่อยา ยาฝนแสนห่าสังคาคทิจร ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๕๐ กรัม
๑	กระทือ	เหง้า	๑๐ กรัม
๒	ข่า	เหง้า	๑๐ กรัม
๓	ขิง	ราก	๑๐ กรัม
๔	เมล็ดพรรณผักกาด	เมล็ด	๑๐ กรัม
๕	ลูกผักชี	ผล	๑๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

ลดน้ำมูกในผู้ป่วยที่เป็นหวัด ซึ่งไม่มีอาการไข้

๗. วิธีใช้

กินครั้งละ ๑-๒ ซอง ละลายน้ำดื่มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ ร้อนใน เจ็บคอ

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กั้นความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๒. ยาแผนสันทาคาติจร

๑. ชื่อยา ยาแผนสันทาคาติจร ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตัวยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๕๐ กรัม
๑	กระเทียม	เหง้า	๑๐ กรัม
๒	ข่า	เหง้า	๑๐ กรัม
๓	ขิง	ราก	๑๐ กรัม
๔	เมล็ดพริกไทยดำ	เมล็ด	๑๐ กรัม
๕	ลูกผักชี	ผล	๑๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมันที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมันที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ลดน้ำหนักในผู้ป่วยที่เป็นหวัด ซึ่งไม่มีอาการไข้

๗. วิธีใช้

กินครั้งละ ๒-๔ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ ร้อนใน เจ็บคอ

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๓. ยาแก้ไอ ขับเสมหะ สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาแก้ไอ ขับเสมหะ สูตร ๒ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๘๐ กรัม
๑	ส้มป่อยสะอาด	ฝัก	๑๔๐ กรัม*
๒	กระเทียม	หัว	๑๐ กรัม
๓	กระวาน	ผล	๑๐ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๐ กรัม
๕	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๑๐ กรัม
๖	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑๐ กรัม
๗	ดีปลี	ข้อผล	๑๐ กรัม
๘	พริกไทย	ผลแก่	๑๐ กรัม
๙	มะกล่ำเครือ	ราก	๑๐ กรัม
๑๐	มะกล่ำต้น	เปลือกต้น	๑๐ กรัม
๑๑	มะเขือขื่น	ราก	๑๐ กรัม
๑๒	มะแว้งเครือ	ราก	๑๐ กรัม
๑๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑๐ กรัม
๑๔	ส้มกุ่มน้อย	ราก	๑๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๘๐ กรัม
๑๕	หอม	หัว	๑๐ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ ชุนไสกิตบรรณลักษณะ เล่ม ๓

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุผักส้มป่อย : นำผักส้มป่อยนำมาปิ้งไฟหรือคั่ว ก่อนนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรยกเว้นส้มป่อยสะตุที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรยที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งส้มป่อยสะตุ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบด

ให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ไอ ขับเสมหะ

๗. วิธีใช้

กินครั้งละ ๑-๓ ซอง กระจายน้ำมะนาวหรือน้ำมะขามเปียกแทรกเกลือ หรือละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) หรือกวาดคอ วันละ ๑-๓ ครั้ง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน

๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๔. ยาแก้ไข้ที่บระดูและระดูทับไข้ สูตร ๓

๑. ชื่อยา ยาแก้ไข้ที่บระดูและระดูทับไข้ สูตร ๓ ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๔๐ กรัม
๑	ข้าวเย็นใต้	หัว	๖๐ กรัม
๒	ข้าวเย็นเหนือ	หัว	๖๐ กรัม
๓	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๖๐ กรัม
๔	หญ้าไต้ใบ (ชนิดเขียว)	ทั้งต้น	๖๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ ชุนโสภิตบรรณลักษณะ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรทุกชนิดมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบสมุนไพรทุกชนิดที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรทุกชนิดตามสูตรยา

๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ

๖) บรรจุสมุนไพรทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

แก้ไข้ที่บระดูและระดูทับไข้

๗. วิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยางมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกออกจากเตา

๗.๒ วิธีกิน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๑๕๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่

ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๓ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาต้มกินทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในซองพลาสติก หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๕. ยาบำรุงธาตุหลังฟื้นไข้

๑. ชื่อยา ยาบำรุงธาตุหลังฟื้นไข้ ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๘๐ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๑๕ กรัม
๒	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๕ กรัม
๓	ขิง	เหง้า	๑๕ กรัม
๔	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๕ กรัม
๕	ข้าพลุ	ราก	๑๕ กรัม
๖	ตีป्ली	ข้อผล	๑๕ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๑๕ กรัม
๘	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๕ กรัม
๙	พิบูล	ดอก	๑๕ กรัม
๑๐	มะตูม	ผลอ่อน	๑๕ กรัม
๑๑	สะค้าน	เถา	๑๕ กรัม
๑๒	แห้วหมู	เหง้า	๑๕ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์แผนโบราณ ชุนโสภิตบรรณลักษณะ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรทุกชนิดมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

- ก) อบสมุนไพรทุกชนิดที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
 ค) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรทุกชนิดตามสูตรยา
 ง) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
 จ) บรรจุสมุนไพรทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

บำรุงธาตุหลังฟื้นจากไข้ บำรุงไฟธาตุ เจริญอาหาร

๗. วิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม
 ๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยาจมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกออกจากเตา

๗.๒ วิธีกิน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๑๕๐ มิลลิลิตร วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้าและเย็น โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่ ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกัน ๕ วัน โดยให้อุ่นน้ำสมุนไพรทุกครั้งก่อนใช้ยา

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในซองพลาสติก หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ยาขนาดนี้ใช้บำรุงไฟธาตุสำหรับย่อยอาหาร ในผู้ป่วยหลังฟื้นจากไข้ ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกอยากอาหาร และกินอาหารได้มากขึ้น
- ยาขนาดนี้ใช้ในกรณีเมื่อใช้หายแล้ว

๘๖. ยาบำรุงธาตุหลังฟื้นไข้

๑. ชื่อยา ยาบำรุงธาตุหลังฟื้นไข้ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา
			๑๘๐ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๑๕ กรัม
๒	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๘๐ กรัม
๓	ขิง	เหง้า	๑๕ กรัม
๔	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๕ กรัม
๕	ข้าพลุ	ราก	๑๕ กรัม
๖	ตีป्ली	ข้อผล	๑๕ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๑๕ กรัม
๘	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๕ กรัม
๙	พิกุล	ดอก	๑๕ กรัม
๑๐	มะตูม	ผลอ่อน	๑๕ กรัม
๑๑	สะค้าน	เถา	๑๕ กรัม
๑๒	แห้วหมู	เหง้า	๑๕ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์แผนโบราณ ชุนโสภิตบรรณลักษณะ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บำรุงธาตุหลังฟื้นจากไข้ บำรุงไพธาตุ เจริญอาหาร

๗. วิธีใช้

กินครั้งละ ๑-๒ ซอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กั้นความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ยาขนานนี้ใช้บำรุงไฟธาตุสำหรับย่อยอาหารในผู้ป่วยหลังฟื้นจากไข้ ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกอยากอาหาร และกินอาหารได้มากขึ้น
- ยาขนานนี้ใช้ในกรณีเมื่อไข้หายแล้ว

๘๗. ยาบำรุงธาตุหลังฟื้นไข้

๑. ชื่อยา ยาบำรุงธาตุหลังฟื้นไข้ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๘๐ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๑๕ กรัม
๒	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๕ กรัม
๓	ขิง	เหง้า	๑๕ กรัม
๔	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๕ กรัม
๕	ข้าพลุ	ราก	๑๕ กรัม
๖	ดีปลี	ช่อผล	๑๕ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๑๕ กรัม
๘	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๕ กรัม
๙	พิทูล	ดอก	๑๕ กรัม
๑๐	มะตูม	ผลอ่อน	๑๕ กรัม
๑๑	สะค้าน	เถา	๑๕ กรัม
๑๒	แห้วหมู	เหง้า	๑๕ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์แผนโบราณ ชุนไสกิตบรรณลักษณะ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรมารักษาความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

- ๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
 ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
 ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
 ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บำรุงธาตุหลังฟื้นจากไข้ บำรุงไฟธาตุ เจริญอาหาร

๗. วิธีใช้

กินครั้งละ ๒-๔ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ยาขนาดนี้ใช้บำรุงไฟธาตุสำหรับย่อยอาหาร ในผู้ป่วยหลังฟื้นจากไข้ ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกอยากอาหาร และกินอาหารได้มากขึ้น
- ยาขนาดนี้ใช้ในกรณีเมื่อใช้หายแล้ว

๘๘. ยาผสมโคคลาน

๑. ชื่อยา ยาผสมโคคลาน ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๕ กรัม
๑	โคคลาน	เถา	๕๐ กรัม
๒	ทองพันชั่ง	ส่วนเหนือดิน	๒๕ กรัม
๓	โตไม้รูลัม	ทั้งต้น	๑๕ กรัม
๔	มะตูม	ผลอ่อน	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔
เภสัชตำรับโรงพยาบาลกุดชุม จังหวัดยโสธร

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรทุกชนิดมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๓) อบสมุนไพรทุกชนิดที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรทุกชนิดตามสูตรยา
- ๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๖) บรรจุสมุนไพรทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. วิธีใช้

๗.๑. วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำประมาณ ๓ ลิตร นำไปเคี่ยวไฟกลาง ต้มให้เหลือน้ำประมาณ ๑ ลิตร ยกออกจากเตา

๗.๒. วิธีกิน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น โดยควร
ดื่มขณะยังอุ่นอยู่
ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๕-๗ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาต้มกินทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในซองพลาสติก หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตัวยาโพคานที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Mallotus repandus* (Willd.) Müll. Arg. วงศ์ Euphorbiaceae
คือ “โคคาน” ตามสูตรตำรับในประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลัก
แห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๘๙. ยาผสมโคคลาน

๑. ชื่อยา ยาผสมโคคลาน ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๕ กรัม
๑	โคคลาน	เถา	๕๐ กรัม
๒	ทองพันชั่ง	ส่วนเหนือดิน	๒๕ กรัม
๓	โตไม้รูลัม	ทั้งต้น	๑๕ กรัม
๔	มะตูม	ผลอ่อน	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔
เภสัชตำรับโรงพยาบาลกุดชุม จังหวดยโสธร

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. วิธีใช้

กินครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำดื่มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตัวยานโศกานที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Mallotus repandus* (Willd.) Müll. Arg. วงศ์ Euphorbiaceae คือ “โคคลาน” ตามสูตรตำรับในประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๙๐. ยาผสมโคคลาน

๑. ชื่อยา ยาผสมโคคลาน ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยานำคัญ

ลำดับ	ตัวยานำคัญ	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๕ กรัม
๑	โคคลาน	เถา	๕๐ กรัม
๒	ทองพันชั่ง	ส่วนเหนือดิน	๒๕ กรัม
๓	โตไม้รูดัม	ทั้งต้น	๑๕ กรัม
๔	มะตูม	ผลอ่อน	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔ เกษัตริย์รับโรงพยาบาลกุดชุม จังหวัดยโสธร

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. วิธีใช้

กินครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตัวยาโพคานที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Mallotus repandus* (Willd.) Müll. Arg. วงศ์ Euphorbiaceae คือ “โคคลาน” ตามสูตรตำรับในประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลัก แห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๙๑. ยาคุชไสยาศน์

๑. ชื่อยา ยาคุชไสยาศน์ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๘ กรัม
๑	กัญชา	ใบ	๑๒ กรัม
๒	ดีปลี	ช่อผล	๑๑ กรัม
๓	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๐ กรัม
๔	พริกไทย	ผลแก่	๙ กรัม
๕	บุนนาค	ดอก	๘ กรัม
๖	ลูกจันทน์	เมล็ด	๗ กรัม
๗	โกฐกระดูก	ราก	๖ กรัม
๘	เทียนดำ	เมล็ด	๕ กรัม
๙	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม
๑๐	หัสคุณเทศ	ลำต้น หรือ ราก	๓ กรัม
๑๑	สะเดา	ใบ	๒ กรัม
๑๒	การบูร	-	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์ธาตุพระนารายณ์

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

๔.๑ การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ
๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๔.๒ การเตรียมหัตถ์คุณเทศ

นำหัตถ์คุณเทศไปคั่วหรือเผาไฟ จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนุไพร (ยกเว้น การบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบตัวยาสมนุไพร (ยกเว้น การบูร กัญชาสะตุ หัตถ์คุณเทศที่คั่วหรือเผาไฟแล้ว) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมานึ่งแล้วทั้งหมดมาชั่งน้ำหนักตามสูตร
- ๔) นำไปบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุยาผงในแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม แล้วนำไปบรรจุในภาชนะบรรจุ

๖. สรรพคุณ

ช่วยให้นอนหลับ เจริญอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

- ช่วยให้นอนหลับ รับประทานครั้งละ ๑-๔ แคปซูล (๐.๕-๒ กรัม) วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน
- เจริญอาหาร รับประทานครั้งละ ๑-๔ แคปซูล (๐.๕-๒ กรัม) วันละ ๑-๒ ครั้ง ก่อนอาหาร

๘. ข้อห้ามใช้

- ๑) ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร ผู้ที่มีไข้ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี
- ๒) ห้ามใช้ร่วมกับยาที่มีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง เช่น ยานอนหลับ ยาต้านการชัก รวมทั้งแอลกอฮอล์หรือสิ่งที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑) ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก โรคกระเพาะอาหาร และกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยารสร้อน
- ๒) ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการแข็งตัวของเลือด (antiplatelet)
- ๓) ควรระวังการใช้ร่วมกับยาเฟนิโทอิน (phenytoin), โพรพรานอลอล (propranolol), ทีออฟิลีน (theophylline) และไรแฟมพิซิน (rifampicin) เนื่องจากมีพริกไทยผสมในตำรับ
- ๔) ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้
- ๕) ควรหลีกเลี่ยงการขับชี่ยานพาหนะ หรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกล เนื่องจากยานี้ อาจทำให้วังงซึมได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการปากแห้ง คอแห้ง หน้าแดง

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ๑) ควรจ่ายยาให้ผู้ป่วยโดยเริ่มจากขนาดยาน้อย ๆ แล้วจึงค่อย ๆ ปรับเพิ่มขนาดยา
- ๒) หากมีอาการแสบร้อนท้องให้รับประทานกล้วยน้ำว้าสุก ก่อนการรับประทานยา

๙๒. ยาสุขไสยาศน์**๑. ชื่อยา ยาสุขไสยาศน์ ชนิดผง****๒. สูตรตำรับยา****๒.๑. ตำรายาสำคัญ**

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๘ กรัม
๑	กัญชา	ใบ	๑๒ กรัม
๒	ตีป्ली	ช่อผล	๑๑ กรัม
๓	ชิงแห้ง	เหง้า	๑๐ กรัม
๔	พริกไทย	ผลแก่	๙ กรัม
๕	บุนนาค	ดอก	๘ กรัม
๖	ลูกจันทน์	เมล็ด	๗ กรัม
๗	โกฐกระดุก	ราก	๖ กรัม
๘	เทียนดำ	เมล็ด	๕ กรัม
๙	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม
๑๐	หัสสุณเทศ	ลำต้น หรือ ราก	๓ กรัม
๑๑	สะเดา	ใบ	๒ กรัม
๑๒	การบูร	-	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์ธาตุพระนารายณ์

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา**๔.๑ การเตรียมใบกัญชา (การระตุใบกัญชา)**

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ
๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการระตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๔.๒ การเตรียมหัสสุณเทศ

นำหัตถ์คุณเทศไปคั่วหรือเผาไฟ จึงนำไปใช้ปรุยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมุนไพโร (ยกเว้น การบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบตัวยาสุมุนไพโร (ยกเว้น การบูร กัญชาสะตุ หัตถ์คุณเทศที่คั่วหรือเผาไฟแล้ว) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสุมุนไพโรที่เตรียมไว้แล้วทั้งหมดมาชั่งน้ำหนักตามสูตร
- ๔) นำไปบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุยาผงในภาชนะบรรจุ

๖. สรรพคุณ

ช่วยให้นอนหลับ เจริญอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

- ช่วยให้นอนหลับ รับประทานครั้งละ ๐.๕-๒ กรัม วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน
  - เจริญอาหาร รับประทานครั้งละ ๐.๕-๒ กรัม วันละ ๑-๒ ครั้ง ก่อนอาหาร
- น้ำกระสายยาที่ใช้ น้ำผึ้งรวง ๑ ซ่อนชา (๕ ซีซี) หากหาน้ำกระสายยาไม่ได้ หรือผู้ป่วยเบาหวาน ให้ใช้น้ำสุกครึ่งแก้ว (๑๒๕ ซีซี) แทน

๘. ข้อห้ามใช้

- ๑) ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร ผู้ที่มีไข้ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี
- ๒) ห้ามใช้ร่วมกับยาที่มีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง เช่น ยานอนหลับ ยาต้านการชัก รวมทั้งแอลกอฮอล์หรือสิ่งที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑) ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก โรคกระเพาะอาหาร และกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยารสร้อน
- ๒) ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการแข็งตัวของเลือด (antiplatelet)
- ๓) ควรระวังการใช้ร่วมกับยาเฟนิโทอิน (phenytoin), โพรปราโนลอล (propranolol), ทีออฟิลีน (theophylline) และไรแฟมพิซิน (rifampicin) เนื่องจากมีพริกไทยผสมในตำรับ
- ๔) ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้
- ๕) ควรหลีกเลี่ยงการขับขี่ยานพาหนะ หรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกล เนื่องจากยานี้อาจทำให้ง่วงซึมได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการปากแห้ง คอแห้ง หน้าแดง

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กั้นความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ๑) ควรจ่ายยาให้ผู้ป่วยโดยเริ่มจากขนาดยาน้อย ๆ แล้วจึงค่อย ๆ ปรับเพิ่มขนาดยา
- ๒) การใช้น้ำผึ้งรวงเป็นน้ำกระสายยา หรือรับประทานกล้วยน้ำว้าสุกก่อนการรับประทานยา จะช่วยลดอาการแสบร้อนท้องจากการใช้ยา

๑๓. ยาแก้ลมแก้เส้น**๑. ชื่อยา ยาแก้ลมแก้เส้น ชนิดแคปซูล****๒. สูตรตำรับยา****๒.๑ ตำยาสำคัญ**

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๕๐ กรัม
๑	พริกไทย	เมล็ด	๘๐ กรัม
๒	กัญชา	ใบ	๔๐ กรัม
๓	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๐ กรัม
๔	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๕	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๖ กรัม
๖	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๗	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เวชศาสตร์วิวัฒน์ ตำราแพทย์แบบเก่า เล่ม ๕

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ
๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบตัวยาสุมุนไพรร (ยกเว้น กัญชาสะตุ) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสุมุนไพรรที่เตรียมไว้แล้วทั้งหมดมาชั่งน้ำหนักตามสูตร
- ๔) นำไปบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุยาผงในแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม แล้วนำไปบรรจุในภาชนะบรรจุ

๖.สรรพคุณ

แก้ลมในเส้น บรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อที่มีอาการมือเท้าชา

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒-๘ แคปซูล (๑-๔ กรัม) วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร ผู้ที่มีไข้ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑) ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก โรคกระเพาะอาหาร และกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยาร้อน

๒) ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการแข็งตัวของเลือด (antiplatelet)

๓) ควรระวังการใช้ร่วมกับยาเฟนิโทอิน (phenytoin), โพรพรานอลอล (propranolol), ทีออฟิลีน (theophylline) และไรแฟมพิซิน (rifampicin) เนื่องจากมีพริกไทยผสมในตำรับ

๔) ควรระวังการใช้ยานี้ในผู้ป่วยสูงอายุ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการเวียนศีรษะ มึนงง คอแห้ง แสบร้อนกลางอกได้

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

๑) ลมในเส้น เป็นลมที่พัดประจำอยู่ตามเส้นต่าง ๆ ในร่างกาย เช่น ลมจันทกระลา พัดอยู่ในเส้นอิทา ลมสุญทกลา พัดอยู่ในเส้นปิงคลา เมื่อลมเหล่านี้ผิดปกติจะทำให้ผู้ป่วยมีอาการปวดหรือชาตามแนวเส้นที่ลมนั้นพัดประจำหรือบริเวณใกล้เคียง เป็นต้น

๒) ควรจ่ายยาให้ผู้ป่วยโดยเริ่มจากขนาดยาน้อย ๆ แล้วจึงค่อย ๆ ปรับเพิ่มขนาดยา

๙๔. ยาแก้ลมแก้เส้น

๑. ชื่อยา ยาแก้ลมแก้เส้น ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา
			๑๕๐ กรัม
๑	พริกไทย	เมล็ด	๘๐ กรัม
๒	กัญชา	ใบ	๔๐ กรัม
๓	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๐ กรัม
๔	ขิง	เหง้า	๘ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๕๐ กรัม
๕	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๖ กรัม
๖	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๗	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เวชศาสตร์วิวัฒน์ธนา ตำราแพทย์แบบเก่า เล่ม ๕

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ
๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบตัวยาสมนไพร (ยกเว้น กัญชาสะตุ) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมานำที่เตรียมไว้แล้วทั้งหมดมาชั่งน้ำหนักตามสูตร
- ๔) นำไปบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุยาผงในภาชนะบรรจุ

๖. สรรพคุณ

แก้ลมในเส้น บรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อที่มีอาการมือเท้าชา

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๔ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

น้ำกระสายยาที่ใช้ น้ำผึ้งรวงหรือน้ำส้มซ่า ๑ ช้อนชา (๕ ซีซี) หากหาน้ำกระสายยาไม่ได้ หรือผู้ป่วยเบาหวาน ให้ใช้น้ำสุกครึ่งแก้ว (๑๒๕ ซีซี) แทน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร ผู้ที่มีไข้ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑) ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก โรคกระเพาะอาหาร และกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยารสร้อน

๒) ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการแข็งตัวของเลือด (antiplatelet)

๓) ควรระวังการใช้ร่วมกับยาเฟนิโทอิน (phenytoin), โพรพรานอลอล (propranolol), ทีโอฟีลลีน (theophylline) และไรแฟมพิซิน (rifampicin) เนื่องจากมีพริกไทยผสมในตำรับ

๔) ควรระวังการใช้ยานี้ในผู้ป่วยสูงอายุ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการเวียนศีรษะ มึนงง คอแห้ง แสบร้อนกลางอกได้

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

๑) ลมในเส้น เป็นลมที่พัดประจำอยู่ตามเส้นต่าง ๆ ในร่างกาย เช่น ลมจันทระลา พัดอยู่ในเส้นอิทา ลมสุญทกลา พัดอยู่ในเส้นปิงคลา เมื่อลมเหล่านี้ผิดปกติจะทำให้ผู้ป่วยมีอาการปวดหรือชาตามแนวเส้นที่ลมนั้นพัดประจำหรือบริเวณใกล้เคียง เป็นต้น

๒) ควรจ่ายยาให้ผู้ป่วยโดยเริ่มจากขนาดยาน้อย ๆ แล้วจึงค่อย ๆ ปรับเพิ่มขนาดยา

๓) การใช้น้ำผึ้งรวงหรือน้ำส้มซ่าเป็น น้ำกระสายยา จะช่วยลดการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา

๙๕. ยาแก่นอนไม่หลับ

๑. ชื่อยา ยาแก่นอนไม่หลับ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา๑๖ กรัม
๑	กัญชา	ใบ	๘ กรัม
๒	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๓	ขิงแห้ง	เหง้า	๑ กรัม
๔	คนที่เขมา	ใบ	๑ กรัม
๕	จันทน์ขาว	แก่น	๑ กรัม
๖	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีรากล (ลักจั่น)	๑ กรัม
๗	ดีปลี	ช่อผล	๑ กรัม
๘	สะเดา	ใบ	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ
๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบตัวยาสมุนไพร (ยกเว้น ใบกัญชาสะตุ) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่เตรียมไว้แล้วทั้งหมดมาชั่งน้ำหนักตามสูตร
- ๔) นำไปบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุยาผงในแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม แล้วนำไปบรรจุในภาชนะบรรจุ

๖. สรรพคุณ

- แก้นอนไม่หลับ

๗. ขนาดและวิธีใช้

- แก้นอนไม่หลับ รับประทานครั้งละ ๒-๔ แคปซูล (๑-๒ กรัม) วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

- ๑) ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี
- ๒) ห้ามการใช้ร่วมกับยาที่มีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง เช่น ยานอนหลับ ยาต้านการชัก รวมทั้งแอลกอฮอล์หรือสิ่งที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑) ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการแข็งตัวของเลือด (antiplatelet)
- ๒) ควรระวังการใช้ร่วมกับยาเฟนิโทอิน (phenytoin), โพรพรานอลอล (propranolol), ทีโอฟีลลีน (theophylline) และไรแฟมพิซิน (rifampicin) เนื่องจากมีพริกไทยผสมในตำรับ
- ๓) ควรระวังการใช้ในผู้ที่ประกอบอาชีพทางน้ำ หรือผู้ที่ร่างกายจะต้องสัมผัสกับความเย็นเป็นเวลานาน เพราะอาจทำให้เป็นตะคริวตรงบริเวณท้องได้
- ๔) ควรหลีกเลี่ยงการขับขี่ยานพาหนะ หรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกล เนื่องจากยานี้อาจทำให้ง่วงซึมได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการประสาทหลอนทางหู อาการอยู่ไม่นิ่ง

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

๑) ควรจ่ายยาให้ผู้ป่วยโดยเริ่มจากขนาดยาน้อย ๆ แล้วจึงค่อย ๆ ปรับเพิ่มขนาดยา

๑๖. ยาแก้นอนไม่หลับ

๑. ชื่อยา ยาแก้นอนไม่หลับ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรับยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖ กรัม
๑	กัญชา	ใบ	๘ กรัม
๒	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๓	ขิงแห้ง	เหง้า	๑ กรัม
๔	คนทีเขมา	ใบ	๑ กรัม
๕	จันทน์ขาว	แก่น	๑ กรัม
๖	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑ กรัม
๗	ดีปลี	ช่อผล	๑ กรัม
๘	สะเดา	ใบ	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ

๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ

๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบตัวยาสมนไพร (ยกเว้น ใบกัญชาสะตุ) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานำมาชั่งน้ำหนักตามสูตร

๔) นำไปบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุยาผงในภาชนะบรรจุ

๖.สรรพคุณ

- แก่นอนไม่หลับ

๗. ขนาดและวิธีใช้

- แก่นอนไม่หลับ รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

น้ำกระสายยาที่ใช้ เตรียมจากน้ำมะพร้าว น้ำผึ้งรวง น้ำส้มซ่า น้ำตาลทราย กระเทียมสด น้ำเบญจทับทิม เสมอภาค ต้มรวมกันเป็นน้ำกระสายยา หรือ ถ้าหาน้ำกระสายยาไม่ได้ ให้ใช้น้ำสุกครึ่งแก้ว (๑๒๕ ซีซี) แทน

๘. ข้อห้ามใช้

- ๑) ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี
- ๒) ห้ามใช้ร่วมกับยาที่มีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง เช่น ยานอนหลับ ยาต้านการชัก รวมทั้ง แอลกอฮอล์หรือสิ่งที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑) ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการแข็งตัวของเลือด (antiplatelet)
- ๒) ควรระวังการใช้ร่วมกับยาเฟนิโทอิน (phenytoin), โพรพรานอลอล (propranolol), ทีออฟิลิน (theophylline) และ ไรแฟมพิซิน (rifampicin) เนื่องจากมีพริกไทยผสมในตำรับ
- ๓) ควรระวังการใช้ในผู้ที่ประกอบอาชีพทางน้ำ หรือผู้ที่ร่างกายจะต้องสัมผัสกับความเย็นเป็นเวลานาน เพราะอาจทำให้เป็นตะคริวตรงบริเวณท้องได้
- ๔) ควรหลีกเลี่ยงการขับขี่ยานพาหนะ หรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกล เนื่องจากยานี้ อาจทำให้วังงงซึมได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการประสาทหลอนทางหู อาการอยู่ไม่นิ่ง

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กั้นความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ๑) ควรจ่ายยาให้ผู้ป่วยโดยเริ่มจากขนาดยาน้อย ๆ แล้วจึงค่อย ๆ ปรับเพิ่มขนาดยา
- ๒) วิธีการต้มน้ำกระสายยา โดยการต้มเดือดทุกสิ่งเสมอภาคต้มรวมกัน เริ่มจากต้มน้ำเบญจทับทิม (ส่วนลำต้น ดอก ใบ ลูกและราก) ต้มจนเดือดเต็มกะทือสด (หันเป็นชิ้นเล็กๆ) เมื่อเดือดแล้วเติมน้ำมะพร้าว น้ำผึ้งรวง น้ำส้มซ่า และน้ำตาลทราย

๓๗. ยาทาริตีตวงทวารหนักและแก้โรคผิวหนังผื่นคัน

๑. ชื่อยา ยาทาริตีตวงทวารหนักและแก้โรคผิวหนังผื่นคัน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตัวยาลำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๐ กรัม
๑	กัญชา	ใบ	๑๕ กรัม
๒	ขมิ้นชัน	เหง้า	๑๕ กรัม
๓	ฝ้าย	น้ำมันในเมล็ด	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ขุนนิทเทศสุขกิจ) เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

๔.๑ การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ
๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๔.๒ การเตรียมน้ำมันเมล็ดฝ้าย นำเมล็ดฝ้ายไปหีบด้วยเครื่องหีบน้ำมัน

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) นำเหง้าขมิ้นชัน มาหั่น แล้วนำไปอบให้แห้ง
- ๓) นำใบกัญชาสะตุ เหง้าขมิ้นชันที่อบแห้งแล้ว และน้ำมันเมล็ดฝ้าย มาชั่งน้ำหนักตามสูตร
- ๔) บดใบกัญชาสะตุและเหง้าขมิ้นชัน โดยบดแยกแต่ละชนิดให้ แล้วร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากันดี แล้วนำไปผสมกับน้ำมันเมล็ดฝ้าย
- ๖) นำมาใส่ในภาชนะบรรจุ

๖. สรรพคุณ

- แก้กริดสีดวงทวารหนัก
- แก้กโรคผิวหนังผื่นคัน

๗. ขนาดและวิธีใช้

ก่อนการใช้จ่ายให้ทำความสะอาดบริเวณที่มีอาการ

- แก้กริดสีดวงทวารหนัก ทาวันละ ๒ ครั้ง ตอนเช้าและก่อนนอน
- แก้กโรคผิวหนังผื่นคัน ทาวันละ ๑-๒ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้กับผู้ที่แพ้ส่วนผสมของตำรับ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้มีอาการระคายเคืองผิวหนัง ผื่นคัน แดงร้อน ได้

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๙๘. ยาประคบ

๑. ชื่อยา ยาประคบ ชนิดสมุนไพรแห้ง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา
๑	ไพล	เหง้า	๕๐ กรัม
๒	มะขาม	ใบ	๓๐ กรัม
๓	มะกรูด	ผิว*	๒๐ กรัม
๔	ขมิ้นชัน	เหง้า	๑๐ กรัม
๕	ตะไคร้	เหง้าและกาบใบ	๑๐ กรัม
๖	ส้มป่อย	ใบ	๑๐ กรัม
๗	เกลือเม็ด	-	๑ ช้อนโต๊ะ
๘	การบูร	-	๒ ช้อนโต๊ะ

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (mesocarpium) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ตัดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กลง แล้วผึ่งลมให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง (ยกเว้นเกลือเม็ดและการบูร) นำแต่ละชนิด มาบดเป็นผงหยาบ

๓) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรตามสูตรยา

๔) นำสมุนไพรทั้งหมดผสมกับเกลือและการบูร ผสมให้เข้ากัน

๕) นำตัวยาใส่ผ้าดิบ ห่อเป็นลูกประคบน้ำหนักลูกละ ๒๐๐ กรัม รัดด้วยเชือกให้แน่น

๖) บรรจุในซองพลาสติกสุญญากาศ ซองละ ๑ ลูก

๖. สรรพคุณ

ประคบเพื่อลดอาการปวด ช่วยคลายกล้ามเนื้อ เอ็น และข้อ

๗. วิธีใช้

นำยาประคบไปนึ่ง แล้วใช้ประคบ ขณะยังอุ่น วันละ ๑-๒ ครั้ง

ลูกประคบ ๑ ลูกสามารถใช้ได้ ๓-๔ ครั้ง โดยหลังจากใช้แล้วผึ่งให้แห้ง ก่อนนำไปแช่ในตู้เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามประคบบริเวณที่มีบาดแผล

๘.๒ ห้ามประคบเมื่อเกิดการอักเสบเฉียบพลัน เช่น ข้อเท้าแพลง หรือมีอาการอักเสบ บวมแดง ร้อน ในช่วง ๒๔ ชั่วโมงแรก เนื่องจากจะทำให้มีอาการอักเสบมากขึ้น และอาจมีเลือดออกมากตามมาได้ ควรประคบหลังเกิดอาการดังกล่าว ๒๔ ชั่วโมง

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ลูกประคบที่ร้อนเกินไป โดยเฉพาะบริเวณผิวหนังที่เคยเป็นแผลมาก่อนหรือบริเวณที่มีกระดูกยื่น และต้องระวังเป็นพิเศษในผู้ป่วยโรคเบาหวาน อัมพาต เด็ก และผู้สูงอายุ เพราะมักมีความรู้สึกในการรับรู้และตอบสนองช้า อาจทำให้ผิวหนังไหม้พองได้ง่าย

๑๐.๒ หลังจากประคบสมุนไพรเสร็จใหม่ ๆ ไม่ควรอาบน้ำทันที เพราะเป็นการล้างตัวยาออกจากผิวหนัง และร่างกายยังไม่สามารถปรับตัวได้ทัน (จากร้อนเป็นเย็นทันทีทันใด) ซึ่งอาจทำให้เป็นไข้ได้

๑๐.๓ ควรระวังการใช้กับผู้ที่มีแพ้ส่วนประกอบของยาประคบ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในซองพลาสติกสุญญากาศ ซองละ ๑ ลูก แล้วบรรจุลงในภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ยาประคบสมุนไพรแห้ง ผลิตจากสมุนไพรแห้ง (เก็บได้ประมาณ ๒ ปี) น้ำหนักไม่น้อยกว่าลูกละ ๒๐๐ กรัม

๙๙. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๓๐ กรัม
๒	เกล็ดสะระแหน่	-	๕ กรัม
๓	พิมเสน	-	๕ กรัม
๔	การบูร	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๕ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของผงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

๑) นำเหง้าไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

- ๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส
- ๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไฟลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไฟลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรง ตักเฉพาะเนื้อไฟลออก เติมไฟลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไป ในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไฟลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไฟลออก (อัตราส่วนไฟลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)
- ๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกทานตะวัน ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึก โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัมเก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสาระแหน่ การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย
- ๓) เติมน้ำมันไฟลทอด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายเข้ากันหมด
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละ ไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐๐. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๒

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไฟลทอด*	แห้ง	๒๕ กรัม
๒	น้ำมันเขียว	-	๑๐ กรัม

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๓	น้ำมันสะระแห่น	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๕ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของผงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

๑) นำเหง้าไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมไพลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไปให้น้ำมันเต็ม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึกโดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัมเก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมน้ำมันไพลทอด น้ำมันเขียว น้ำมันสะระแห่น และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายเข้ากันหมด

๓) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐๑. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๓

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๓

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๒๕ กรัม
๒	เกล็ดสะระแห่น	-	๑๐ กรัม
๓	พิมเสน	-	๕ กรัม
๔	การบูร	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันเขียว	-	๑๐ กรัม
๖	น้ำมันมะพร้าว	-	๔๕ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของผลดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

๑) นำแห้งไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมไพลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไปให้น้ำมันเต็ม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผลดอกกานพลู ๕ กรัม ที่งั้วพออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึกโดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัมเก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็นเพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย

๓) เติมน้ำมันไพลทอด น้ำมันเขียว และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายเข้ากันหมด

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐๒. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๔

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๔

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๓๐ กรัม
๒	เกล็ดกระร๊ะแห้ง	-	๕ กรัม
๓	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันเขียว	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๐ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของฝงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

๑) นำแห้งไพลสด ล้างทำความสะอาด ฝึ้งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมน้ำมันที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัม ลงไปในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมน้ำมันดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึกโดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม เก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดกระร๊ะแห้ง กับน้ำมันยูคาลิปตัส และน้ำมันเขียว คนจนละลายเข้ากันหมด

๓) เติมน้ำมันไพลทอด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐๓. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๕

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๕

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๒๕ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๓	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๕ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของผงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

๑) นำเหง้าไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เดิมไพลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไปนํ้ามันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึก โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม เก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมน้ำมันไหลทอด น้ำมันระกำ น้ำมันยูคาลิปตัส และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน
- ๓) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐๔. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๖

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๖

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไหลทอด*	เหง้า	๒๕ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๓	เกลือตกระแห่น	-	๕ กรัม
๔	พิมเสน	-	๕ กรัม
๕	การบูร	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๐ กรัม

* น้ำมันไหลทอด มีส่วนผสมของผงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไหลทอด

๑) นำแห้งไหลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไหล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไหลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไหลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตัก เฉพาะเนื้อไหลออก เติมน้ำมันที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัม ลงไปในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไหลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไหลออก (อัตราส่วนไหลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึก โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม เก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสาระแหน่ การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันไหลทอด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐๕. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๗

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๗

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	เหง้า	๒๕ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๓	เกล็ดสะระแห่น	-	๖ กรัม
๔	พิมเสน	-	๓ กรัม
๕	การบูร	-	๓ กรัม
๖	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๕ กรัม
๗	น้ำมันมะพร้าว	-	๔๘ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของผงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

๑) นำเหง้าไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมไพลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไปให้น้ำมันเต็ม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึก โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัมเก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ และน้ำมันยูคาลิปตัส คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันไพลทอด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐๖. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๘

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๘

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๓๐ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๓	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของฝงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

๑) นำแห้งไพลสด ล้างทำความสะอาด ฝึ้งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรง ตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมไพลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไป ในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรง ตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมฝงดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึก โดยมียาน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม เก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมน้ำมันไพลทอด และน้ำมันระกำ คนจนเข้ากัน

๓) เติมน้ำมันมะพร้าว ตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐๗. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๙

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๙

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันหอมระเหยไพล	แห้ง	๗ กรัม
๒	เกล็ดสะระแห่น	-	๕ กรัม
๓	พิมเสน	-	๓ กรัม
๔	การบูร	-	๒ กรัม
๕	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๐ กรัม
๖	น้ำมันเซียว	-	๓ กรัม
๗	น้ำมันสะระแห่น	-	๑๐ กรัม
๘	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันหอมระเหยไพล ที่เตรียมจากแห้งไพล และผ่านกรรมวิธีการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันหอมระเหยไพล น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันเซียว น้ำมันสะระแห่น และน้ำมันมะพร้าว ตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐๘. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๐

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๐

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันหอมระเหยไพล	เหง้า	๑๔ กรัม
๒	เกลือดีสะระแห่น	-	๕ กรัม
๓	พิมเสน	-	๓ กรัม
๔	การบูร	-	๒ กรัม
๕	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันเขียว	-	๕ กรัม
๗	น้ำมันสะระแห่น	-	๖ กรัม
๘	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันหอมระเหยไพล ที่เตรียมจากเหง้าไพล และผ่านกรรมวิธีการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกลือดีสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันหอมระเหยไพล น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันเขียว น้ำมันสะระแห่น และน้ำมันมะพร้าว ตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐๙. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๑

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๑

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันหอมระเหยไพล	เหง้า	๗ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๕ กรัม
๓	เก็กคืดสระแห่น	-	๕ กรัม
๔	พิมเสน	-	๓ กรัม
๕	การบูร	-	๒ กรัม
๖	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๕ กรัม
๗	น้ำมันเขียว	-	๓ กรัม
๘	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันหอมระเหยไพล ที่เตรียมจากเหง้าไพล และผ่านกรรมวิธีการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเก็กคืดสระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันหอมระเหยไพล น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันเขียว และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๐. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๒

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๒

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันหอมระเหยไพล	เหง้า	๑๔ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๓	เกล็ดสะระแห่น	-	๕ กรัม
๔	พิมเสน	-	๓ กรัม
๕	การบูร	-	๒ กรัม
๖	น้ำมันสะระแห่น	-	๖ กรัม
๗	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันหอมระเหยไพล ที่เตรียมจากเหง้าไพล และผ่านกรรมวิธีการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันหอมระเหยไพล น้ำมันสะระแห่น และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม
๕. สรรพคุณ
บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย
๖. วิธีใช้
ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย
๗. ข้อห้ามใช้
ไม่มี
๘. คำเตือน
ไม่มี
๙. ข้อควรระวัง
ไม่มี
๑๐. อาการไม่พึงประสงค์
ไม่มี
๑๑. ขนาดบรรจุ
บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๑๑๑. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๓

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๓
๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันหอมระเหยไพล	เหง้า	๑๔ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๓	น้ำมันมะพร้าว	-	๗๖ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา
น้ำมันหอมระเหยไพล ที่เตรียมจากเหง้าไพล และผ่านกรรมวิธีการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ
๔. กรรมวิธีการผลิต
- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
  - ๒) ผสมน้ำมันหอมระเหยไพล และน้ำมันระกำ จากนั้นเติมน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน
  - ๓) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม
๕. สรรพคุณ
บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย
๖. วิธีใช้
ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย
๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๒. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๔

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๔

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๕ กรัม
๒	น้ำมันหอมระเหยไพล	แห้ง	๗ กรัม
๓	น้ำมันว่านเอ็นเหลืองทอด*	แห้ง	๕ กรัม
๔	น้ำมันขมิ้นชันทอด*	แห้ง	๓ กรัม
๕	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๖	เกล็ดสะระแห่น	-	๑๐ กรัม
๗	พิมเสน	-	๕ กรัม
๘	การบูร	-	๕ กรัม
๙	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๐ กรัม

* น้ำมันไพลทอด น้ำมันว่านเอ็นเหลืองทอด และน้ำมันขมิ้นชันทอด มีส่วนผสมของผงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

๓.๑ น้ำมันไพลทอด

- ๑) นำแห้งไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ
- ๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม
- ๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส
- ๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมน้ำมันที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไปนึ่งน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกทานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึก โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม เก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๓.๒ น้ำมันขมิ้นชันทอด

- ๑) นำเหง้าขมิ้นชันสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ
- ๒) หั่นขมิ้นชัน เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม
- ๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส
- ๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ขมิ้นชันที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อขมิ้นชันแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อขมิ้นชันออก เติมขมิ้นชันที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัม ลงไปในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อขมิ้นชันแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อขมิ้นชันออก (อัตราส่วนขมิ้นชันต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกทานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้ และบันทึก เก็บไว้ โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม

๓.๓ น้ำมันว่านเอ็นเหลืองทอด

- ๑) นำเหง้าว่านเอ็นเหลืองสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ
- ๒) หั่นว่านเอ็นเหลือง เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม
- ๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส
- ๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ว่านเอ็นเหลืองที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อว่านเอ็นเหลืองแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อว่านเอ็นเหลืองออก เติมว่านเอ็นเหลืองที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัม ลงไปในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อว่านเอ็นเหลืองแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อว่านเอ็นเหลืองออก (อัตราส่วนว่านเอ็นเหลืองต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกทานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้ และบันทึก เก็บไว้ โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม

๓.๔ น้ำมันหอมระเหยไพล ที่เตรียมจากเหง้าไพล และผ่านกรรมวิธีการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสระระแหง การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย แล้วเติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด
- ๓) เติมน้ำมันไพลทอด น้ำมันหอมระเหยไพล น้ำมันว่านเอ็นเหลืองทอด น้ำมันขมิ้นชันทอด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๓. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๕

๑. รูปแบบยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๕

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๑๕ กรัม
๒	น้ำมันขมิ้นชันทอด*	แห้ง	๕ กรัม
๓	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๔	เกล็ดสะระแห่น	-	๕ กรัม
๕	พิมเสน	-	๓ กรัม
๖	การบูร	-	๒ กรัม
๗	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

* น้ำมันไพลทอด และน้ำมันขมิ้นชันทอด มีส่วนผสมของผงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

๓.๑ น้ำมันไพลทอด

๑) นำแห้งไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมไพลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไปใส่น้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึกโดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัมเก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๓.๒ น้ำมันขมิ้นชันทอด

๑) นำแห้งขมิ้นชันสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นขมิ้นชัน เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ขมิ้นชันที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อขมิ้นชันแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อขมิ้นชันออก เติมขมิ้นชันที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัม ลงไปในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อขมิ้นชันแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อขมิ้นชันออก (อัตราส่วนขมิ้นชันต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ทั้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้ และบันทึกเก็บไว้โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันไหลทอด น้ำมันขมิ้นชัน และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละ ไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๔. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๖

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๖

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันระกำ	-	๑๕ กรัม
๒	เกล็ดสะระแห่น	-	๕ กรัม
๓	พิมเสน	-	๓ กรัม

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๔	การบูร	-	๒ กรัม
๕	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๐ กรัม
๖	น้ำมันสะระแหน่	-	๑๐ กรัม
๗	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสะระแหน่ การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด
- ๓) เติมน้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันสะระแหน่ และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๕. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๗

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๗

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสะระแหน่	-	๒๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๕ กรัม

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๓	การบูร	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันระกำ	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันสะระแหน่	-	๕ กรัม
๗	น้ำมันหอมระเหยจากผิวผลมะกรูด	-	๕ กรัม
๘	น้ำมันมะพร้าว	-	๔๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรูงยา

น้ำมันหอมระเหยจากผิวผลมะกรูด ได้จากการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสะระแหน่ พิมเสน และการบูร คนจนละลายบางส่วน แล้วเติมน้ำมันระกำ คนจนละลาย

๓) เติมน้ำมันสะระแหน่ น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันหอมระเหยจากผิวผลมะกรูด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวดบริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละ ไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๖. ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันสะระแหน่	๒.๕ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	๑๕ กรัม
๓	น้ำมันอบเชย	๒.๕ กรัม
๔	น้ำมันเขียว	๒.๕ กรัม
๕	น้ำมันกานพลู	๒.๕ กรัม
๖	น้ำมันยูคาลิปตัส	๑๐ กรัม
๗	เกล็ดสะระแหน่	๕ กรัม
๘	พาราฟิน	๒๐ กรัม
๙	ปิโตรลาทัม	๔๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) นำพาราฟินใส่ภาชนะ อุ่นให้ร้อนที่อุณหภูมิ ๗๐-๘๐ องศาเซลเซียส

๓) เติมปิโตรลาทัม อุ่นต่อจนละลายเป็นเนื้อเดียวกัน

๔) ผสมเกล็ดสะระแหน่ คนจนละลายบางส่วน

๕) เติมน้ำมันสะระแหน่ น้ำมันระกำ น้ำมันอบเชย น้ำมันเขียว น้ำมันกานพลู และน้ำมันยูคาลิปตัส ตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน

๖) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ กรัม

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๗. ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๒

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันระกำ	๑๕ กรัม
๒	น้ำมันยูคาลิปตัส	๑๐ กรัม
๓	การบูร	๕ กรัม
๔	เกล็ดสะระแห่น	๕ กรัม
๕	ขี้ผึ้ง	๑๕ กรัม
๖	ปิโตรลาทัม	๕๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) นำขี้ผึ้งใส่ภาชนะ อุ่นให้ร้อนที่อุณหภูมิ ๗๐-๘๐ องศาเซลเซียส
- ๓) เติมปิโตรลาทัม อุ่นต่อจนละลายเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) ผสมการบูร เกล็ดสะระแห่น คนจนละลายบางส่วน
- ๕) เติมน้ำมันระกำ และน้ำมันยูคาลิปตัสตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๖) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ กรัม

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๘. ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๓

๑. ชื่อยา ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๓

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันสะระแหน่	๒.๕ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	๑๐ กรัม
๓	น้ำมันเขียว	๕ กรัม
๔	น้ำมันกานพลู	๒.๕ กรัม
๕	น้ำมันยูคาลิปตัส	๑๐ กรัม
๖	การบูร	๕ กรัม
๗	เกล็ดสะระแหน่	๕ กรัม
๘	ขี้ผึ้ง	๒๐ กรัม
๙	ปิโตรลาทัม	๔๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) นำขี้ผึ้งใส่ภาชนะ อุ่นให้ร้อนที่อุณหภูมิ ๗๐-๘๐ องศาเซลเซียส

๓) เติมปิโตรลาทัม อุ่นต่อจนละลายเป็นเนื้อเดียวกัน

๔) ผสมการบูร เกล็ดสะระแหน่ คนจนละลายบางส่วน

๕) เติมน้ำมันสะระแหน่ น้ำมันระกำ น้ำมันเขียว น้ำมันกานพลู และน้ำมันยูคาลิปตัสตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน

๖) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ กรัม

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๙. ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๔

๑. ชื่อยา ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๔

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันสะระแหน่	๕ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	๑๕ กรัม
๓	น้ำมันยูคาลิปตัส	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันมะพร้าว	๒๐ กรัม
๕	การบูร	๕ กรัม
๖	พิมเสน	๕ กรัม
๗	เกล็ดสะระแหน่	๑๐ กรัม
๘	พาราฟิน	๑๐ กรัม
๙	ปิโตรลาทัม	๒๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) นำพาราฟินใส่ภาชนะ อุ่นให้ร้อนที่อุณหภูมิ ๗๐-๘๐ องศาเซลเซียส

๓) เติมปิโตรลาทัม อุ่นต่อจนละลายเป็นเนื้อเดียวกัน

๔) ผสมการบูร พิมเสน เกล็ดสะระแหน่ คนจนละลายบางส่วน

๕) เติมน้ำมันสะระแหน่ น้ำมันระกำ น้ำมันยูคาลิปตัส และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน

๖) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ กรัม

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๐. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๑

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยาต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกี๋ยดสะระแห่น	-	๒๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๑๐ กรัม
๓	การบูร	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกี๋ยดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย
- ๓) เติมน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แมลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๑. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๒**๑. ชื่อยา** ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๒**๒. สูตรตำรับยา**

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสะระแห่น	-	๑๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๕ กรัม
๓	การบูร	-	๕ กรัม
๔	น้ำมันเขียว	-	๑๐ กรัม
๕	น้ำมันมะพร้าว	-	๗๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย
- ๓) เติมน้ำมันเขียว และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แมลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละ ไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๒. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๓

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๓

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันสะระแหน่	-	๑๐ กรัม
๒	เกลิ็ดสะระแหน่	-	๑๐ กรัม
๓	พิมเสน	-	๕ กรัม
๔	การบูร	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันมะพร้าว	-	๗๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกลิ็ดสะระแหน่ การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันสะระแหน่ คนจนละลายหมด
- ๓) เติมน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แมลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๓. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๔

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๔

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสะระแห่น	-	๕ กรัม
๒	พิมเสน	-	๓ กรัม
๓	การบูร	-	๒ กรัม
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๐ กรัม
๕	น้ำมันเขียว	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันสะระแห่น	-	๑๐ กรัม
๗	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนละลายหมด
- ๓) เติมน้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันเขียว น้ำมันสะระแห่น และน้ำมันมะพร้าว ตามสูตร คนจนเข้ากัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แมลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๔. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๕

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๕

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกลือดีสสะระแห่น	-	๑๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๕ กรัม
๓	การบูร	-	๕ กรัม
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๐ กรัม
๕	น้ำมันเขียว	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกลือดีสสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันยูคาลิปตัส และน้ำมันเขียว คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแผลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แผลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๕. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแผลงกัดต่อย สูตร ๖

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแผลงกัดต่อย สูตร ๖

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันขมิ้นชันทอด*	เหง้า	๕ กรัม
๒	เกล็ดศະระแห่น	-	๑๐ กรัม
๓	พิมเสน	-	๕ กรัม
๔	การบูร	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันกานพลู	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันเขียว	-	๑๐ กรัม
๗	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

* น้ำมันขมิ้นชันทอด มีส่วนผสมของผงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันขมิ้นชันทอด

๑) นำเหง้าขมิ้นชันสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นขมิ้นชัน เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ขมิ้นชันที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อขมิ้นชันแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อขมิ้นชันออก เติมขมิ้นชันที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัม ลงไปในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อขมิ้นชันแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อขมิ้นชันออก (อัตราส่วนขมิ้นชันต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้ และบันทึกเก็บไว้โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดศະระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันขมิ้นชันทอด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแผลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แผลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๖. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๗**๑. ชื่อยา** ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๗**๒. สูตรตำรับยา**

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสะระแห่น	-	๖ กรัม
๒	น้ำมันสะระแห่น	-	๕ กรัม
๓	พิมเสน	-	๓ กรัม
๔	การบูร	-	๓ กรัม
๕	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๒ กรัม
๖	น้ำมันระกำ	-	๒ กรัม
๗	น้ำมันอบเชย	-	๑ กรัม
๘	น้ำมันมะพร้าว	-	๗๘ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย

๓) เติมน้ำมันสะระแห่น น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันระกำ น้ำมันอบเชย และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แมลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๗. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๘

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๘

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกิลด์สระระแห่น	-	๓๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๒๐ กรัม
๓	การบูร	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๕ กรัม
๕	น้ำมันมะพร้าว	-	๒๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกิลด์สระระแห่น พิมเสน และการบูร คนจนละลายบางส่วน
- ๓) เติมน้ำมันยูคาลิปตัส และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แมลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๘. ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๑

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสาระแหน่	-	๓๐
๒	พิมเสน	-	๒๐
๓	การบูร	-	๑๐
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๕
๕	น้ำมันสาระแหน่	-	๑๐
๖	น้ำมันมะพร้าว	-	๑๕

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสาระแหน่ พิมเสน และการบูร คนจนละลายบางส่วน
- ๓) เติม น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันสาระแหน่ ตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) เติมน้ำมันมะพร้าว คนจนเป็นเนื้อเดียวกัน บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด

๖. วิธีใช้

สูดดม หรือทาบางๆ ตามคอและหน้าอก

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๙. ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๒

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสาระแหน่	-	๓๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๒๐ กรัม
๓	การบูร	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๕ กรัม
๕	น้ำมันมะพร้าว	-	๒๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสาระแหน่ พิมเสน และการบูร คนจนละลายบางส่วน
- ๓) เติม น้ำมันยูคาลิปตัส และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด

๖. วิธีใช้

สูดดม หรือทาบางๆ ตามคอและหน้าอก

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓๐. ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๓

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๓

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา (กรัม)
๑	เกลือดีสซะระแทน	-	๘
๒	พิมเสน	-	๒
๓	การบูร	-	๔
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๖

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกลือดีสซะระแทน พิมเสน และการบูร คนจนละลายบางส่วน
- ๓) เติมน้ำมันยูคาลิปตัสตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด

๖. วิธีใช้

สูดดม หรือทาบางๆ ตามคอและหน้าอก

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓๑. ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๔

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๔

๒ สูตรตำรับยา

ลำดับที่	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกลือดีสสะระแห่น	-	๒๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๕ กรัม
๓	การบูร	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันระกำ	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันสะระแห่น	-	๕ กรัม
๗	น้ำมันหอมระเหยจากผิวผลมะกรูด	-	๕ กรัม
๘	น้ำมันมะพร้าว	-	๔๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันหอมระเหยจากผิวผลมะกรูด ได้จากการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกลือดีสสะระแห่น พิมเสน และการบูร คนจนละลายบางส่วน

๓) เติมน้ำมันสะระแห่น น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันระกำ น้ำมันหอมระเหยจากผิวผลมะกรูด และน้ำมันมะพร้าว ตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด

๖. วิธีใช้

สูดดม หรือทาบางๆ ตามคอและหน้าอก

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดแก้วหรือขวดพลาสติก ขวดละไม่เกิน ๕๐ มิลลิลิตร

๑๒. การเก็บรักษา

ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

บัญชี ๒ ทำยประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

ยาจากสมุนไพร ประเภทตำรับยาพัฒนาจากสมุนไพร

๑. ยากล้วย

๑. ชื่อยา ยากล้วย

๒. รูปแบบยา ยาผง

๓. ตัวยาสําคัญ ผงกล้วยน้ำว้าหรือผงกล้วยหักมุก

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Musa sp.* (ABB group) “kluai namwa” หรือ *Musa sp.* (ABB group) “kluai hakmuk”

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ผลกล้วยน้ำว้าดิบชนิดแก่จัด หรือผลกล้วยหักมุกดิบชนิดแก่จัด

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาผง

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ปอกเปลือก ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กลง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านแร้งเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐

๔) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๕, ๑๐ กรัม

๖. ข้อบ่งใช้

รักษาแผลในกระเพาะอาหาร บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูก หรือมีเลือดปน

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ขนาดบรรจุซองละ ๕ กรัม

รับประทาน ครั้งละ ๒ ซอง ชงในน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเข้ากลางวัน และเย็น

๗.๒ ขนาดบรรจุซองละ ๑๐ กรัม

รับประทาน ครั้งละ ๑ ซอง ชงในน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเข้ากลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ไม่ควรใช้กับผู้ที่ท้องผูก หรือผู้ที่มีภาวะลำไส้อุดตัน

๙.๒ การรับประทานยานี้ติดต่อกันนาน ๆ อาจทำให้ท้องอืดได้

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องอืด

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒. ยาขิง**๑. ชื่อยา ยาขิง****๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาขง****๓. ตัวอย่างสำคัญ** ผงจากเหง้าขิง ที่มีน้ำมันหอมระเหย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒.๐ โดยปริมาตรต่อน้ำหนัก (v/w)๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Zingiber officinale* Rosc.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ เหง้าแก่

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต**๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง**

๑) นำตัวอย่างสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐

๔) ชั่งผงยาขิงปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาขิงที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาขง

๑) นำตัวอย่างสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐

๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

๖.๑ บรรเทาอาการท้องอืด ขับลม แน่นจุกเสียด

๖.๒ ป้องกันและบรรเทาอาการคลื่นไส้ อาเจียน ที่มีสาเหตุจากการเมาเรือ

๖.๓ ป้องกันอาการคลื่นไส้ อาเจียน หลังการผ่าตัด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ บรรเทาอาการท้องอืด ขับลม แน่นจุกเสียด

ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานวันละ ๒ - ๔ กรัม โดยแบ่งรับประทานวันละ ๓ ครั้ง หลังอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

ยาขง รับประทานวันละ ๒ - ๔ กรัม แชน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที วันละ ๓ ครั้ง หลัง อาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๗.๒ ป้องกันและบรรเทาอาการคลื่นไส้ อาเจียน ที่มีสาเหตุจากการเมารถ เมาเรือ

ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานวันละ ๑ - ๒ กรัม ก่อนเดินทาง ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง หรือเมื่อมีอาการ

ยาขง รับประทานวันละ ๑ - ๒ กรัม แชน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที รับประทาน ก่อนเดินทาง ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง หรือเมื่อมีอาการ

๗.๓ ป้องกันอาการคลื่นไส้ อาเจียน หลังการผ่าตัด

ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ก่อนการผ่าตัด ๑ ชั่วโมง

ยาขง รับประทานครั้งละ ๑ กรัม แชน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที ก่อนการผ่าตัด ๑ ชั่วโมง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๙.๒ ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยโรคหัวใจในถุงน้ำดี ยกเว้นภายใต้การดูแลของแพทย์

๙.๓ ไม่แนะนำให้รับประทานในเด็กอายุต่ำกว่า ๖ ขวบ

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

อาการแสบร้อนบริเวณทางเดินอาหาร อาการระคายเคืองบริเวณปากและคอ

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

บรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓. ยาขมื่นชัน

๑. ชื่อยา ยาขมื่นชัน

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๓. **ตัวยาสาคัญ** ผงจากเหง้าขมื่นชัน ที่มีสารสำคัญ curcuminoids ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕.๐ โดยน้ำหนัก (w/w) และน้ำมันระเหยง่ายไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖.๐ โดยปริมาตรต่อน้ำหนัก (v/w)

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma longa* L.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ เหง้า

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาแคปซูลชนิดแข็ง

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐
- ๔) ชั่งผงยาขมมันชั้นปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา
- ๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๗) นำผงยาขมมันชั้นที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๖. ขอบ่งใช้

บรรเทาอาการแน่นจุกเสียด ท้องอืด ท้องเฟ้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒ - ๔ แคปซูล วันละ ๔ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับผู้ที่มีน้ำดีอุดตัน หรือผู้ที่ไวต่อยานี้

๙. ข้อควรระวัง

- ๙.๑ ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยโรคหัวใจในถุงน้ำดี ยกเว้นภายใต้การดูแลของแพทย์
- ๙.๒ ควรระวังการใช้กับหญิงตั้งครรภ์ ยกเว้นภายใต้การดูแลของแพทย์
- ๙.๓ ควรระวังการใช้กับเด็ก เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลด้านประสิทธิผลและความปลอดภัย
- ๙.๔ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ๙.๕ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยาที่กระบวนการเมแทบอลิซึมผ่านเอนไซม์ Cytochrome P450 (CYP 450) เนื่องจากสาร curcumin ยับยั้ง CYP 3A4, CYP 1A2 แต่กระตุ้น เอนไซม์ CYP 2A6
- ๙.๖ ควรระวังการใช้ร่วมกับยารักษาโรคมะเร็งบางชนิด เช่น doxorubicin, chlormethine, cyclophosphamide และ camptothecin เนื่องจาก curcumin อาจมีผลต้านฤทธิ์ยา ดังกล่าว

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ผิวหนังอักเสบจากการแพ้

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔. ยาขุมเห็ดเทศ

๑. ชื่อยา ยาขุมเห็ดเทศ

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาขง

๓. ตัวยาสำคัญ ผงใบชุมเห็ดเทศ ที่มีสารสำคัญ hydroxyanthracene derivatives โดยคำนวณเป็น rhein- α -glucoside ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑.๐ โดยน้ำหนัก (w/w)

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Senna alata* (L.) Roxb. (ชื่อพ้อง *Cassia alata* L.)

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ใบ

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต**๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง**

๑) นำตัวยาสุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐

๔) ชั่งผงยาชุมเห็ดเทศปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาชุมเห็ดเทศที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาขง

๑) นำตัวยาสุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐

๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๓ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

บรรเทาอาการท้องผูก

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานครั้งละ ๑๒ - ๒๔ เม็ด วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๗.๒ ยาขง รับประทานครั้งละ ๑ - ๒ ซอง แช่ในน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ผู้ป่วยที่มีภาวะทางเดินอาหารอุดตัน (gastrointestinal obstruction) หรือปวดท้องโดยไม่ทราบสาเหตุ

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ควรระวังการใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี หรือผู้ป่วย inflammatory bowel disease

๙.๒ การรับประทานยานี้ในขนาดสูงอาจทำให้เกิดไตอักเสบ (nephritis)

๙.๓ ไม่ควรใช้ยานี้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน เพราะจะทำให้ท้องเสีย ซึ่งส่งผลให้มีการสูญเสียน้ำและเกลือแร่มากเกินไปโดยเฉพาะโพแทสเซียม และทำให้ลำไส้ใหญ่ชินต่อยา ถ้าไม่ใช้ยาจะไม่ถ่าย

๙.๔ ควรระวังการใช้ในหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการปวดมวนท้อง เนื่องจากการบีบตัวของลำไส้ใหญ่

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

บรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕. ยาบัวบก

๑. ชื่อยา ยาบัวบก

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาขง

๓. ตัวยาสําคัญ ผงจากส่วนเหนือดินบัวบก

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Centella asiatica* (L.) Urb.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ส่วนเหนือดิน

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต

๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานึ่งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐

๔) ชั่งผงยาบัวบกปริมาณ ๔๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาบัวบกที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาขง

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานึ่งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐

๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

แก้ไข้ แก้อ่อนใน ช้ำใน

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานครั้งละ ๑ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๗.๒ ยาขง รับประทานครั้งละ ๒ - ๔ ซอง แขน้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที รับประทานวันละ ๓ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับผู้ป่วยที่แพ้สมุนไพรวงศ์ Apiaceae (Umbelliferae)

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ไม่แนะนำให้ใช้กับผู้ที่มีประวัติแพ้ยาเป็นไข้เลือดออกเนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๙.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์

๙.๓ หลีกเลี่ยงการใช้ยานี้ติดต่อกันเป็นเวลานาน เพราะอาจทำให้เกิดพิษต่อตับได้ในผู้ป่วยบางราย

๙.๔ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยาที่มีผลต่อตับ ยาขับปัสสาวะ และยาที่มีผลข้างเคียงทำให้ง่วงนอน เพราะอาจเสริมฤทธิ์กันได้

๙.๕ บั้วบกอาจเพิ่มระดับน้ำตาลและคอเลสเตอรอลในเลือด และทำให้ประสิทธิภาพของยาลดน้ำตาลและยาลดคอเลสเตอรอลลดลง

๙.๖ ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่มีกระบวนการเมแทบอลิซึมผ่าน Cytochrome P450 (CYP 450) เนื่องจากบั้วบกมีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ CYP 2C9 และ CYP 2C19

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ง่วงนอน คลื่นไส้ อาเจียน แสบท้อง มวนท้อง ท้องอืด และปัสสาวะบ่อย

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

บรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖. ยาฟ้าทะลายโจร

๑. ชื่อยา ยาฟ้าทะลายโจร

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๓. ตัวยาลำคัญ ผงจากส่วนเหนือดินของฟ้าทะลายโจร ที่มีสารสำคัญ total lactone โดยคำนวณเป็น andrographolide ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖.๐ โดยน้ำหนัก (w/w) และปริมาณ andrographolide ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑.๐ โดยน้ำหนัก (w/w)

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Andrographis paniculata* (Burm. f.) Wall. ex Nees

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ส่วนเหนือดิน

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๑) นำตัวยาสุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

- ก) นำสมุนไพรมะพร้าวที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐
- ข) ชั่งผงยาฟ้าทะลายโจรปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ค) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา
- ง) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- จ) นำผงยาฟ้าทะลายโจรที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๖. ข้อบ่งใช้

- ๖.๑ บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูก หรือมีเลือดปน
- ๖.๒ บรรเทาอาการเจ็บคอ
- ๖.๓ บรรเทาอาการของโรคหวัด (common cold) เช่น เจ็บคอ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

- ๗.๑ บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ รับประทานครั้งละ ๒-๘ แคปซูล วันละ ๔ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน
- ๗.๒ บรรเทาอาการหวัด เจ็บคอ รับประทานครั้งละ ๖ - ๑๒ แคปซูล วันละ ๔ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๘. คำเตือน

- ๘.๑ ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์ และสตรีให้นมบุตร
- ๘.๒ ห้ามใช้ในผู้ที่เคยแพ้ฟ้าทะลายโจร เช่น มีผื่น ปากบวม ตาบวม หน้าบวม
- ๘.๓ หากใช้ยานี้แล้วมีผื่น ปากบวม ตาบวม หน้าบวม ให้หยุดยาทันที และพบแพทย์
- ๘.๔ หากใช้ติดต่อกันเกิน ๓ วัน แล้วไม่ดีขึ้น หรือมีอาการรุนแรงขึ้นระหว่างการใช้ยา ควรหยุดใช้และพบแพทย์
- ๘.๕ หากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้แขนขามีอาการอ่อนแรง

๙. ข้อห้ามใช้

- ๙.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มีอาการแพ้ฟ้าทะลายโจร
- ๙.๒ ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร เนื่องจากอาจทำให้เกิดทารกวิรูปได้
- ๙.๓ ห้ามใช้ฟ้าทะลายโจรสำหรับแก้อาการเจ็บคอในกรณีต่าง ๆ ต่อไปนี้
- ผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บคอ เนื่องจากติดเชื้อ *Streptococcus* group A
  - ผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคไตอักเสบ เนื่องจากเคยติดเชื้อ *Streptococcus* group A
  - ผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคหัวใจรูห์มาติก
  - ผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บคอเนื่องจากการติดเชื้อแบคทีเรีย และมีอาการรุนแรง เช่น มีตุ่มหนองในคอ มีไข้สูง และหนาวสั่น

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการใช้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยาลดความดันเลือดเพราะอาจเสริมฤทธิ์กันได้
- ๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่กระบวนการเมแทบอลิซึม ผ่านเอนไซม์ Cytochrome P450 (CYP 450) เนื่องจากฟ้าทะลายโจรมีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ CYP 1A2, CYP 2C9 และ CYP 3A4

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการผิดปกติของทางเดินอาหาร เช่น ปวดท้อง ท้องเดิน คลื่นไส้ เบื่ออาหาร วิงเวียนศีรษะ ใจสั่น และอาจเกิดลมพิษได้

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗. ยามะขามแขก

๑. ชื่อยา ยามะขามแขก**๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาขง**

๓. ตัวยาสำคัญ ผงใบ หรือผงใบและฝักมะขามแขก โดยมีสารสำคัญ hydroxyanthracene glycoside ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒.๕ คำนวณเป็น sennoside B

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Senna alexandrina* Mill.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ใบ ใบและฝัก

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต**๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง**

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานึ่งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐

๔) ชั่งผงยามะขามแขกปริมาณ ๔๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยามะขามแขกที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาขง

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานึ่งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐

๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

บรรเทาอาการท้องผูก

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานครั้งละ ๒ - ๓ แคปซูล วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๗.๒ ยาขง รับประทานครั้งละ ๒ ซอง แขน้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที รับประทานวันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ผู้ป่วยที่มีภาวะทางเดินอาหารอุดตัน (gastrointestinal obstruction) หรือปวดท้องโดยไม่ทราบสาเหตุ

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ควรระวังการใช้น้ำในเด็กอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี หรือในผู้ป่วย inflammatory bowel disease

๙.๒ การรับประทานยานี้ในขนาดสูง อาจทำให้เกิดไตอักเสบ (nephritis)

๙.๓ ไม่ควรใช้น้ำติดต่อกันเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้ท้องเสีย ซึ่งส่งผลให้มีการสูญเสีย น้ำและเกลือแร่มากเกินไปโดยเฉพาะโพแทสเซียม และการใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานานจะทำให้ลำไส้ใหญ่ชินต่อยา ถ้าไม่ใช้ยาจะไม่ถ่าย

๙.๔ ควรระวังการใช้น้ำกับหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ปวดมวนท้อง ผื่นคัน

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

บรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘. ยามะระขี้เณก

๑. ชื่อยา ยามะระขี้เณก

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาขง

๓. ตัวยาสําคัญ ผงจากเนื้อผลแก่ที่ยังไม่สุกของมะระขี้เณก

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Momordica charantia* L.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ เนื้อผลแก่ที่ยังไม่สุก

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต

๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานำมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐

๔) ชั่งผงยามะระขี้เณกปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ซิ่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยามะระขึ้นที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาซง

๑) นำตัวยาสมนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานำมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐

๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

แก้ไข้ แก้ร้อนใน เจริญอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานครั้งละ ๒ - ๔ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และ เย็น

๗.๒ ยาซง รับประทานครั้งละ ๑ - ๒ ซอง แก้ไข้ในน้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที รับประทานวันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็กหรือหญิงให้นมบุตร เนื่องจากมีรายงานว่าทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดลดลงอย่างมากจนเกิดอาการชักได้

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ไม่แนะนำให้ใช้กับผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๙.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๙.๓ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยาลดน้ำตาลในเลือดชนิดรับประทาน (oral hypoglycemic agents) อื่น ๆ หรือร่วมกับการฉีดอินซูลิน เพราะอาจทำให้เกิดการเสริมฤทธิ์กันได้

๙.๔ ควรระวังการใช้ยานี้ในผู้ป่วยโรคตับ เพราะเคยมีรายงานว่าทำให้การเกิดตับอักเสบได้

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

คลื่นไส้ วิงเวียน ชาปลายมือปลายเท้า hypoglycemic coma อาการชักในเด็ก ท้องเดิน ท้องอืด ปวดศีรษะ และอาจเพิ่มระดับเอนไซม์ gamma-glutamyl transferase และ alkaline phosphatase ในเลือดได้

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

บรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๙. ยารางจืด

๑. ชื่อยา ยารางจืด

๒. รูปแบบยา ยาขง

๓. ตัวยาสําคัญ ผงโบราณจัดโตเต็มที

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Thunbergia laurifolia* Lindl.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ใบโตเต็มที

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาขง

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐

๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

บรรเทาพิษยาฆ่าแมลงหรือโลหะหนัก

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒ - ๓ ซอง แขน้ในน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๙.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วันแล้ว อาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๙.๓ ควรระวังการใช้ยานี้กับผู้ป่วยเบาหวาน เพราะอาจเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ

๙.๔ ควรระวังการใช้ยานี้กับผู้ป่วยที่ต้องใช้ยารักษาโรคอย่างต่อเนื่อง เพราะยารางจัดอาจเร่งการขับยาเหล่านั้นออกจากร่างกาย ทำให้ประสิทธิผลของยาลดลง

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ในทางการแพทย์แผนไทย จะใช้ใบหรือราก ตำและคั้นน้ำชาขาว รับประทานแก้พิษผิดสำแดง

๑๐. ยาหญ้าดอกขาว

๑. ชื่อยา ยาหญ้าดอกขาว

๒. รูปแบบยา ยาขง

๓. ตัวยาสําคัญ ผงหญ้าดอกขาว

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vernonia cinerea* (L.) Less.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ส่วนเหนือดิน

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาชง

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐

๔) บรรจุผงยาลงในซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

ลดความอยากบุหรี่

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒ ซอง แช่น้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที รับประทานวันละ ๓ - ๔ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยโรคหัวใจ โรคไต เนื่องจากยาหญ้าดอกขาวมีโพแทสเซียมสูง

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ปากแห้ง คอแห้ง

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑. ยาหญ้าปักกิ่ง

๑. ชื่อยา ยาหญ้าปักกิ่ง

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาชง

๓. ตัวยาสำคัญ ผงหญ้าปักกิ่ง

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Murdannia loriformis* (Hassk.) R.S. Rao & Kammathy

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ส่วนเหนือดิน

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต

๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐
- ๔) ชั่งผงยาหยาบที่บดแล้วปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล หรือ ๔๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา
- ๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๗) นำผงยาหยาบที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาขง

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐
- ๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

แก้ไข้ แก้ร้อนใน แก้หน้าเหลืองเสีย

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง ขนาด ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล

รับประทานครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๗.๒ ยาแคปซูลชนิดแข็ง ขนาด ๔๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล

รับประทานครั้งละ ๑ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๗.๓ ยาขง รับประทานครั้งละ ๒ - ๓ ซอง แช่ในน้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที รับประทานวันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออกเนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๙.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูลต่อภาชนะบรรจุ

บรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตามภูมิปัญญาเดิมใช้ทั้งต้น คั้นน้ำแล้วตั้งทิ้งไว้เพื่อให้ตกตะกอน แล้วนำส่วนใสไป รับประทาน

๑๒. ยาหญ้าหนวดแมว

๑. ชื่อยา ยาหญ้าหนวดแมว

๒. รูปแบบยา ยาชง

๓. ตัวยาสําคัญ ผงจากใบและส่วนยอดของหญ้าหนวดแมว

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Orthosiphon aristatus* (Blume) Miq.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ใบและส่วนยอด

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาชง

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กลง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านแร่งเบอร์ ๖๐ - ๘๐

๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

ขับปัสสาวะ แก้ขัดเบา ขับนิ่วขนาดเล็ก

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒ - ๓ ซอง แขน้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที ตีมีวันละ ๒ - ๓ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับผู้ป่วยที่มีการทำงานของหัวใจและ/หรือไตบกพร่อง

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ควรระวังการใช้ยานี้กับผู้ป่วยที่ต้องจำกัดปริมาณโพแทสเซียม เช่น ผู้ที่เป็นโรคหัวใจ เนื่องจากยาหญ้าหนวดแมวมีปริมาณโพแทสเซียมสูง

๙.๒ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยาลดน้ำตาลในเลือดชนิดรับประทาน (oral hypoglycemic agents) หรือร่วมกับการฉีดอินซูลิน เพราะอาจเสริมฤทธิ์กันได้

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓. ยาฟ้าทะลายโจร

๑. ชื่อยา ยาฟ้าทะลายโจร

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๓. **ตัวยาสําคัญ** ผงจากส่วนเหนือดินของฟ้าทะลายโจร ที่มีสารสำคัญ total lactone โดยคำนวณเป็น andrographolide ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖.๐ โดยน้ำหนัก (w/w) และปริมาณ andrographolide ไม่น้อยกว่า ร้อย ละ ๑.๐ โดยน้ำหนัก (w/w)

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Andrographis paniculata* (Burm. f.) Wall. ex Nees

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ส่วนเหนือดิน

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐-๑๐๐

๔) ชั่งผงยาฟ้าทะลายโจร (ปริมาณ ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล) และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕% -๑% โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาฟ้าทะลายโจรที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๖. ข้อบ่งใช้

๖.๑ บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน

๖.๒ บรรเทาอาการเจ็บคอ

๖.๓ บรรเทาอาการของโรคหวัด (common cold) เช่น เจ็บคอ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ รับประทานครั้งละ ๑ - ๔ แคปซูล วันละ ๔ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน เย็นและก่อนนอน

๗.๒ บรรเทาอาการหวัด เจ็บคอ รับประทานครั้งละ ๓ - ๖ แคปซูลวันละ ๔ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๘. คำเตือน

๘.๑ ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์ และสตรีให้นมบุตร

๘.๒ ห้ามใช้ในผู้ที่เคยแพ้ฟ้าทะลายโจร เช่น มีผื่น ปากบวม ตาบวม หน้าบวม

๘.๓ หากใช้ยานี้แล้วมีผื่น ปากบวม ตาบวม หน้าบวม ให้หยุดยาทันที และพบแพทย์

๘.๔ หากใช้ติดต่อกันเกิน ๓ วัน แล้วไม่ดีขึ้น หรือมีอาการรุนแรงขึ้นระหว่างการใช้ยา ควรหยุดใช้และพบแพทย์

๘.๕ หากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้แขนขามีอาการอ่อนแรง

๙. ข้อห้ามใช้

๙.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มีอาการแพ้ฟ้าทะลายโจร

๙.๒ ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร เนื่องจากอาจทำให้เกิดทารกวิรูปได้

๙.๓ ห้ามใช้ฟ้าทะลายโจรสำหรับแก้เจ็บคอในกรณีต่าง ๆ ต่อไปนี้

- ผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บคอ เนื่องจากติดเชื้อ *Streptococcus* group A

- ผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคไตอักเสบ เนื่องจากเคยติดเชื้อ *Streptococcus* group A
- ผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคหัวใจรั่วมาติค
- ผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บคอเนื่องจากการติดเชื้อแบคทีเรีย และมีอาการรุนแรง เช่น มีตุ่มหนองในคอ

มีไข้สูง และหนาวสั่น

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยาลดความดันเลือดเพราะอาจเสริมฤทธิ์กันได้

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่กระบวนการเมแทบอลิซึม ผ่านเอนไซม์ Cytochrome P450 (CYP 450) เนื่องจากฟ้าทะลายโจรมีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ CYP 1A2, CYP 2C9 และ CYP 3A4

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการผิดปกติของทางเดินอาหาร เช่น ปวดท้อง ท้องเดิน คลื่นไส้ เบื่ออาหาร วิงเวียนศีรษะ ใจสั่น และอาจเกิดลมพิษได้

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๔. ยารางจืด

๑. ชื่อยา ยารางจืด

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาขง

๓. ตัวยาสำคัญ ผงใบรางจืดโตเต็มที่

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Thunbergia laurifolia* Lindl.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ใบโตเต็มที่

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต

๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานำมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่งเบอร์ ๖๐-๑๐๐

๔) ชั่งผงยารางจืด (ปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล) และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕% -๑% โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยารางจืดที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาขง

๑) นำตัวยาสมนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานำมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่งเบอร์ ๖๐-๘๐

๔) บรรจุผงยาลงในซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

ถอนพิษไข้ แก้อ่อนใน

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง ขนาด ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล รับประทานครั้งละ ๒ - ๔ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน เย็น

๗.๒ ยาแคปซูลชนิดแข็ง ขนาด ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล รับประทานครั้งละ ๑ - ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน เย็น

๗.๓ ยาขง รับประทานครั้งละ ๒ - ๓ ซอง (๒ - ๓ กรัม) แซ่น้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๙.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วันแล้ว อาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๙.๓ ควรระวังการใช้ยานี้กับผู้ป่วยเบาหวาน เพราะอาจเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ

๙.๔ ควรระวังการใช้ยานี้กับผู้ป่วยที่ต้องใช้ยารักษาโรคอย่างต่อเนื่อง เพราะยาร่างจืดอาจเร่งการขับยาเหล่านั้นออกจากร่างกาย ทำให้ประสิทธิภาพของยาลดลง

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูลต่อภาชนะบรรจุ

บรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๕. ยากระเจียบแดง

๑. ชื่อยา ยากระเจียบแดง

๒. รูปแบบยา ยาขง

๓. ตัวยาสำคัญ ผงจากกลีบเลี้ยงและริวระดับของกระเจียบแดง

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hibiscus sabdariffa* L.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ กีบเลี้ยงและร้วประดับ

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาขง

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่งเบอร์ ๖๐-๘๐
- ๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

ขับปัสสาวะ แก้ขัดเบา

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทาน ครั้งละ ๒ - ๓ ซอง แช่น้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหาร เข้า กลางวันและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับผู้ป่วยที่มีการทำงานของไตบกพร่อง

๙. ข้อควรระวัง

กระเจี๊ยบแดงอาจทำให้เกิดอาการท้องเสียได้

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

อาจมีอาการปวดมวนท้องได้

๑๑. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ๑๒.๑ ควรหลีกเลี่ยงการกินกระเจี๊ยบแดงติดต่อกันเป็นเวลานาน เนื่องจากผลการศึกษา ในสัตว์ทดลองพบว่า ทำให้เกิดพิษต่อเซลล์ของอวัยวะและตัวอสุจิได้
- ๑๒.๒ ควรหลีกเลี่ยงการกินกระเจี๊ยบแดงติดต่อกันเป็นเวลานานในหญิงมีครรภ์และหญิงให้นมบุตร เนื่องจากผลการศึกษาในหนูขาว (rat) พบว่าอาจทำให้ลูกหนูเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ช้าลง

บัญชี ๓ ทำยประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่ง การผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจด แจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์ สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ

๑. กระเทียม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร กระเทียม ชนิดเม็ด หรือ กระเทียม ชนิดแคปซูล หรือ กระเทียม ชนิดแคปซูลนิ่ม
- ๑.๑ ชื่อสามัญไทย กระเทียมหรือกระเทียมโทน
- ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Garlic
- ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Allium sativum* L.
- ๑.๔ ส่วนที่ใช้ หัวกระเทียม (Bulb)

๒. กรรมวิธีการผลิต

- บดเป็นผง
- บีบหรือกลั่นด้วยไอน้ำเพื่อให้ได้น้ำมัน
- สกัดด้วยน้ำ กรณีมีสารสำคัญต้องระบุเป็นอัลลิอิน (alliin) หรือ อัลลิซิน (allicin)

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

- ๓.๑ กรรมวิธีการผลิตบีบหรือกลั่นด้วยไอน้ำเพื่อให้ได้น้ำมัน
- มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด
- ๓.๒ กรรมวิธีการผลิตบดเป็นผง บีบหรือกลั่นด้วยไอน้ำเพื่อให้ได้น้ำมัน หรือสกัดด้วยน้ำ
- มีส่วนช่วยคงสภาวะปกติของระดับไขมันหลอดเลือดในผู้ใหญ่

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานพร้อมอาหาร วันละ ๒ - ๕ กรัม (คำนวณเป็นน้ำหนักหัวกระเทียมสด) โดยหากระบุ สารสำคัญ ต้องมีปริมาณอัลลิอิน (alliin) วันละ ๔ - ๑๒ มิลลิกรัม หรืออัลลิซิน (allicin) วันละ ๒ - ๕ มิลลิกรัม

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

- ๖.๑ เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน
- ๖.๒ ผู้ที่รับประทานยาต้านการแข็งตัวของเลือดหรือยายับยั้งเอนไซม์โปรตีเอส (Protease inhibitors) ยาลดความดันโลหิตสูง ยาลดน้ำตาลในเลือด ยาหรือผลิตภัณฑ์สุขภาพที่อาจส่งผลต่อการแข็งตัวของเลือด เช่น แปะกัวย ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

- ๗.๑ หยุดรับประทานหากมีอาการแพ้
- ๗.๒ ผู้ที่จะเข้ารับการผ่าตัดให้หยุดรับประทาน และปรึกษาแพทย์ก่อนเข้ารับการผ่าตัด

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ระคายเคืองทางเดินอาหาร อาจทำให้เกิดอาการแพ้

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล หรือไม่เกิน ๑๒๐ เม็ด ต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒. บุก

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร บุก ชนิดแคปซูล หรือ บุก ชนิดผง

๑.๑ ชื่อสามัญไทย -

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Konjac

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ที่เป็นแหล่งวัตถุดิบ

Amorphophallus brevispathus Gagnep.

Amorphophallus konjac K.Koh

ชื่อพ้อง *Amorphophallus rivieri*

Amorphophallus muelleri Blume

ชื่อพ้อง *Amorphophallus oncophyllus* Prain ex Hook.f.

๑.๔ ส่วนที่ใช้ หัวบุก (Tuber)

๒. กรรมวิธีการผลิต

- บดเป็นผง
- สกัดด้วยน้ำ

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

๓.๑ มีส่วนช่วยในการลดน้ำหนักในผู้ที่จำกัดการบริโภคอาหารพลังงานต่ำ

๓.๒ การรับประทานอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนช่วยคงค่าปกติของระดับไขมันในเลือด ในผู้ใหญ่สุขภาพดี

๔. ขนาดและวิธีใช้

คำนวณขนาดและวิธีใช้เป็นปริมาณสารสำคัญกลูโคแมนแนน ดังนี้

๔.๑ ขนาดการใช้สำหรับการมีส่วนช่วยในการลดน้ำหนักในผู้ที่จำกัดการบริโภคอาหารพลังงานต่ำ

ชนิดแคปซูล

รับประทานกลูโคแมนแนนครั้งละ ๑ กรัม ร่วมกับน้ำเปล่าอย่างน้อย ๒๔๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง

ชนิดผง

รับประทานกลูโคแมนแนนครั้งละ ๑ กรัม ผสมน้ำอย่างน้อย ๒๔๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง

๔.๒ ขนาดสำหรับมีส่วนช่วยคงค่าปกติของระดับไขมันในเลือด ในผู้ใหญ่สุขภาพดี

ชนิดแคปซูล

รับประทานกลูโคแมนอย่างน้อยวันละ ๔ กรัม ร่วมกับน้ำเปล่าอย่างน้อย ๒๔๐ มิลลิลิตร โดยแบ่งรับประทาน วันละ ๑ - ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง

ชนิดผง

รับประทานกลูโคแมนอย่างน้อยวันละ ๔ กรัม ผสมน้ำอย่างน้อย ๒๔๐ มิลลิลิตร โดยแบ่งรับประทาน วันละ ๑ - ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง

๕. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการกลืน

๖. คำเตือน

- ๖.๑ ควรรับประทานห่างจากยา อย่างน้อย ๒ ชั่วโมง และไม่ควรรับประทานก่อนนอน
- ๖.๒ หลีกเลี่ยงนมบุตร ผู้ป่วยเบาหวานควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน
- ๖.๓ เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

- ๗.๑ หากต้องการรับประทานติดต่อกันนานกว่า ๘ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร
- ๗.๒ ควรปรึกษาแพทย์ทันที หากมีอาการเจ็บหน้าอก อาเจียน กลืนหรือหายใจลำบากหลังรับประทานผลิตภัณฑ์

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ถ่ายเหลว ท้องอืด ท้องเสีย ไม่สบายท้อง

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

บรรจุของที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓. ขมิ้นชัน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร	ขมิ้นชัน ชนิดเม็ด หรือ ขมิ้นชัน ชนิดแคปซูล
๑.๑ ชื่อสามัญไทย	ขมิ้นชัน
๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ	Turmeric
๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Curcuma longa</i> L.
	ชื่อพ้อง <i>Curcuma domestica</i> Valetton
๑.๔ ส่วนที่ใช้	เหง้า

๒. กรรมวิธีการผลิต

บดเป็นผง

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละไม่เกิน ๒ กรัมต่อวัน (คำนวณเป็นน้ำหนักแห้งไขมันแห้ง)

๕. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับผู้ที่มีท่อน้ำดีอุดตัน หรือผู้ที่ไวต่อไขมันชั้น

๖. คำเตือน

เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

๗.๑ ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยโรคหัวใจในถุงน้ำดี ยกเว้นภายใต้การดูแลของแพทย์

๗.๒ ควรระวังการใช้ไขมันชั้นร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๗.๓ ควรระวังการใช้ไขมันชั้นร่วมกับยาที่กระบวนการเมแทบอลิซึม ผ่านเอนไซม์ Cytochrome P450 (CYP 450) เนื่องจากสาร curcumin ยับยั้ง CYP 3A4, CYP 1A2 แต่กระตุ้น เอนไซม์ CYP 2A6

๗.๔ ควรระวังการใช้ไขมันชั้นร่วมกับยารักษาโรคมะเร็งบางชนิด เช่น doxorubicin, chlormethine, cyclophosphamide และ camptothecin เนื่องจาก curcumin อาจมีผลต้านฤทธิ์ยาดังกล่าว

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ผิวหนังอักเสบจากการแพ้

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล หรือไม่เกิน ๑๒๐ เม็ด ต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔. ขิง**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร**

ขิง ชนิดเม็ด หรือ ขิง ชนิดแคปซูล หรือ ขิง ชนิดผง

๑.๑ ชื่อสามัญไทย

ขิง

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ

Ginger

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์

Zingiber officinale Roscoe

๑.๔ ส่วนที่ใช้

เหง้า

๒. กรรมวิธีการผลิต

บดเป็นผง

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละ ๐.๓ - ๓ กรัม (คำนวณเป็นเหง้าแห้ง)

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

๗.๑ ควรระวังการใช้ผลิตภัณฑ์นี้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๗.๒ ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยโรคหัวใจในถุงน้ำดี ยกเว้นภายใต้การดูแลของแพทย์

๘. อาการไม่พึงประสงค์

อาการแสบร้อนบริเวณทางเดินอาหาร อาการระคายเคืองบริเวณปากและคอ

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล หรือไม่เกิน ๑๒๐ เม็ด ต่อภาชนะบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕. แครอต

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร   แครอต ชนิดเม็ด หรือ แครอต ชนิดแคปซูล

๑.๑ ชื่อสามัญไทย   -

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ   Carrot

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์   *Daucus carota* L. subsp. *sativus*

๑.๔ ส่วนที่ใช้   ราก

๒. กรรมวิธีการผลิต

- สกัดด้วยน้ำ โดยมีสารสำคัญเบต้า-แคโรทีน (Beta-carotene)

- สกัดด้วยน้ำและเอทานอล โดยมีสารสำคัญเบต้า-แคโรทีน (Beta-carotene)

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

๓.๑ เป็นแหล่งสารตั้งต้นของวิตามินเอในร่างกาย ที่ช่วยบำรุงรักษาสุขภาพ

๓.๒ เป็นแหล่งสารตั้งต้นของวิตามินเอในร่างกาย ที่มีส่วนช่วยพัฒนาและคงสภาพปกติของการมองเห็นตอนกลางคืน

๓.๓ เป็นแหล่งสารตั้งต้นของวิตามินเอในร่างกาย ที่มีส่วนช่วยคงสภาพปกติของการมองเห็น ผิว เนื้อเยื่อ และการทำงานของระบบภูมิคุ้มกัน

๔. ขนาดและวิธีใช้

ปริมาณเบต้า-แคโรทีน (Beta-carotene) วันละ ๓๙๐ - ๔,๘๐๐ ไมโครกรัม

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ในผู้ที่ใช้อาณูพันธ์ของวิตามินเอ เนื่องจากอาจเกิดภาวะวิตามินเอมากเกินไป

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล หรือไม่เกิน ๑๒๐ เม็ด ต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖. ซิตรัสไปโอเฟลวานอยด์

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซิตรัสไปโอเฟลวานอยด์ ชนิดเม็ด หรือ ซิตรัสไปโอเฟลวานอยด์ ชนิดแคปซูล

๑.๑ ชื่อสามัญไทย -

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Citrus bioflavonoids

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ของแหล่งวัตถุดิบ *Citrus aurantifolia*

Citrus limon

Citrus hystrix DC.

๑.๔ ส่วนที่ใช้ ผล

๒. กรรมวิธีการผลิต

สกัดด้วยน้ำ

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

เป็นแหล่งของสารต้านอนุมูลอิสระ

๔. ขนาดและวิธีใช้

ปริมาณซีตรัส ไบโอเฟลวานอยด์ ไม่เกินวันละ ๖๐๐ มิลลิกรัม และมีปริมาณเฮสเพอริดีน ไม่เกิน ๒๐ มิลลิกรัมต่อวัน

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

๖.๑ เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๖.๒ ผู้ที่ได้รับยารักษาโรค หากต้องการรับประทานผลิตภัณฑ์ซีตรัส ไบโอเฟลวานอยด์ ขนาดตั้งแต่ ๕๐ มิลลิกรัมต่อวันขึ้นไป ต้องปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน เนื่องจากซีตรัส ไบโอเฟลวานอยด์ อาจทำให้ประสิทธิภาพการรักษาลดลง

๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล หรือไม่เกิน ๑๒๐ เม็ด ต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗. ถั่วเหลือง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร	ถั่วเหลือง ชนิดเม็ด หรือ ถั่วเหลือง ชนิดแคปซูล
๑.๑ ชื่อสามัญไทย	ถั่วเหลือง
๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ	Soybean
๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Glycine max</i> (L.) Merr.
๑.๔ ส่วนที่ใช้	เมล็ด

๒. กรรมวิธีการผลิต

บดเป็นผง โดยต้องมีกรรมวิธีผ่านความร้อน

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

- ๓.๑ เป็นแหล่งของโปรตีนที่ช่วยบำรุงรักษาสุขภาพ
- ๓.๒ เป็นแหล่งของโปรตีนที่ช่วยเสริมสร้างและซ่อมแซมเนื้อเยื่อ
- ๓.๓ เป็นแหล่งของกรดอะมิโนที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์โปรตีนในกล้ามเนื้อ
- ๓.๔ เป็นแหล่งของกรดอะมิโนจำเป็นที่ช่วยบำรุงรักษาสุขภาพ

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทาน วันละ ๗.๕ - ๘ กรัม

๕. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่แพ้โปรตีน

๖. คำเตือน

เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล หรือไม่เกิน ๑๒๐ เม็ด ต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘. เทียนเกล็ดหอย

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร	เทียนเกล็ดหอย ชนิดชง
๑.๑ ชื่อสามัญไทย	เทียนเกล็ดหอย
๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ	Psyllium
๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Plantago ovata</i> Forssk.
๑.๔ ส่วนที่ใช้	เมล็ดหรือเยื่อหุ้มเมล็ด

๒. กรรมวิธีการผลิต

บดเป็นผง

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

๓.๑ เพิ่มกากใยอาหารที่อาจส่งผลให้ช่วยในการขับถ่าย

๓.๒ มีส่วนช่วยส่งเสริมการเคลื่อนไหวของลำไส้ โดยการเพิ่มมวลและปริมาณน้ำ

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละ ๒.๕ - ๗ กรัม (คำนวณเป็นเมล็ดหรือเยื่อหุ้มเมล็ด) โดย ๑ กรัม ผสมน้ำ ๒๔๐ มิลลิลิตร คนให้เข้ากันและดื่มทันที

๕. ข้อห้ามใช้

๕.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มีภาวะกลืนลำบาก

๕.๒ ห้ามใช้ในผู้ป่วยเบาหวานที่มีปัญหาในการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด

๕.๓ ห้ามใช้ในผู้ที่เคยรับประทานยาระบายหรือผลิตภัณฑ์ที่ช่วยในการขับถ่ายแล้วทำให้ระบบขับถ่าย อูจจาระผิดปกติอย่างทันทีโดยมีอาการมากกว่า ๒ สัปดาห์ หรือมีอาการเลือดออกทางทวารหนักโดยไม่ทราบสาเหตุ หรือไม่ถ่ายเมื่อใช้ยาระบายชนิดอื่น

๖. คำเตือน

- ๖.๑ เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน
- ๖.๒ ผู้ที่มีอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน หรือเป็นไข้ ควรปรึกษาแพทย์ก่อนรับประทาน
- ๖.๓ รับประทานห่างจากยาหรือผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่นอย่างน้อย ๒-๓ ชั่วโมง
- ๖.๔ ไม่ควรรับประทานก่อนนอน

๗. ข้อควรระวัง

- ๗.๑ หยุดรับประทานหากมีอาการแพ้
- ๗.๒ ควรดื่มน้ำตามมากๆ หลังรับประทาน เพื่อป้องกันลำไส้อุดตัน
- ๗.๓ ควรปรึกษาแพทย์ทันที หากมีอาการเจ็บหน้าอก อาเจียน กลืนหรือหายใจลำบากหลังรับประทานผลิตภัณฑ์
- ๗.๔ ถ้ามีอาการปวดท้องภายใน ๒๔ ชั่วโมง หลังจากรับประทาน ให้หยุดใช้และปรึกษาแพทย์

๘. อาการไม่พึงประสงค์

- ๘.๑ อาจทำให้เกิดลมในกระเพาะอาหาร หรือมีอาการท้องอืด
- ๘.๒ อาจเกิดอาการแพ้จากการสัมผัสหรือสูดดม

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๙. พริกไทย

- ๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร พริกไทย ชนิดเม็ด หรือ พริกไทย ชนิดแคปซูล
  - ๑.๑ ชื่อสามัญไทย พริกไทย
  - ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Pepper/black pepper
  - ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Piper nigrum* L.
  - ๑.๔ ส่วนที่ใช้ ผล
- ๒. กรรมวิธีการผลิต
  - บดเป็นผง
- ๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ
  - มีส่วนช่วยในการย่อยอาหาร
- ๔. ขนาดและวิธีใช้
  - รับประทานวันละ ๒๕๐ - ๔๒๐ มิลลิกรัม (คำนวณเป็นผลแห้ง) และต้องมีปริมาณพิเพอริน (piperine) ไม่เกิน ๕ มิลลิกรัมต่อวัน
- ๕. ข้อห้ามใช้
  - ไม่มี

๖. คำเตือน

๖.๑ เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๖.๒ หญิงให้นมบุตรควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน

๖.๓ หากต้องการรับประทานผลิตภัณฑ์พริกไทยร่วมกับยาหรือผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่น ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน เนื่องจากพริกไทยอาจทำให้ประสิทธิภาพการรักษาลดลง

๗. ข้อควรระวัง

๗.๑ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่สบายท้องหรือมีอาการผิดปกติของระบบทางเดินอาหาร

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล หรือไม่เกิน ๑๒๐ เม็ด ต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐. พริก

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร พริก ชนิดเม็ด หรือ พริก ชนิดแคปซูล

๑.๑ ชื่อสามัญไทย พริก

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Chili, peppers

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Capsicum annuum* L.

๑.๔ ส่วนที่ใช้ ผล

๒. กรรมวิธีการผลิต

- บดเป็นผง

- สกัดด้วยน้ำ

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

๓.๑ มีส่วนช่วยในการย่อยอาหาร

๓.๒ มีส่วนช่วยส่งเสริมระบบไหลเวียนโลหิต

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละ ๑๕ - ๓๖๐ มิลลิกรัม (คำนวณเป็นผลแห้ง) และปริมาณแคปไซซิน ไม่เกิน ๑๕ มิลลิกรัมต่อวัน

๕. ข้อห้ามใช้

เด็กห้ามรับประทาน

๖. คำเตือน

๖.๑ สตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๖.๒ หญิงให้นมบุตร ผู้ที่มีแผลในกระเพาะอาหารหรือมีการอักเสบ ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๘. อาการไม่พึงประสงค์

อาจเกิดการระคายเคืองกระเพาะอาหาร

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล หรือไม่เกิน ๑๒๐ เม็ด ต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑. เห็ดหลินจือ

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร เห็ดหลินจือ ชนิดเม็ด หรือ เห็ดหลินจือ ชนิดแคปซูล

๑.๑ ชื่อสามัญไทย เห็ดหลินจือ

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Reishi mushroom

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ganoderma lucidum* (Curtis) P. Karst.

๑.๔ ส่วนที่ใช้ ดอกเห็ด

๒. กรรมวิธีการผลิต

- สกัดด้วยเอทานอล โดยมีสารสำคัญพอลิแซ็กคาไรด์ ร้อยละ ๔๐

- สกัดด้วยน้ำและเอทานอล โดยมีสารสำคัญพอลิแซ็กคาไรด์ ร้อยละ ๔๐

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

๓.๑ มีส่วนช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน

๓.๒ มีส่วนช่วยลดอาการอ่อนเพลียที่มีสาเหตุจากภาวะเครียด

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานพร้อมอาหาร วันละไม่เกิน ๑.๕ - ๒ กรัม (คำนวณเป็นดอกเห็ดแห้ง)

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

๖.๑ เด็ก สตรีมีครรภ์ และหญิงให้นมบุตรไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

๗.๑ หยุดรับประทานหากมีอาการแพ้

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ผู้ที่รับประทานติดต่อกันเป็นระยะเวลาานาน ๓ - ๖ เดือน อาจทำให้เกิดอาการปากแห้ง จมูกและคอแห้ง คั้น ท้องเสีย มีนงง ปวดศีรษะ เลือดกำเดาไหล ไม่สบายท้อง หรือมีเลือดปนออกมากับอุจจาระ

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และHandbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล หรือไม่เกิน ๑๒๐ เม็ด ต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒. เห็ดหอม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร	เห็ดหอม ชนิดเม็ด หรือ เห็ดหอม ชนิดแคปซูล
๑.๑ ชื่อสามัญไทย	เห็ดหอม
๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ	Shiitake
๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Lentinula edodes</i> (Berk.) Pegler
๑.๔ ส่วนที่ใช้	ดอกเห็ด

๒. กรรมวิธีการผลิต

- บดเป็นผง
- สกัดด้วยเอทานอล กรณีระบุสารสำคัญต้องมีพอลิแซ็กคาไรด์ ร้อยละ ๔๐

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละ ๑.๖ - ๖ กรัม (คำนวณเป็นดอกเห็ดแห้ง)

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

- ๖.๑ เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน
- ๖.๒ หญิงให้นมบุตร ผู้ที่รับประทานยาต้านการแข็งตัวของเลือด ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

- ๗.๑ หยุดรับประทานหากมีอาการแพ้

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และHandbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล หรือไม่เกิน ๑๒๐ เม็ด ต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓. ละเอียด**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร**

กระเจี๊ยบแดง ชนิดชง

๑.๑ ชื่อสามัญไทย

กระเจี๊ยบแดง

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ

Roselle, Hibiscus, Jamaica Sorrel, Red Sorrel

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์

Hibiscus sabdariffa L.

๑.๔ ส่วนที่ใช้

กลีบเลี้ยงและร็วประดับที่เจริญติดกับผล

๒. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำกลีบเลี้ยงและร็วประดับที่เจริญติดกับผลที่มีสีแดงมาล้างทำความสะอาด แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำมาย่อยขนาดให้มีขนาดเล็กลง

๔) บรรจุผงกลีบเลี้ยงและร็วประดับที่เจริญติดกับผลลงในซองเยื่อกระดาษหรือซองปิดสนิท แล้วบรรจุลงภาชนะปิดสนิท

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยคงระดับความดันโลหิตให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ ในผู้ใหญ่สุขภาพดี

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑.๒๕-๒.๕ กรัม ชงในน้ำร้อน วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๕. ข้อห้ามใช้

๕.๑ หยุดใช้ก่อนผ่าตัด ๒ สัปดาห์

๕.๒ ห้ามใช้กับผู้ป่วยที่มีการทำงานของไตบกพร่อง

๖. คำเตือน

๖.๑ หญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร หรือเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ไม่ควรรับประทาน

๖.๒ ไม่ควรใช้ร่วมกับยากลุ่มลดความดันโลหิต chloroquine, diclofenac และsimvastatin

๗. ข้อควรระวัง

๗.๑ กระเจี๊ยบแดงอาจทำให้เกิดอาการท้องเสียได้ เนื่องจากมีฤทธิ์เป็นยาระบาย

๗.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยาลดน้ำตาลในเลือด

๘. อาการไม่พึงประสงค์

อาจมีอาการปวดมวนท้องได้

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และHandbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๔. กระจาย

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร

กระจาย ชนิดชง

๑.๑ ชื่อสามัญไทย

กระจาย

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ

Fingerroot

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์

Boesenbergia rotunda (L.) Mansf.

๑.๔ ส่วนที่ใช้

เหง้าและราก

๒. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำเหง้าและรากมาล้างทำความสะอาด แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำมาย่อยขนาดให้มีขนาดเล็กกลง

๔) บรรจุผงเหง้าและรากลงในซองเยื่อกระดาษหรือซองปิดสนิท แล้วบรรจุลงในภาชนะปิดสนิท

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๓-๕ กรัม ชงในน้ำร้อน เมื่อมีอาการ

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

ไม่มี

๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๕. กระจายดำ

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร กระชายดำ ชนิดเม็ด หรือ กระชายดำ ชนิดแคปซูล
- ๑.๑ ชื่อสามัญไทย กระชายดำ
- ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Black galingale
- ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Kaempferia parviflora* Wall. ex Baker
- ๑.๔ ส่วนที่ใช้ เหง้า

๒. กรรมวิธีการผลิต

สารสกัดจากเหง้าด้วยเอทานอล ๙๕% ที่มีสาร 5,7-dimethoxyflavone ไม่น้อยกว่า ๒% w/w

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

เสริมสมรรถภาพทางกาย (physical fitness)

๔. ขนาดและวิธีใช้

- ๔.๑ ชนิดเม็ดหรือแคปซูล สารสกัดกระชายดำ ๙๐ มิลลิกรัม
- รับประทาน ครั้งละ ๒ เม็ดหรือแคปซูล วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหาร
- ๔.๒ ชนิดเม็ดหรือแคปซูล สารสกัดกระชายดำ ๑๘๐ มิลลิกรัม
- รับประทาน ครั้งละ ๑ เม็ดหรือแคปซูล วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหาร

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

- ๖.๑ เด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี และสตรีมีครรภ์ ไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

- ๗.๑ ถ้ารับประทานสารสกัดกระชายดำแล้วมีอาการคล้ายเป็นหวัด ไอ ปวดหลัง ให้หยุดรับประทาน
- ๗.๒ ควรระวังการใช้ผลิตภัณฑ์นี้ร่วมกับยาที่ผ่านกระบวนการเมแทบอลิซึม (metabolism) ผ่านเอนไซม์ cytochrome P450 (CYP1A1, CYP1A2, CYP2B, และ CYP2E1) เนื่องจากกระชายดำมีผลปานกลางต่อเอนไซม์ดังกล่าว โดยเฉพาะยา acetaminophen ที่มีการเผาผลาญผ่านเอนไซม์ CYP2E1

๘. อาการไม่พึงประสงค์

อาจจะพบอาการคล้ายเป็นหวัด ไอ ปวดหลัง

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล หรือไม่เกิน ๑๒๐ เม็ด ต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๖. กะเพรา

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร กะเพรา ชนิดชง
- ๑.๑ ชื่อสามัญไทย กะเพรา

- ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Holy basil
 ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ocimum tenuiflorum* L.
 ๑.๔ ส่วนที่ใช้ ใบ

๒. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำใบมาล้างทำความสะอาด แล้วผึ่งให้แห้ง
 ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
 ๓) นำมาย่อยขนาดให้มีขนาดเล็กกลง
 ๔) บรรจุลงโบลของปิดสนิท แล้วบรรจุลงภาชนะปิดสนิท

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละ ๔ กรัม ชงน้ำดื่ม เมื่อมีอาการ

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

ไม่มี

๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๗. ทับทิม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ทับทิม ชนิดน้ำ
 ๑.๑ ชื่อสามัญไทย ทับทิม
 ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Pomegranate
 ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Punica granatum* L.
 ๑.๔ ส่วนที่ใช้ เนื้อหุ้มเมล็ด (aril)

๒. กรรมวิธีการผลิต

คั้นน้ำจากเนื้อหุ้มเมล็ด โดยมี total phenolic content ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ mg GAE/๑๐๐ ml

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีผลต้านอนุมูลอิสระ

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานน้ำทับทิม ครั้งละ ๒๕๐ มิลลิลิตร วันละ ๑ ครั้ง หลังอาหาร

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

ไม่มี

๗. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ในผู้ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุขวดพลาสติก หรือขวดแก้วที่ปิดสนิท แล้วบรรจุขวดลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๕ ขวดต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๘. มะขามป้อม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มะขามป้อม ชนิดเม็ด มะขามป้อม ชนิดแคปซูล หรือ มะขามป้อม ชนิดผง

๑.๑ ชื่อสามัญไทย มะขามป้อม

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Indian gooseberry, Emblic Myrobalan, Emblic, Amla

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Phyllanthus emblica* L.

ชื่อพ้อง *Emblica officinalis* Gaertn.

๑.๔ ส่วนที่ใช้ ผล

๒. กรรมวิธีการผลิต

๒.๑ บดเป็นผง

๒.๒ สกัดด้วยน้ำ

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

๓.๑ มีส่วนช่วยคงค่าปกติของระดับไขมันในเลือด ในผู้ใหญ่สุขภาพดี

๓.๒ มีผลต้านอนุมูลอิสระ

๔. ขนาดและวิธีใช้

๔.๑ กรณีมีส่วนช่วยคงค่าปกติของระดับไขมันในเลือด ในผู้ใหญ่สุขภาพดี

- รับประทานวันละ ๒-๖ กรัม (คำนวณเป็นผลแห้ง) วันละ ๑ ครั้ง หลังอาหารเช้า

๔.๒ กรณีมีผลต้านอนุมูลอิสระ (สารสกัดด้วยน้ำ ที่มีสารสำคัญ total polyphenols ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ คำนวณเทียบเท่ากับ gallic acid)

- รับประทานสารสกัดครั้งละ ๒๕๐ มิลลิกรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหารเช้า เย็น

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

๖.๑ เด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ไม่ควรรับประทาน

๖.๒ หญิงตั้งครรภ์ หรือหญิงให้นมบุตรควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน

๖.๓ ผู้ป่วยเบาหวาน ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

๗.๑ ควรรับประทานห่างจากยา อย่างน้อย ๒ ชั่วโมง

๗.๒ ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร หากมีอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน หรือมีไข้

๗.๓ ควรระวังการใช้กับผู้ที่มีความเสี่ยงของการมีเลือดออกที่ชายาต้านเกล็ดเลือด และควรหยุดใช้ก่อนการผ่าตัด ๒ สัปดาห์

๗.๔ ควรระวังการใช้ผลิตภัณฑ์นี้ร่วมกับยาที่ผ่านกระบวนการเมแทบอลิซึม (metabolism) ผ่านเอนไซม์ CYP1A2, CYP2C9, CYP2D6, CYP2E1 และ CYP3A4

๘. อาการไม่พึงประสงค์

รู้สึกไม่สบายในท้อง อาหารไม่ย่อย

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล หรือไม่เกิน ๑๒๐ เม็ด ต่อภาชนะบรรจุ

บรรจุของที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๙. ข่า

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร	ข่า ชนิดขง
๑.๑ ชื่อสามัญไทย	ข่า
๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ	Galangal
๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Alpinia galanga</i> (L.) Willd. ชื่อพ้อง <i>Languas galanga</i> (L.) Stuntz
๑.๔ ส่วนที่ใช้	เหง้า

๒. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำเหง้ามาล้างทำความสะอาด แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำมาย่อยขนาดให้มีขนาดเล็กกลง

๔) บรรจุผงแห้งลงในซองเยื่อกระดาษ แล้วบรรจุลงในภาชนะปิดสนิท

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒ กรัม แช่น้ำร้อน ๒๕๐ มิลลิลิตร เมื่อมีอาการ

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

ไม่มี

๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๐. มะรุม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มะรุม ชนิดเม็ด หรือ มะรุมชนิดแคปซูล

๑.๑ ชื่อสามัญไทย มะรุม

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Ben moringa/Drumstick tree

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Moringa oleifera* Lam.

๑.๔ ส่วนที่ใช้ ใบในช่วงที่เป็นใบเพสลาด

๒. กรรมวิธีการผลิต

๑) เก็บใบในช่วงที่เป็นใบเพสลาด

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำมาบดเป็นผง

๔) บรรจุผงใบลงแคปซูลหรือตอกเป็นเม็ด แล้วบรรจุลงในภาชนะปิดสนิท

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

บำรุงเลือด บำรุงน้ำนม สำหรับสตรีหลังคลอดบุตร

๔. ขนาดและวิธีใช้

๔.๑ บำรุงเลือด สำหรับสตรีหลังคลอดบุตร

- รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหาร

๔.๒ บำรุงน้ำนม สำหรับสตรีหลังคลอดบุตร

- รับประทานครั้งละ ๒๕๐ มิลลิกรัม วันละ ๒ ครั้ง เช้า และเย็น

๕. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีประวัติแพ้มะรุม

๖. คำเตือน

๖.๑ ไม่ควรใช้ร่วมกับยาลดน้ำตาลในเลือด

๖.๒ ไม่ควรใช้ในผู้ป่วยไตร่อยด

๗. ข้อควรระวัง

๗.๑ ไม่ควรรับประทานต่อเนื่องกันนานเกิน ๖ เดือน

๗.๒ ควรระวังการใช้ผลิตภัณฑ์นี้ร่วมกับยาที่ผ่านกระบวนการเมแทบอลิซึม (metabolism) ผ่านเอนไซม์

CYP1A2, CYP2C9, CYP2C19, CYP3A4 และ p-glycoprotein

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล หรือไม่เกิน ๑๒๐ เม็ด ต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๑. น้ำมันรำข้าว

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร น้ำมันรำข้าว ชนิดแคปซูลนิ่ม

๑.๑ ชื่อสามัญไทย น้ำมันรำข้าว

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Rice bran oil

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Oryza sativa* L.

๑.๔ ส่วนที่ใช้ เมล็ด

๒. กรรมวิธีการผลิต

๒.๑ บีบอัด

๒.๒ การสกัดด้วยเฮกเซน

๒.๓ การสกัดด้วยวิธี Supercritical fluid CO₂ หรือ CO₂ ที่ผสมเฮกเซน หรือ CO₂ ที่ผสมเอทานอล

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยคงค่าปกติของระดับไขมันในเลือด ในผู้ใหญ่สุขภาพดี

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานน้ำมันรำข้าว ให้ได้ γ -oryzanol วันละ ๓๐๐ มิลลิกรัม

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

ไม่มี

๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๒. ตริผลา ชนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริผลา ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำรายาศิลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ.

๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

- ก) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ข) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐
- ค) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม
- ๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ**
ช่วยปรับสมดุลธาตุ
- ๗. ขนาดและวิธีใช้**
รับประทานครั้งละ ๑ ซอง ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหารเช้า เย็น โดยให้ดื่มขณะยังอุ่นอยู่
- ๘. ข้อห้ามใช้**
ไม่มี
- ๙. คำเตือน**
ไม่มี
- ๑๐. ข้อควรระวัง**
๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย
๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย
- ๑๑. อาการไม่พึงประสงค์**
ท้องเสีย
- ๑๒. ขนาดบรรจุ**
บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ
- ๑๓. การเก็บรักษา**
เก็บในที่แห้ง
- ๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม**
ไม่มี

๒๓. ตริผลา ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริผลา ชนิดแคปซูล
๒. สูตรตำรับ
- ๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม

- ๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ
ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

- ๓.๑ ตำรายาศิลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)
- ๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ.

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย
- ๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๔. ตรีผลา ชนิดต้ม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีผลา ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำรายาศิลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ.

๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม

ห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมพอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือดด้วยไฟกลาง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟ

อ่อนๆ ต้มต่อไปอีก ๓๐ นาที ยกออกจากเตา นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ต้มครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น โดยให้ดื่มขณะยังอุ่นอยู่

น้ำที่ต้มแล้ว เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) ได้ ๕ วัน

โดยต้องอุ่นก่อนดื่ม

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง
 ๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม
 ไม่มี

๒๕. มหาพิภักตร์ผลสำหรับกึ่งสมมุติฐาน ชนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิภักตร์ผลสำหรับกึ่งสมมุติฐาน ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะขามป้อม	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอไทย	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ ช่วยให้ชุ่มคอ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ ซอง ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร
 เข้า เย็น โดยให้ดื่มขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๖. มหาพิภักตร์ผลสำหรับกอบเสมหะสมุฏฐาน ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิภักตร์ผลสำหรับกอบเสมหะสมุฏฐาน ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะขามป้อม	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอไทย	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๗. มหาพิภักดิ์ตรีผลาสำหรับกึ่งผสมหะสมภูฐาน ชนิดต้ม**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิภักดิ์ตรีผลาสำหรับกึ่งผสมหะสมภูฐาน ชนิดต้ม****๒. สูตรตำรับ****๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม**

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะขามป้อม	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอไทย	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ ช่วยให้ชุ่มคอ

๗. ขนาดและวิธีใช้**๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม**

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือดด้วยไฟกลาง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ ต้มต่อไปอีก ๓๐ นาที ยกลงจากเตา นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ต้มครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น โดยให้ต้มขณะยังอุ่นอยู่ น้ำที่ต้มแล้ว เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) ได้ ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่ม

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๘. มหาพิกัดตรีผลาสำหรับกองปิดตะสมภูฐาน ชนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิกัดตรีผลาสำหรับกองปิดตะสมภูฐาน ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอพิเภก	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตร แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

- ๔) ร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม
- ๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ**
ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการย่อยอาหาร
- ๗. ขนาดและวิธีใช้**
รับประทานครั้งละ ๑ ซอง ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น โดยให้ดื่มขณะยังอุ่นอยู่
- ๘. ข้อห้ามใช้**
ไม่มี
- ๙. คำเตือน**
ไม่มี
- ๑๐. ข้อควรระวัง**
๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย
๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย
- ๑๑. อาการไม่พึงประสงค์**
ท้องเสีย
- ๑๒. ขนาดบรรจุ**
บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ
- ๑๓. การเก็บรักษา**
เก็บในที่แห้ง
- ๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม**
ไม่มี

๒๙. มหาพิกัตตรีผลสำหรับกองปิดตะสมฐฐาน ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิกัตตรีผลสำหรับกองปิดตะสมฐฐาน ชนิดแคปซูล
๒. สูตรตำรับ
- ๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอพิเภก	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๑๕ กรัม

- ๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ
ไม่มี
๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร
ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒
๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์
ไม่มี
๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรมะเขือเทศเป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านแร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการย่อยอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๐. มหาพิกัดตรีผลาสำหรับกองปิดตะสมภูฐาน ชนิดต้ม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิกัดตรีผลาสำหรับกองปิดตะสมภูฐาน ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๘๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอพิเภก	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ
- ๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มห่อละ ๙๐ กรัม
- ๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมพอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการย่อยอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

- ๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือดด้วยไฟกลาง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ ต้มต่อไปอีก ๓๐ นาที ยกจากเตา นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มออก
- ๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ต้มครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น โดยให้ดื่มขณะยังอุ่นอยู่ น้ำที่ต้มแล้ว เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) ได้ ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่ม

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. ค่าเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสีย
- ๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๑. มหาพิภักตริผลสำหรับกองวาตะสมภูฐาน ชนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิภักตริผลสำหรับกองวาตะสมภูฐาน ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอพิเภก	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ ซอง ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น โดยให้ดื่มขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย
- ๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๒. มหาพิกัดตรีผลาสำหรับกองวาตะสมฐฐาน ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิกัดตรีผลาสำหรับกองวาตะสมฐฐาน ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอพิเภก	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง
๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๓๓. มหาพิภักัดตรีผลาสำหรับกองวาตะสมภูฐาน ชนิดต้ม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิภักัดตรีผลาสำหรับกองวาตะสมภูฐาน ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอพิเภก	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือดด้วยไฟกลาง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ ต้มต่อไปอีก ๓๐ นาที ยกออกจากเตา นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ต้มครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า เย็น โดยให้ดื่มขณะยังอุ่นอยู่ น้ำที่ต้มแล้ว เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) ได้ ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่ม

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๔. ตรีภูก ขนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีภูก ขนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	พริกไทย	ผลแก่	๓๐ กรัม
๒	ขิง	เหง้า	๓๐ กรัม
๓	ดีปลี	ข้อผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสมกิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด และมีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในฤดูร้อน เพราะอาจส่งผลให้ไทรธาตุกำเริบ

๑๐.๒ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีพริกไทยและดีป्लीในปริมาณสูง

๑๐.๔ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ และผู้มีความดันโลหิตสูง

๑๐.๕ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๕. ตรีภูก ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีภูก ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	พริกไทย	ผลแก่	๓๐ กรัม
๒	ขิง	เหง้า	๓๐ กรัม
๓	ดีป्ली	ช่อผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภาภิรมย์ลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านแร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด และมีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในฤดูร้อน เพราะอาจส่งผลให้ไฟธาตุกำเริบ
- ๑๐.๒ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีพริกไทยและตีป्लीในปริมาณสูง
- ๑๐.๔ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ และผู้มีความดันโลหิตสูง
- ๑๐.๕ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๖. ตริภุฏก ชนิดต้ม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริภุฏก ชนิดต้ม
๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	พริกไทย	ผลแก่	๓๐ กรัม
๒	ขิง	เหง้า	๓๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๓	ตีป्ली	ข้อผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสมกิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
ห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด และมีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร (โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที)
ยกออกจากเตา นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ต้มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

น้ำที่ต้มแล้ว เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) ได้ ๕ วัน
โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในฤดูร้อน เพราะอาจส่งผลให้ไฟธาตุกำเริบ

๑๐.๒ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีพริกไทยและดีปรีนปริมาณสูง

๑๐.๔ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ และผู้มีความดันโลหิตสูง

๑๐.๕ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๗. ตรีผลสมภูฐาน ชนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีผลสมภูฐาน ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะตูม	ผลอ่อน	๓๐ กรัม
๒	ยอ	ผลอ่อน	๓๐ กรัม
๓	ลูกผักชีลา	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภาภักดีบวรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการขับลม และช่วยเพิ่มความอยากอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ชอง ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ต้มวันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า
เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน
๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๘. ตรีผลสมภูฐาน ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีผลสมภูฐาน ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะตูม	ผลอ่อน	๓๐ กรัม
๒	ยอ	ผลอ่อน	๓๐ กรัม
๓	ลูกผักชีลา	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการขับลม และช่วยเพิ่มความอยากอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๙. ตรีผลสมุฏฐาน ชนิดต้ม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีผลสมุฏฐาน ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะตูม	ผลอ่อน	๓๐ กรัม
๒	ยอ	ผลอ่อน	๓๐ กรัม
๓	ลูกผักชีลา	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

- ๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ
 ๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
 ห่อละ ๕๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการขับลม และช่วยเพิ่มความอยากอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

- ๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม
 ๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร (โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที) ยกออกจากเตา นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มออก
 ๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ต้มวันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่
น้ำที่ต้มแล้ว เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) ได้ ๕ วัน
 โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๐. ตริกาลพิษ ชนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริกาลพิษ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๕๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	กระชาย	เหง้าและราก	๓๐ กรัม
๒	ข่า	เหง้า	๓๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๓	กะเพรา	ราก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสมกิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตร แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ และมีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๑. ตริกาลพิษ ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริกาลพิษ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	กระชาย	เหง้าและราก	๓๐ กรัม
๒	ข่า	เหง้า	๓๐ กรัม
๓	กะเพรา	ราก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ และมีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๒. ตรีกาลพิช ชนิดต้ม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีกาลพิช ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	กระชาย	เหง้าและราก	๓๐ กรัม
๒	ข่า	เหง้า	๓๐ กรัม
๓	กะเพรา	ราก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภาภิรมย์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ และมีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร (โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที) ยกออกจากเตา นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มออก

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ต้มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

น้ำที่ต้มแล้ว เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) ได้ ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๓. ตรีสันนิบาตผล ชนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีสันนิบาตผล ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	พริกไทย	ราก	๓๐ กรัม
๒	ดีปลี	ช่อผล	๓๐ กรัม
๓	กะเพรา	ราก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภาภิรมย์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีตีปสีในปริมาณสูง

๑๐.๓ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ และผู้มีความดันโลหิตสูง

๑๐.๔ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๔. ตรีสันนิบาตผล ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีสันนิบาตผล ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	พริกไทย	ราก	๓๐ กรัม
๒	ตีปสี	ข้อผล	๓๐ กรัม
๓	กะเพรา	ราก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภาภิบาลบวรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีดีปัสในปริมาณสูง

๑๐.๓ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ และผู้มีความดันโลหิตสูง

๑๐.๔ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๕. ตรีสันนิบาตผล ชนิดต้ม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีสันนิบาตผล ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๘๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	พริกไทย	ราก	๓๐ กรัม
๒	ดีปัส	ช่อผล	๓๐ กรัม
๓	กะเพรา	ราก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภาภคิบรรณลักษณะ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
ห่อละ ๕๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร (โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที) ยกออกจากเตา นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

น้ำที่ต้มแล้ว เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) ได้ ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีตีป्लीในปริมาณสูง

๑๐.๓ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ และผู้มีความดันโลหิตสูง

๑๐.๔ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ของละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๖. ตรีพีซจักร ชนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีพีซจักร ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓๐ กรัม
๒	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓๐ กรัม
๓	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสมกิตติบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ของละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น
ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๗. ตรีพีซจักร ชนิดแคปซูล**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีพีซจักร ชนิดแคปซูล****๒. สูตรตำรับ**

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓๐ กรัม
๒	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓๐ กรัม
๓	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภาภิบาลลักษณะ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๘. ตรีพิษจักร ชนิดต้ม**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีพิษจักร ชนิดต้ม****๒. สูตรตำรับ**

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓๐ กรัม
๒	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓๐ กรัม
๓	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมพอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

- ๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร (โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที) ยกออกจากเตา นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มออก
- ๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ต้มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่ น้ำที่ต้มแล้ว เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) ได้ ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๙. ตรีสมอ ชนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีสมอ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอเทศ	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรมุขที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านแร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรมุขในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๐. ตรีสมอ ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรมุข ตรีสมอ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอเทศ	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพรมุข

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังในผู้ที่ท้องเสียง่าย
- ๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๑. ตรีสมอ ชนิดต้ม**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีสมอ ชนิดต้ม****๒. สูตรตำรับ****๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม**

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอเทศ	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
ห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้**๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม**

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร (โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที) ยกออกจากเตา นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ต้มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

น้ำที่ต้มแล้ว เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) ได้ ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๒. ตรีสัตตกุลา ชนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีสัตตกุลา ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ขิงแห้ง	เหง้า	๓๐ กรัม
๒	ลูกผักชีลา	ผล	๓๐ กรัม
๓	เทียนดำ	เมล็ด	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร่งเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุของที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๓. ตรีสัตตกลา ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีสัตตกลา ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ขิงแห้ง	เหง้า	๓๐ กรัม
๒	ลูกผักชีลา	ผล	๓๐ กรัม
๓	เทียนดำ	เมล็ด	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๔. ตรีสัตตกุลา ชนิดต้ม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีสัตตกุลา ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ขิงแห้ง	เหง้า	๓๐ กรัม
๒	ลูกผักชีลา	ผล	๓๐ กรัม
๓	เทียนดำ	เมล็ด	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภาภิรมย์ลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร (โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที) ยกออกจากเตา นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ต้มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่ น้ำที่ต้มแล้ว เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) ได้ ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๕. ตริคันทรวาท ชนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริคันทรวาท ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	เร่วใหญ่	เมล็ด	๓๐ กรัม
๒	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓๐ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนไสลภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๖. ตรีคันทวารัต ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีคันทวารัต ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	เร่วใหญ่	เมล็ด	๓๐ กรัม
๒	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓๐ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภาภิรมย์ลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๗. ตรีคันทวารัต ชนิดต้ม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีคันทวารัต ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	เร่วใหญ่	เมล็ด	๓๐ กรัม
๒	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓๐ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภาภิรมย์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุง

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
ห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร (โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที) ยกออกจากเตา นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ต้มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

น้ำที่ต้มแล้ว เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) ได้ ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๘. จตุผลลาธิกะ ชนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร จตุผลลาธิกะ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๒๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๔	สมอเทศ	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภาภิบาลอักษร เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น
ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุของลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๙. จดผลลาถิกะ ชนิดแคปซูล**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร จดผลลาถิกะ ชนิดแคปซูล****๒. สูตรตำรับ**

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๒๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๔	สมอเทศ	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๓ แคปซูล วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ แคปซูล ต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๐. จุดผลาภิเกะ ชนิดต้ม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร จุดผลาภิเกะ ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๒๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๔	สมอเทศ	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภาภิบาลอักษร เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม

ห่อละ ๑๒๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

- ๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือดด้วยไฟกลาง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ ต้มต่อไปอีก ๓๐ นาที ยกออกจากเตา นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มออก
- ๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ต้มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่ น้ำที่ต้มแล้ว เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) ได้ ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย
- ๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม ซองละไม่เกิน ๓ ถุงผ้าขาวบาง

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๑. เกสรทั้ง ๕ ชนิดขง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร เกสรทั้ง ๕ ชนิดขง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๕๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะลิ	ดอก	๓๐ กรัม
๒	พิกุล	ดอก	๓๐ กรัม
๓	บุณฑริก	ดอก	๓๐ กรัม
๔	สารภี	ดอก	๓๐ กรัม
๕	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราประมวลหลักเภสัช

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดหยาบ
- ๔) บรรจุผงสมุนไพรในซองเยื่อกระดาษ ขนาด ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยทำให้รู้สึกสดชื่น แจ่มใส

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง แช่น้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒-๓ ครั้ง หลังอาหารเช้า-(กลางวัน)-เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้เกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๒. เกสรทั้ง ๗ ชนิดขง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร เกสรทั้ง ๗ ชนิดขง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๒๑๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะลิ	ดอก	๓๐ กรัม
๒	พิกุล	ดอก	๓๐ กรัม
๓	บุณฑริก	ดอก	๓๐ กรัม
๔	สารภี	ดอก	๓๐ กรัม
๕	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๓๐ กรัม
๖	จำปา	ดอก	๓๐ กรัม
๗	กระดังงา	ดอก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราประมวลหลักเภสัช

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดหยาบ

๔) บรรจุผงสมุนไพรในซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยทำให้รู้สึกสดชื่น แจ่มใส

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง แช่ในน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒-๓ ครั้ง หลังอาหาร เข้า(กลางวัน)-เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๓. เกสรทั้ง ๙ ชนิดขง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร เกสรทั้ง ๙ ชนิดขง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๒๗๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะลิ	ดอก	๓๐ กรัม
๒	พิกุล	ดอก	๓๐ กรัม
๓	บุณฑริก	ดอก	๓๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะลิ	ดอก	๓๐ กรัม
๔	สารภี	ดอก	๓๐ กรัม
๕	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๓๐ กรัม
๖	จำปา	ดอก	๓๐ กรัม
๗	กระดังงา	ดอก	๓๐ กรัม
๘	ลำเจียก	ดอก	๓๐ กรัม
๙	ลำดวน	ดอก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราประมวลหลักเภสัช

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดหยาบ
- ๔) บรรจุผงสมุนไพรในซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยทำให้รู้สึกสดชื่น แจ่มใส

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง แช่น้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒-๓ ครั้ง หลังอาหาร เข้า-(กลางวัน)-เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๔. ตำรับสมุนไพรรักษาร่างกาย สูตร ๑ ชนิดลูกกลอน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาร่างกาย สูตร ๑ ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๘๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ทิงถ่อน	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๒	ตะโกนา	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๓	บอระเพ็ด	เถา	๑๕ กรัม
๔	ข่อย	เมล็ด	๑๕ กรัม
๕	แห้วหมู	เหง้า	๑๕ กรัม
๖	พริกไทยดำ	ผลแก่	๑๕ กรัม
๗	น้ำผึ้ง	-	๙๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษา

๓.๑ ตำรายาพิเศษ กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๓

๓.๓ รายการตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

การเคี่ยวน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มขึ้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรรักษาที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) นำผงยาในข้อ ๔ มาผสมกับน้ำผึ้งที่เคี่ยวแล้วให้เข้ากัน แล้วปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน

๖) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง ได้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษา น้ำหนักเม็ดละ ๘๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยบำรุงร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๑ เม็ด วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงวัยเจริญพันธุ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ

๑๐.๒ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่มและยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๕. ตำรับสมุนไพรรักษาร่างกาย สูตร ๒ ชนิดลูกกลอน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาร่างกาย สูตร ๒ ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๒,๐๐๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะตูม نیم	ผล	๕๐๐ กรัม
๒	กล้วยน้ำไท	ผลสุก	๕๐๐ กรัม
๓	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕๐๐ กรัม
๔	น้ำผึ้ง	-	๕๐๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาร่างกาย

๓.๑ ตำรายาพิเศษ กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์

๓.๒ ตำราอายุรเวทศึกษา เล่ม ๒

๓.๓ รายการตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

การเตรียมน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มข้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรรักษาร่างกายที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม โดยมะตูม نیمและกล้วยน้ำไทใช้เฉพาะส่วนเนื้อผล

๒) อบพริกไทยล่อนที่อุณหภูมิ ๔๐-๔๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๑-๒ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำพริกไทยล่อนจากข้อ ๒ บดละเอียด และนำไปผ่านร่อนเบอร์ ๘๐

- ๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ
- ๕) นำเนื้อผลมะตูม نیم (สด) เนื้อผลกล้วยน้ำไท (สด) ผงพริกไทยล่อน และน้ำผึ้งที่เคี้ยวแล้ว ๔๕๐ กรัม มาบดผสมรวมกัน ให้เป็นเนื้อเดียวกัน
- ๖) นำส่วนผสมในข้อ ๕ นึ่งด้วยไฟแรงเป็นเวลา ๑๐ นาที
- ๗) นำส่วนผสมในข้อ ๖ มาบดผสมกับน้ำผึ้งที่เคี้ยวแล้ว ๕๐ กรัม จนสม่ำเสมอ ตั้งทิ้งไว้ ๑๒ ชั่วโมง
- ๘) นำส่วนผสมที่ได้ในข้อ ๗ มาปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน
- ๙) นำเม็ดลูกกลอนที่ได้ ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส นาน ๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง ได้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร น้ำหนักเม็ดละ ๔๕๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยบำรุงร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

กินครั้งละ ๒ เม็ด วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ
- ๑๐.๒ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่มและยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด
- ๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุในขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว หรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ เม็ดต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ๑๔.๑ ปริมาณของพริกไทย ในยาตำรับนี้เท่ากับปริมาณของผลมะตูม نیم ๑ ผล และผลกล้วยน้ำไท ๑ หวี
- ๑๔.๒ ตำรับนี้โบราณระบุให้ “ทำเป็นแผ่นตากแดดให้แห้งแล้วลงครกป็นให้แหลกละเอียดเอาผสมกับน้ำผึ้ง” แต่อาจทำเป็นรูปแบบยาลูกกลอนได้ เพื่อให้สะดวกในการกินและเก็บไว้ได้นาน

๖๖. ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๓ ชนิดผง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๓ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๓,๐๐๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	กระชาย	เหง้าและราก	๕๐๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๒	แห้วหมู	เหง้า	๕๐๐ กรัม
๓	บัวบก	หัว	๕๐๐ กรัม
๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๑,๕๐๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) นำกระชายและแห้วหมูไปต้มในน้ำสะอาด จนสุกดี
- ๓) ออบกระชาย แห้วหมู และหัวบัวบก อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ออบพริกไทยล่อนที่อุณหภูมิ ๔๐-๔๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๑-๒ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๕) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๖) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐
- ๗) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยบำรุงร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง ชงน้ำร้อน ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ผสมน้ำผึ้ง ๑ ช้อนชา ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ
- ๑๐.๒ ควรระวังการกินร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่มและยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด
- ๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. ขนาดบรรจุ

บรรจุซองที่กันความชื้น แล้วบรรจุซองลงในกล่องหรือภาชนะบรรจุชนิดอื่นที่เหมาะสม จำนวนไม่เกิน

๓๐ ซองต่อภาชนะบรรจุ

๑๓. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง
๑๔. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี